

2+1 cu 6 T73
Aparat 4 Transpof. cehoslovacei.
Antena feritor
Receptor Unde Ultra Scurte -
Redresor E280.

Stabilizator Tenuine cu ferocapacitor ferorezonantă
In setul de...

Trecutul îndepărtat al acestui oraș dunărean e încă puțin precizat. Se crede că la ocuparea Daciei, romanii au construit aici un fel de castru, care avea legătură peste fluviu, prin mijlocirea unui pod, cu cetatea Troesmis. De la Troesmis au rămas urme. De la acel castru, numit cu vremea „Proilava” sau „Proilabum”, n-a rămas nimic.

Mai târziu informațiile sporesc. Vechiul castru, devenit cetate și numit acum „Brailova” sau „Ibraila”, începe să joace un rol însemnat, unii călători străini vorbind despre ea ca despre o a doua republică venețiană.

Faima de care se bucură, situația în care se află, aduc Brăilei avantaje. De multe ori, totul se întoarce însă împotriva ei. Dorind s-o aibă în stăpînire, domnitorii romîni și-o dispută pe calea armelor, incendiind-o, dărîmînd-o din temelii, refăcînd-o din nou după un timp oarecare.

Cel mai mult o jinduiesc turcii, care, la jumătatea secolului al XVI-lea, pe timpul lui Radu Paisie, reușesc să o cucerască și să o transforme în raia. Încă de la început, ei stabilesc aici reședința înalților demnitari și fac din oraș centrul de colectare al tributului pe care Țările Romîne îl dădeau Porții.

Puterea semilunei a rămas în Brăila aproape trei secole, pînă în 1828, cînd orașul e eliberat de către armata rusă și dat definitiv în stăpînirea Țărilor Romîne. Actul e consfințit prin tratatul de la Adrianopol, încheiat în 1829. Un paragraf al acestui tratat prevede însă ca cetățuia zidită de turci, care

Brăila

amintea trecutul de jaf și împilare, să fie dărîmată, ceea ce se și face.

★

După plecarea otomanilor, Brăila începe să se dezvolte repede. Prin grija generalului Kiseleff, guvernatorul Țărilor Romîne, ea capătă un plan de

Noul centru al orașului e aproape gata

sistematizare edilitară și arhitectonică, vizibil și astăzi în configurația orașului. Asta în centru. La periferie însă ulițele se întretaie tot anapoda, tot la voia întîmplării.

Pe aceste ulițe, care formează mahalale întinse, numite Carachioi și Comorofca, Brăilița și Chercea, locuiau în mizerie spălătorese și băieți de prăvălie, harabagii și hamali, marinari și timplari, numiți în batjocură de către domnii subțiri „ciolane”, adică oameni care n-au pe ei decît niște oase goale, bune pentru robit.

„Ciolanele” însă nu au răbdat suferința, în tăcere, la infinit. Adeseori pumnii lor s-au strîns, ochii au căpătat luciri oțelii, măselele au scrișnit, durerea a prins glas. E glasul care an de an s-a îngroșat, fertilizînd neconținut spiritul revoluționar al orașului.

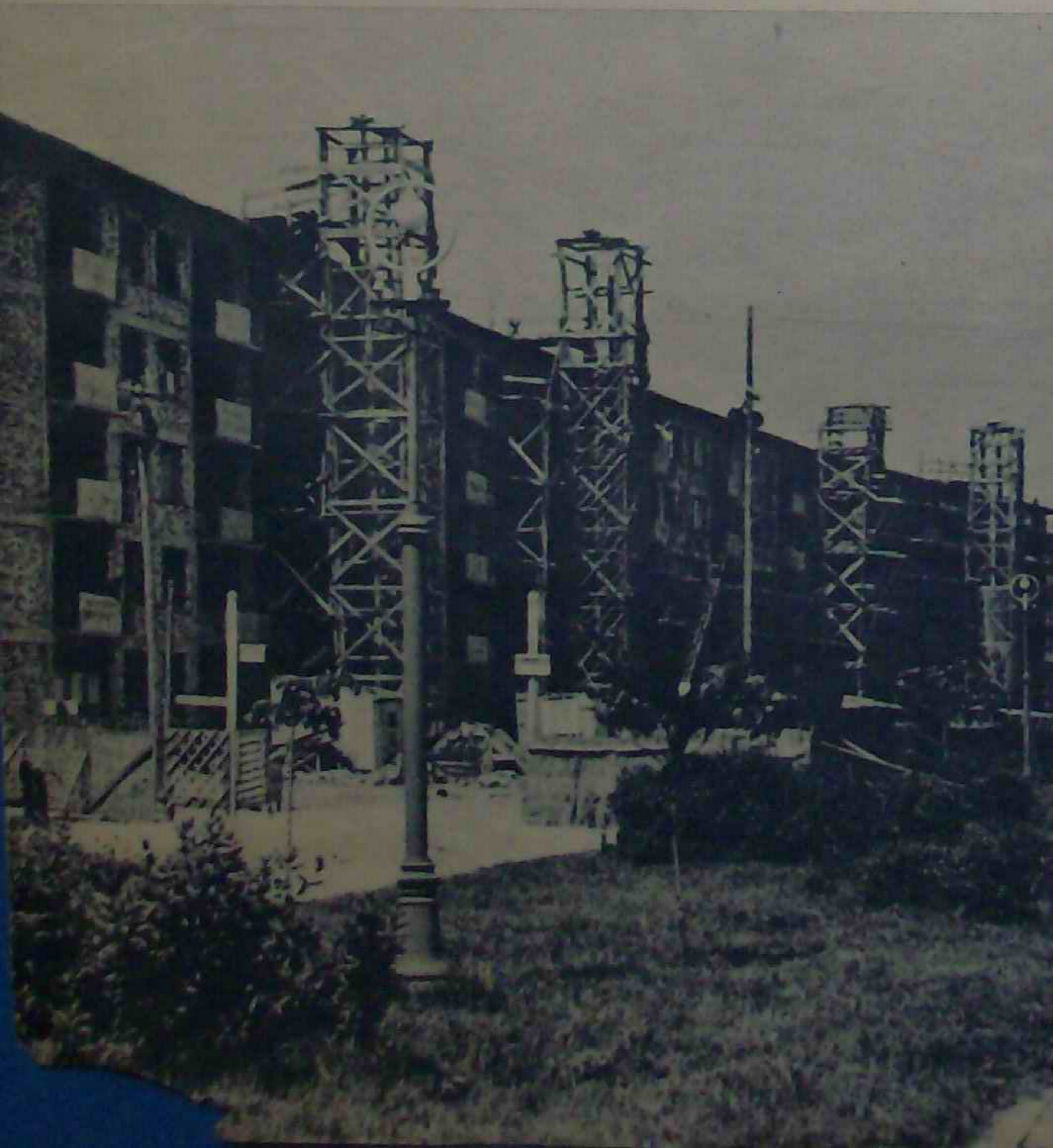
Brăilenii sînt mîndri de tradiția lor revoluționară. Cînd le pomenești despre acest lucru, ei te îndeamnă să vizitezi neapărat strada Rubinilor, unde în 1821 au avut loc ședințele secrete ale Eteriei, să te duci la muzeu pentru a cerceta documentele privind participarea orașului la revoluția din 1848 și să-ți porți pașii pe locurile unde a fost odată hanul lui Ceapîru, la care a tras înflăcăratul revoluționar bulgar Hristo Botev.

... Anii trec. În bătrînul oraș dunărean poposesc noi asupritori — capitaliștii străini. Mîna în mîna cu cei autohtoni, ei pun bazele unor întreprinderi în

care pentru un salariu de mizerie oamenii muncesc cîte 12 ore pe zi, suportînd injurături, amenzi, uneori bătăi. Cînd însă totul depășește limita posibilă, durerile prind din nou glas, un glas și mai puternic, proletar, care răzbate în paginile ziarelor locale „Dezrobirea”, „Mercurul”, „Tribuna Liberă” sau în scrierile unor Panait Istrati, N.D. Cocea, Mihail Sebastian. Au loc greve, demonstrații. În oraș activează cercul „Romînia muncitoare”...

După 1921, după înființarea Partidului Comunist, muncitorii brăileni, ca și cei din întreaga țară, capătă un conducător adevărat. Acțiunile lor devin mai precise, mai ample, mai combative. În Brăilița, la „Franco-Romîna” și în port, flutură adeseori steagul roșu, iar pe deasupra mulțimii de metalur-

La volan s-a urcat un tînăr cursant de la cercul auto

gisti și docheri plutește un refren: „Hai la lupta cea mare, rob cu rob să ne unim!“...

★

La izbucnirea ultimului război mondial, Brăila avea faima de „urbe prosperă“, pentru că burghezia locală, abilă și hrăpăreață, favorizată de existența portului și a mlinii de lucru ieftine, își rotunjise considerabil averea. Din aceste averi, ea construisese clădiri arătoase, magazine mari, și dăduse centrului orașului un lustru și o prestanță deosebită. Marea majoritate a populației însă, ținută în cartierele marginase, îngropate în noroaie și praf, abia avea cu ce-și ține zilele.

Dar frontul se aude tot mai aproape și, într-o bună zi, o veste străbate, purtată din gură în gură: vine Armata Sovietică! Luați prin surprindere, hitleriştii n-au timp să mineze orașul

helm Pieck“, în amintirea marelui fiu și conducător al poporului german prieten.

Prin același proces de înnoire trec și „Industria sirmei Brăila“, „Întreprinderile metalurgice Dunărene“, contopite sub numele de Uzina „Laminorul“, precum și bătrînul Șantier Naval.

Ceea ce constituie cu adevărat mîndria noii Brăile sînt însă întreprinderile ridicate în anii puterii populare: Întreprinderea pentru valorificarea stufului — Brăila, Complexul de industrializare a lemnului, Fabrica de Confecții, Fabrica de produse lactate.

La Brăila e cum nu se poate mai vizibilă marea posibilitate ce o are socialismul de a valorifica rațional, științific, resursele naturale ale țării. Iată, de pildă, problema stufului. Cine înainte s-a gîndit să-l folosească la altceva decît la acoperitul caselor fărănești? Acum, acest

Brăila trece drept unul din frumoasele orașe ale țării. Așa și este. Ea are străzi largi, scăldate în verdeața castanilor și teilor, și niște vitrine atît de artistic alcătuite, încît ar putea inspira pe toți decoratorii de magazine din alte locuri.

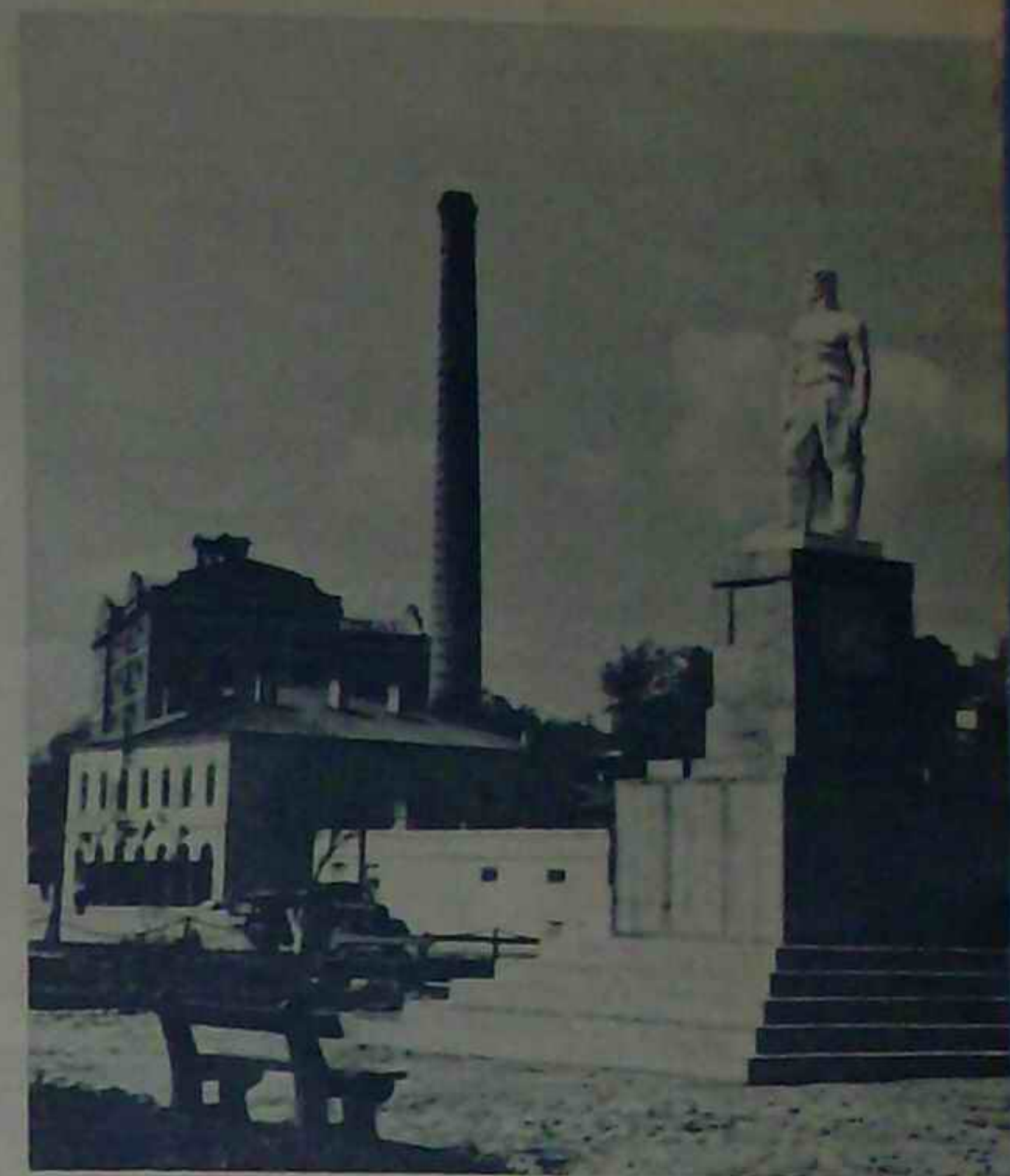
Arhitectura orașului este cea veche. Acum a început să se schimbe însă. Au apărut blocuri de locuințe construite în stil modern. De la geamurile acestor blocuri zîmbesc și fac cu mina copiii oamenilor muncii.

... Brăila trăiește din plin epoca unor mari înfăptuiri, epoca construcției socialiste.

★

Despre activitatea pe care oamenii muncii din Brăila o depun în cadrul asociației, s-a mai scris în revista noastră.

Pe strada Republicii

Docherul a fost immortalizat în marmură

și reușesc în bună măsură să constituie adevărate organe de conducere colectivă a muncii. Demn de semnalat este faptul că acum, în noile condiții, organizațiile de masă și în special Sfaturile populare acordă un larg sprijin consiliilor A.V.S.A.P. Datorită acestui sprijin, asociația posedă la Brăila un sediu frumos, spațios, precum și un număr de săli de învățămînt bine amenajate.

Deosebit de îmbucurător e faptul că activul voluntar muncitoresc cu mult entuziasm pentru asociație. Împărțiți pe sectoare, membrii acestui activ merg zi de zi în mijlocul organizațiilor A.V.S.A.P., le controlează și le îndrumă.

— Noi ne-am străduit și ne străduim să muncim în așa fel, îmi spunea nu de mult tovarășul Nicolae Cherecheș, președintele consiliului orașenesc A.V.S.A.P., încît, prin intermediul activiștilor voluntari, să păstrăm un contact permanent cu organizațiile, să le ajutăm să crească și să se consolideze. Datorită acestui lucru, am și obținut unele rezultate bune. În ultimele luni, am reușit să încadrăm în rîndul asociației aproape 1000 de noi membri, să reorganizăm, acolo unde era nevoie, comitetele, să alcătuiți o precisă evidență organizatorică, să mobilizăm membrii la pregătire.

La sfîrșitul discuției noastre, tovarășul Cherecheș și-a exprimat părerea că la Brăila există posibilități și mai mari în domeniul activității A.V.S.A.P. și că consiliul orașenesc va face tot posibilul să folosească din plin aceste posibilități.

Nu ne îndoim că așa se va întimpla.

Dumitru ȘOMUZ

și să-l arunce în aer așa cum fac cu Galații. Ei o rup la fugă.

După eliberare, Brăila se dezvoltă repede, trecînd ca întreaga țară, prin iureșul înnoirilor. Conducusă acum — pentru prima dată în istoria ei — de oameni ai muncii, ea își reface și-și dezvoltă în primul rînd industria. Cea mai mare întreprindere, „Franco-Romîna“, trecută în stăpînirea poporului, se extinde, capătă utilaje noi, venite din Uniunea Sovietică. Ea începe să construiască rulouri compresoare, gredere, excavatoare, concasoare. Vechea firmă e dată jos și în locul ei e pusă una nouă: „Progresul“, iar de curînd „Wil-

„aur al deltei“, cum a fost numit foarte plastic, e transformat în cartoane și fibre sintetice, în spirt și furfurool, în materii prime pentru antibiotice.

Iată și problema sălciilor — imensă bogăție a bălții care înainte era lăsată să putrezească. Acum, în cadrul Complexului de Industrializare a lemnului, ea e prefăcută în plăci aglomerate, în chibrituri, în ambalaje.

Noile vremuri au adus prefaceri radicale și în viața personală a oamenilor muncii din Brăila. A crescut an de an nivelul lor de viață culturală și materială.

S-a vorbit atunci pe larg despre organizațiile A.V.S.A.P. de la Întreprinderea pentru valorificarea stufului, de la Șantierul Naval, de la uzina „Wilhelm Pieck“. S-a scos în evidență întotdeauna în special munca pe care o depune în folosul asociației puternicul activ voluntar existent în oraș.

Și în prezent organele și organizațiile A.V.S.A.P. din Brăila desfășoară, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, o activitate fructuoasă. Consiliul raional și orașenesc A.V.S.A.P., din care fac parte oameni entuziaști, cu dragoste pentru munca asociației, se străduiesc

În zare o dîră de argint viu, șerpuitoare, se strecoară printre sălcii. Sînt apele Topolniței strălucind în bătaia soarelui. Trecem riul și pătrundem în hotarul Cerneților.

Comuna este una din cele mai vechi așezări de prin partea locului. Mărturie a acestui trecut mai stă astăzi bisericuța ctitorită în secolul XVII. Din restul așezărilor de odinioară n-au mai rămas nici urme. Vitregia vremurilor și-a împlinit rosturile. Au venit însă zilele acestea însoțite și Cerneții au început să renască. Gospodării noi, lucrute pe potrivă belșugului ce și-a făcut loc și aici, răsar tot mai multe în cuprinsul comunei.

La ieșirea din Cerneți peisajul se schimbă. Șesul domol, vecin apelor Topolniței, se undiește în dealuri mărunte, care cresc văzînd cu ochii. Drumul nostru urmează firul unei văi înguste. Devenind impracticabil, lăsăm mașinile și o pornim pe jos. Pînă la Cula lui Tudor, ridicată prin anul 1813, mai avem de mers.

Urcăm coama unuia din dealuri și deodată, într-unul din luminișuri, ni se înfățișează, în toată frumusețea ei, silueta masivă a unei clădiri cu un cat. E ținta excursiei noastre, fostul conac fortificat după asemănarea „kulelor” turcești din sudul Dunării, ridicat de Tudor Vladimirescu pe dealul Gîrdanului. Cînd a hotărît construirea acestui conac, inima lui Tudor bătea cu toată puterea pentru poporul obidit. Aici, între ziduri puternice, socotea el să țină piept ispravnicilor care ar fi încercat să pună stavilă planurilor sale.

La intrare, în curtea culei, ne iese în întîmpinare un bărbat, trecut de prima tinerețe, și ne urează bun venit. E custodele muzeului, tovarășul Bratu. Obișnuit cu asemenea vizite ne conduce spre bolțile

largi ale clădirii. Ușile masive de stejar, care pe vremuri erau zăvorâte cu grinzi de lemn lunecînde în grosimea zidurilor, se deschid anevoie. Din beciul mare, întunecos, ne izbește un aer rece. Cîteva raze anemice abia de reușesc să se strecoare prin crenelurile înguste, tăiate în zidul gros.

— Aici, începe custodele să ne povestească, și-a adunat Tudor pulbere, arme și aliciuri, în vederea răscoalei pe care o pregătea. Prin crenelurile acestea trăgeau, apărîndu-se, locuitorii casei, de se întimpla să fie atacați. Iar deasupra, în camerele de sus, Tudor ținea sfat de taină cu foștii lui tovarăși de arme, alături de care luptase împotriva turcilor, în anii războiului purtat de țarul Rusiei cu Sultanul. Spre cula se îndreptau de prin satele mehedintene căpitanii Orleanu, Zoican, Ghelmegeanu și Cristescu. Tot aici veneau și căpitanii Moangă și Columbeanu din ținuturile Gorjului. Aduceau cu toții vești despre mersul treburilor viitoare răscoale.

În liniște urcăm spre camerele de sus transformate în săli de muzeu. Fotocopii, litogravuri, arme de epocă, datînd din anii premergători lui 1821 înfățișează vizitatorilor una din mult frămîntate pagini din istoria poporului nostru.

În prima încăpere vedem fotocopia „Poruncii Divanului Valahiei mici” din 3 aprilie 1821 prin care se dă voie boieroaicei Sultana Văluoreanu să ridice cu forța pe un țigan fugit „ori unde-l va afla”. Exponatul acesta cît și toate celelalte redau imaginea adevărată a situației în care se zbătea pătura de jos în timpul domniei lui Vodă Caragea și apoi a urmașului său Vodă Șuțu. Lipsită de orice drepturi, țărănimia era obligată să trudească pe moșiile boierești și domnești fără nici o măsură, zilele de clacă și dările înmulțindu-se după bunul plac al fiecărui moșier sau ispravnic. Aceasta era situația tragică în care se zbătea poporul muncitor la revenirea lui Tudor în țară.

În camera alăturată, lingă o hartă mare cît un perete, înfățișînd drumul parcurs de panduri în timpul răscoalei, se află cu litere frumos caligrafiate Proclamația lui Tudor dată la Padeș. Ne apropiem și citim frazele avîntate.

„Către tot norodul omenesc din București și din cealaltă orășe și sate ale Țării Rumînești, multă sănătate!

Fraților lăcitori ai Țării Rumînești, veri de ce neam veți fi!

Nici o pravilă nu oprește pre om de a întîmpina răul cu rău! Șarpele, cînd îți iese înainte, dai cu ciomagul de-l lovești, ca să-ți aperi viața, care mai de multe ori nu să primejduiește din mușcarea lui!

Dar pre bălăurii care ne înghit de vii, căpeteniile noastre, zic, atîi cele bisăricești, cît și

Așa după cum le-a fost înțelegerea, la ora 15, membrii A.V.S.A.P. de la Uzinele mecanice Turnu Severin s-au adunat cu toții în fața intrării principale. Dintre cei care au promis că vor participa la excursia organizată la Cula lui Tudor Vladimirescu din Cerneți nu lipsește nici unul. Participarea lor la această acțiune este pe deplin explicabilă. În ultimii ani comitetul A.V.S.A.P. pe uzină a organizat numeroase vizite la locuri istorice și obiective industriale ridicate în anii regimului democrat-popular și toate s-au desfășurat în bune condiții.

Ne urcăm în autocamioanele puse la dispoziție de către conducerea uzinei și plecăm. După cîteva minute, orașul rămîne în urmă.

Excursie LA UN LOC ISTORIC

1 și 3. „Cula” lui Tudor Vladimirescu din Cerneți (raionul Turnu Severin)

2. Membrii AVSAP de la Uzinele mecanice din Tr. Severin vizitînd muzeul amenajat în această „Culă”, fostul conac fortificat al conducătorului revoluției din 1821

cele politicești, pină cînd să-i suferim a suge sîngele din noi? Pină cînd să le fim robi?...

Citînd în continuare, în fața noastră se perindă crimpele din tabloul luptelor duse de panduri în primele luni ale anului 1821. La îndemnul lui Tudor clăcașii au răspuns ca unul, alăturîndu-i-se. Volbura răscoalei a cuprins satele unul după altul. Însăpăimîntat, în fața răscoalei Divanul care conducea țara după moartea lui Vodă Șuțu îi cere lui Tudor să lase răzvrătirea, dar el nu răspunde propunerii și grăbește cu pandurii spre București. Primirea făcută pandurilor care ridică tabără pe cîmpia Cotrocenilor este entuziastă. Mulți dintre locuitorii țirgului vin și se înrolează ca voluntari. În aceeași vreme în București sosește și conducătorul Eteriei, Alexandru Ipsilanti. Boierimea găsește moment potrivit să pregătească marea dramă a răscoalei. Documente care să vorbească despre zilele lui martie 1821 nu sînt expuse în muzeu. Tovarășul Bratu, cunosător al faptelor petrecute atunci, ne vorbește despre unelțirile făcute pentru dezbinarea celor doi conducători de răscoale, Tudor și Ipsilanti.

Apropierea turcilor chemați în ajutor de aceeași mari boieri îl obligă pe Tudor să apuce drumul Piteștiului. La rîndul său, Alexandru Ipsilanti se retrage spre Țirgoviște, unde pune la cale pierderea lui Tudor. Trădat de cîțiva căpitani nemulțumiți de disciplina impusă în oaste, Tudor este răpit pe cînd se afla în foșorul porții de la intrarea conacului Goleștilor și la adăpostul întunericii, temîndu-se să nu stîrneasă împotrivirea pandurilor credincioși, este omorît.

La scurt timp de la asasinarea lui Tudor, răscoala pornită împotriva robiei este înăbușită în sînge, turcii reușind să impună din nou vechile rînduiești...

În anii următori s-au ridicat iar cîțiva din căpitanii lui Tudor. Dar nici lupta lor n-a fost încununată de succes. Au trebuit să treacă ani îndelungați și plini de jertfe pină cînd clasa muncitoare, în frunte cu partidul ei de avangardă, a reușit să sfărîme pentru totdeauna putredul edificiu al relațiilor burghezo-feudale. Abia acum s-au putut înfăptui năzuințele cărora și-a închinat viața Tudor Vladimirescu, fiul moșneanului Constantin Ursu și al Ioanei Bondoc din Vladimiri...

Umbrele inserării prind să devină tot mai dense cînd ne reîntorcem în oraș. Cît ține drumul, discuțiile se duc în jurul celor văzute și despre celelalte excursii prevăzute în planul de activitate al organizației.

C. EUGENIU

ÎN SPIRITUL

UNEI ÎNALTE

CONȘTIINȚE

PATRIOTICE

de general-maior Nicola GHEORGHEV,

Președintele Asociației Voluntare pentru Sprijinirea Apărării (DOSO) din R.P. Bulgaria

Asociația Voluntară pentru Sprijinirea Apărării (DOSO) din R.P. Bulgaria a fost creată în anul 1951. În răstimpul care a trecut de la înființare și pină acum, în rîndurile ei au intrat peste 850.000 de cetățeni, dornici să se instruiască în cele mai variate discipline sportive, tehnice și aplicative, pentru ca astfel să aducă o contribuție de seamă la întărirea capacității de apărare a patriei.

În afară de activitatea de pregătire, membrii organizației noastre iau parte și la numeroase acțiuni de educație patriotică ce se organizează. În acest scop, a fost creată în ultimul timp, pe lîngă Comitetul Central al DOSO, o comisie compusă din activiști voluntari care se ocupă cu studierea și popularizarea trecutului eroic al poporului nostru. Comisia dă indicații comitetelor județene ale asociației, le arată cum să organizeze educația patriotică a membrilor și ce fel de forme să folosească în acest scop. De asemenea, ea ajută Comitetul Central al asociației să organizeze conferințe, să întocmească broșuri de propagandă etc. Din comisie fac parte reprezentanți ai diverselor institutе științifice, muzee și organizații, luptători împotriva fascismului, precum și activiști de frunte.

Cu problemele educației patriotice a membrilor se ocupă în mod direct secțiunile de organizare și propagandă de pe lîngă comitetele județene ale asociației. La desfășurarea activității acestor secții colaborează ofițeri de rezervă, învățători și alți activiști.

Un sprijin prețios în educarea patriotică a membrilor DOSO îl dă și presa. Unele ziare județene consacră rubrici speciale vieții și activității organizației noastre. De asemenea, un deosebit aport în această privință îl aduce ziarul „Patriot”, organul de presă al asociației, revistele și buletinele editate de către comitetele județene, precum și posturile noastre de radio care difuzează săptămînal o emisiune specială legată de viața asociației.

Pentru popularizarea trecutului eroic al poporului bulgar și pentru studierea experienței înaintate a organelor și organizațiilor DOSO, a activiștilor și sportivilor noștri, Comitetul Central al asociației editează numeroase broșuri.

O largă activitate educativă desfășoară și cluburile DOSO. Aici membrii organizației iau cunoștință despre noutățile din domeniul științei și tehnicii, despre cele mai actuale probleme sociale și politice.

Din activitatea educativă organizată de asociație fac parte și adunările festive cu programe muzicale și literare, prelegerile, conferințele etc.

O formă foarte răspîndită de educație patriotică a membrilor DOSO o constituie excursiile organizate pe drumul urmat de diferite grupuri de partizani, precum și de alți luptători pentru libertatea poporului. Astfel, în fiecare an, la 2 iunie, pe virful Ocolcița din munții Vrața (Balcanii occidentali) unde și-a găsit moartea marele fiu al poporului bulgar Hristo Botev, vin mii de oameni ai muncii pentru a glorifica fapta eroică a marelui poet și revoluționar. Asemenea acțiuni sînt organizate și pe locurile unde s-au dus lupte împotriva exploataților capitaliști, împotriva fascismului, pentru libertatea și independența patriei. Foarte des se organizează și adunări populare în localități istorice vestite, ca de pildă la virful Stoletov sau în alte părți. Excursiile și adunările sînt combinate cu concursuri sportive, cu povestiri ale participanților la evenimente istorice vestite din trecutul patriei.

Membrii organizației noastre se întîlnesc deseori cu luptătorii împotriva fascismului — foști partizani, cu luptători din ilegalitate, cu participanți la războiul de eliberare a patriei.

Trebuie relevată aici inițiativa membrilor organizațiilor DOSO de a se ocupa cu îngrijirea monumentelor ridicate în memoria fiilor poporului nostru căzuți pentru libertate. Fiecărei organizații i se atribuie un anumit monument de care ea se îngrijește.

Poporul bulgar, constructor al socialismului, este iubitor de pace. Membrii organizației noastre aduc un aport deosebit în lupta pentru îndeplinirea planurilor de producție, pentru creșterea economiei noastre naționale. O expresie grăitoare a acestui fapt o constituie crearea de către membrii DOSO în fabrici și uzine a brigăzilor de muncă exemplară, în cadrul cărora ei lucrează cu deosebită însuflețire pentru înflorirea patriei, se călesc și se educă în spiritul unei înalte conștiințe socialiste.

Pentru cel mai bun loc

În anii care au trecut, Consiliul raional A.V.S.A.P. „23 August” a obținut de câteva ori locul I pe Capitală pentru felul cum a pregătit și executat tragerile cu membrii asociației. Dar în prezent care e situația?

... La sediul consiliului raional l-am găsit pe tovarășul Toader Gheorghe, unul din activiștii care se ocupă cu problema tragerilor. Discuta aprins cu un grup de instructori șefi ai cercurilor de tir din raion.

— Ați venit la timp, îmi spuse el după ce află scopul vizitei mele. Iată, acum punem la punct unele din măsurile ce le-am stabilit în vederea pregătirii și executării în cele mai bune condiții a ședințelor de tragere cu membrii A.V.S.A.P. din raion. Ne străduim să organizăm în așa fel totul, încât fiecare membru al asociației să tragă cât mai bine. Dorim ca și anul acesta să ne situăm pe un loc de frunte în cadrul concursului ce se desfășoară între toate raioanele din Capitală în întâmpinarea zilei de 23 August. Măsurile luate au fost următoarele: După ce am terminat lecțiile teoretice de învățarea liniei de ochire, adică lecțiile de pregătirea focului, am organizat în întreg raionul, pe centre de organizații, ședințe de instructaje cu șefii cercurilor de tir, în cadrul cărora tovarășii cu experiență au arătat care sînt cele mai indicate metode care trebuie folosite pentru executarea tragerii în bune condiții. O astfel de pregătire am făcut împreună cu instructorii aflați acum aici.

Dacă doriți, puteți merge azi la o acțiune asemănătoare, organizată la Fabrica de sticlă, unde participă șefii cercurilor de tir din organizația respectivă, precum și cei de la întreprinderile „Cimentul”, „Granitul”, „Bucuria Copiilor”. De asemenea, puteți lua parte și la o ședință practică de tragere organizată cu câteva grupe de membri de la Uzina „23 August”.

Cum o ședință practică de tir este mai atractivă decît una de instructaj, am ales cea de-a doua propunere și, peste o oră, mă aflam la sediul organizației A.V.S.A.P. de la Uzina „23 August”. Aici l-am întîlnit mai întîi pe tovarășul Ion Angelescu, președinte al organizației din anul 1955. De la el am aflat că comitetul A.V.S.A.P. al uzinei a reușit să cuprindă în cercurile de tir marea majoritate a membrilor, printre care și toți tinerii care nu au pregătire în această direcție. Ședințele teoretice s-au ținut cu regularitate și astăzi se va verifica practic dacă ele au fost sau nu eficiente. Ne-am îndreptat spre poligonul instalat, pentru o protecție cît mai bună, într-o vale din apropierea uzinei. Cele două grupe,

formate din tineri ce abia ieșiseră din schimb, se aflau acolo. Trebuie menționat că în acel loc se află și poligonul acoperit, construit în urmă cu cîțiva ani. Pentru tragerile din acea zi se amenajase însă o linie de ținte și una de tragere în aer liber.

— Ei au cerut să tragă în aer liber, îmi spune președintele. Vor ca, o dată cu tragerile să se și recreeze. Am ținut seama de dorința exprimată.

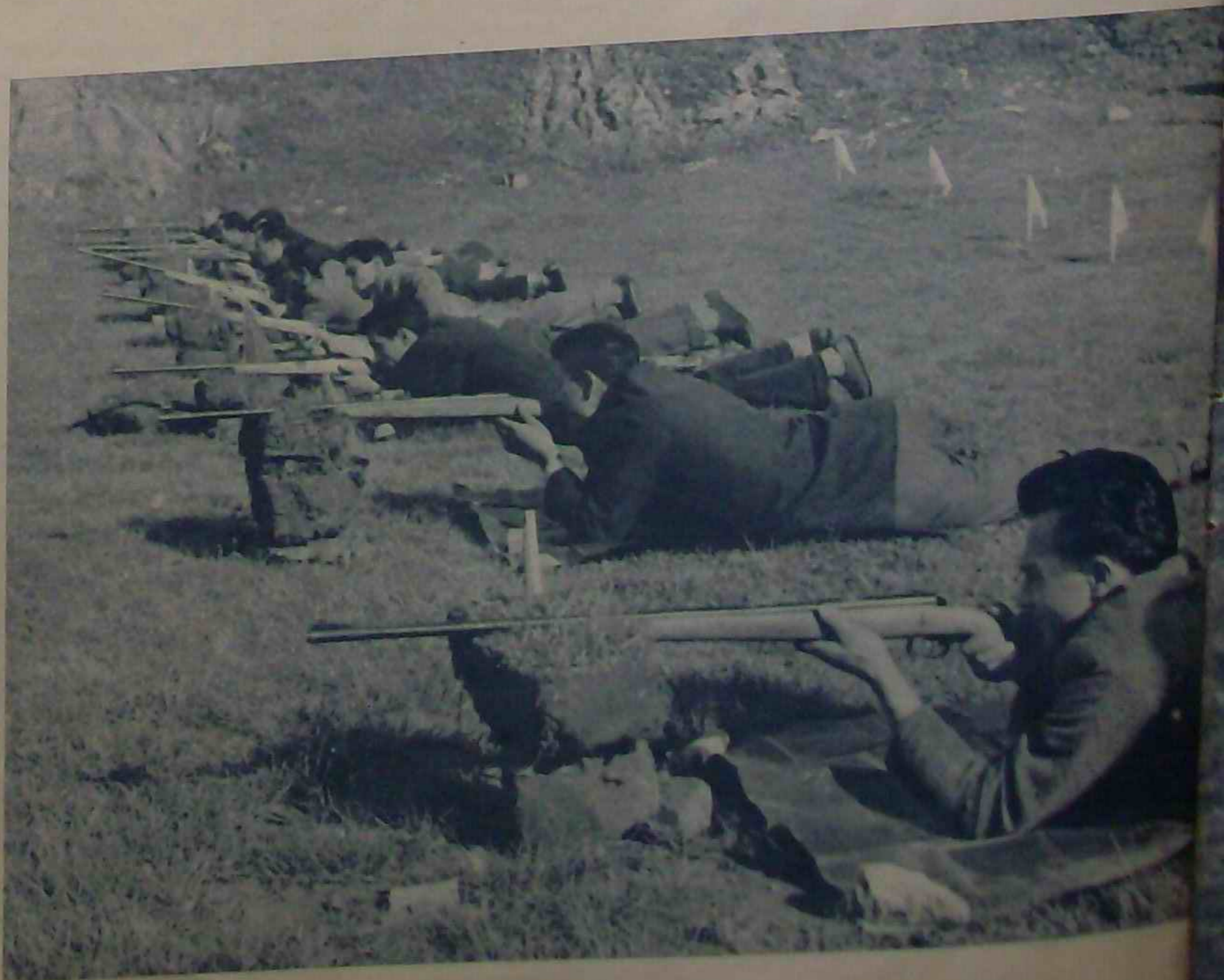
Una din grupe se pregătea să înceapă tragerea. Cealaltă, aflată mai departe, într-un loc bine ales, executa sub conducerea instructorului O. Dobrinescu, muncitor strungar la uzină, exerciții pregătitoare privind regulile și procedeele de tragere, formarea constanței ochirii etc.

Dar, iată că prima serie a terminat tragerea. Ne apropiem de ținte. Rezultatele sînt îmbucurătoare. Întreaga grupă obține calificativul „bine” și „foarte bine”.

— Dacă miile de membri ai asociației noastre care participă la aceste trageri în cadrul raionului, îmi spune tovarășul Toader Gheorghe, vor obține asemenea calificative, sîntem siguri că vom deveni din nou frunzași pe Capitală...

Nu ne rămîne decît să le dorim succes în această frumoasă întrecere, organizată în întâmpinarea măreței sărbători a eliberării patriei noastre.

I. H.

DESCHIDERE festivă

Comandantul aeroclubului, tovarășul Mihai Adăscăliței dă semnalul de începere a zborului

Prima duminică din înfloritul mai. Pe aerodromul Clinceni sînt înălțate drapelele albastre, ca cerul, ale aeroclubului. Mulțimea adunată așteaptă cu emoție. Este emoția obișnuită a spectatorului sportiv. În jurul aparatelor de zbor, a avioanelor, a planoarelor, sînt adunați zeci de tineri. Motoarele încă nu sînt pornite, iar racheta verde, semn al deschiderii zborului, n-a fost trasă încă. Reporterii pro-

fită. Aparatele de fotografiat țâcănesc, iar eroii, tinerii din jurul aparatelor de zbor, sînt astăzi neobișnuit de comunicativi.

— Ce explicații doriți? Vreți să cunoașteți aparatele? Iată, acesta este un... Poate vreți să amintiți și de examenele teoretice... Să știți că s-a cerut materie serioasă. Aerodinamică, aparate de bord, meteorologie...

Fețele lor radiază o bucurie neobișnuită, o nerăbdare copilărească. Toți se grăbesc să vorbească despre programul acestei mult așteptate zile, pe care, de altfel, îl cunoaște toată lumea.

— De azi începem zborul!...

— Începem activitatea practică.

Tinerii sînt elevii Aeroclubului București, de la sectoarele de zbor fără motor, zbor cu motor și parașutism. Au absolvit cursurile teoretice care au funcționat în timpul iernii, iar de azi încep activitatea practică de zbor. Deci este explicabilă și bucuria și nerăbdarea și tonul de mîndrie din glasul viitorilor zburători. Pentru ei, ziua aceasta a fost pregătită așa cum se cuvine: cu un frumos program aviatic demonstrativ, executat de cadrele aeroclubului și de aviatorii sportivi care și-au început cu aceasta antrenamentele.

Și programul aviatic a început. Au făcut demonstrații de aeromodelism maestrul sportului Ștefan Purice și Arion Casian, au zburat cu planorul piloți experimentați ca Nicolae Comănescu și Ion Soflete, iar parașutiștii, printre care maestrul sportului Ion Roșu, Gh. Iancu, Șt. Badioc, au făcut lansări la punct fix. Maștrii sportului Constantin Manolache, Valeriu Popovici și Enculescu Bănică au executat acrobație aeriană pe avioane sportive de școală.

De azi, în articolele noastre de aviație sportivă vor apărea nume noi: Emil Negoită, Moluțan Vasile, Constantin Gabriela, Ulărescu Petre. Sînt tineri muncitori și elevi cărora partidul nostru le-a creat toate condițiile pentru a practica acest minunat sport — aviația.

...De atunci s-a scurs mai mult de o lună. Elevii pe care i-am văzut emoționați în jurul aparatelor de zbor au încercat demult tăria înălțimilor, au zburat de multe ori. Dar nu vor uita acea primă zi: deschiderea festivă a activității practice de aviație din aeroclubul lor.

V. T. MUREȘ

Deasupra aeroportului Vnukovo — avionul IL-18, care-l transportă la Moscova pe Gagarin. Îl escortează avioanele de vânătoare

supus presiunii forței de gravitație de multe ori mai mare decât cea normală, cea pe care o simte orice om care umblă pe pământ.

El s-a antrenat apoi în machete de cabine, cu vibrații de intensitate și forță neîntâlnite pe avion. Se deprindea astfel încă de pe pământ să suporte toate greutățile de zbor, pe care

„Pentru această zi merită să trăiești o viață”

de V. PARIN

membu definitiv al Academiei de Științe Medicale a U.R.S.S.

Si totuși un om a fost rănit înainte de lansarea navei-satelit „Vostok”. Acela am fost eu. Mi-am zgîriat obrazul de casca rigidă a cosmonautului, atunci când ne-am sărutat la despărțire, înainte de mărețul start. Din fericire, acesta a fost singurul accident al grandiosului eveniment...

Pentru a-l trimite pe om în Cosmos, au muncit multe sute de oameni de cele mai diverse profesii. În acest scop au fost lansați sateliți și rachete cosmice, a fost studiat pericolul întâlnirii cu meteoriții și intensitatea radiațiilor cosmice; pentru primul zbor al omului a fost elaborat itinerariul, în așa fel încît nava să nu nimerească în curenți de particule de înalte energii, captate de câmpul magnetic al Pământului. Au fost create nave-satelit cosmice grele, cu cabine ermetice, cu aparatură care să mențină presiunea atmosferică normală, cantitatea necesară de oxigen, umiditate și, desigur, sisteme sigure de conducere a zborului și de reîntoarcerea navei de pe orbita satelitului pe planeta noastră.

Propriu-zis, partea tehnică a problemei fusese rezolvată acum aproape un an și ea a fost continuu perfecționată, iar în fața medicilor s-a ridicat sarcina pregătirii cosmonautului.

În timpul elaborării, în colectiv, a programului de pregătire, s-au iscat destule contradicții. Unii fiziologi, de exemplu, cereau antrenamente, nejustificate în deplină măsură, de „foame de oxigen”. Dar lipsa de oxigen pe nava cosmică se poate ivi numai în condiții extraordinare, de avariere. Ori sistemul de alimentare a cosmonautului cu oxigen este dublat: cabina și costumul de scafandru, iar posibilitatea defectării simultane a ambelor sisteme este infinit de mică.

Viitorii cosmonauți au fost selecționați, fără îndoială, cu scrupulozitate și minuțiozitate. Pregătirea fizică generală, cunoștințe speciale, rezistență, capacitatea de a reacționa rapid în fața evenimentelor neprevăzute — toate acestea trebuiau determinate precis. Printre proble-

mele de cea mai mare însemnătate s-a constatat a fi temperamentul și caracterul; optimismul, vigoarea, calmul... Și aceste calități s-au reunit în chipul omului, capabil ca în clipe decisive, când nava cosmică frînând coboară de pe orbita satelitului spre Pământ, să înceapă să cînte. În acest fapt minunat, s-a manifestat foarte grăitor caracterul necesar unui cosmonaut.

Acesta este Gagarin.

Pregătirea zborului trebuia să cuprindă complexe teoretice, tehnice, sportive și un antrenament special pentru viitorul cosmonaut.

Condițiile de zbor pe nave-satelit seamănă în mare măsură cu cele care apar la executarea pilotajului acrobatic pe reactoare de mare viteză. Și aici și acolo acționează suprasolicitări înalte din cauza accelerației gravitației. În zborul pe parabolă pe un avion cu reacție se creează chiar pentru scurt timp starea de imponderabilitate și natural că primul cosmonaut trebuia să fie un om care a zburat de multe ori în stratosferă și și-a însușit complicata tehnică de pilotaj la viteze mari. Dar această singură experiență nu era suficientă. Gagarin s-a antrenat mai ales cu o centrifugă uriașă. Ea se învîrtea îndelung cu o viteză uimitoare, iar omul aflat în „leagănul ei”, era

le puteau presupune cei mai înveterați pesimiști.

...Cosmonautul se obișnuia cu cabina ermetică, aceeași ca și cabina navei-satelit „Vostok”, devenită acum legendară, în care el a executat zborul. Se obișnuia cu fotoliul de lucru, cu aparatele pe care va trebui să le urmărească, cu ochiurile de bord: prin geamurile lor groase va vedea spațiile nesfîrșite ale Cosmosului și Pământul albastru, rotund. El a învățat chiar să primească hrana „cosmică”, pentru că a bea sau a mânca în condiții de imponderabilitate este în felul său o artă. Aici nu-și au rostul farfuriile și paharele. Sandwichurile ar pluti în aerul cabinei, iar apa se va împrăștia de asemenea în bule mici și transparente, de aceea trebuie să știi să bei și să mănînci, storcînd apa și o masă alimentară gelatinoasă din tuburi mari, direct în gură.

În sfîrșit, el se obișnuia cu scafandru cosmic — un echipament complicat, căruia nu i se potrivește de loc noțiunea obișnuită de „costum”, cu toate că în realitate este un costum, mai precis cîteva costume, unul peste altul, care izolează complet de lumea exterioară pe omul care este îmbrăcat

Primul cosmonaut este fiul Țării Sovietelor, Iuri Gagarin — cursant al școlii de aviație din Orenburg

în ele. Aceasta este a doua „cabină” ermetică, care în Cosmos trebuie „îmbrăcată”, în caz de accident. „Cabină” are un sistem propriu de răcire și încălzire, sisteme de ventilații, de absorbții a aburilor și de alimentare cu oxigen. Scafandru limitează mișcările, de aceea cosmonautul trebuia să învețe să se miște și să lucreze. Doar omul care se ridică în spațiile cosmice nu este un pasager pasiv, ci un cercetător. Noua însușire revoluționară a evenimentului care a avut loc la 12 aprilie a.c. constă în faptul că omul devine acum observator direct al Cosmosului. Nu un „obiect” biologic de observare, nu un pasager pasiv, ci însuși observatorul s-a ridicat în spațiul cosmic. Și zborul lui Gagarin în Cosmos a fost în primul rând munca acelei categorii superioare a activității umane, care se numește cercetare. Obiectul cercetărilor a fost spațiul, nevăzut înainte de nici un locuitor al Pământului.

Trei nave-satelit sovietice, executând zboruri pe orbite, au aterizat în regiunile dinainte stabilite. Numai după aceea a decolat „Vostok”...

Zborul s-a încheiat. Pe un izlaz acoperit cu iarba verde a aterizat primul cosmonaut, puțin stângaci, într-un scafandru portocaliu aprins, la extremitatea căreia se afla o cască albă, rigidă, ascunzând capul.

Toți erau emoționați, așteptând această clipă. Era greu de imaginat că totul se va desfășura fără nici un incident. Și incidente nu au existat. Se credea că la aterizarea cu parașuta, omul va cădea din cauza scafandruului incomod. Nu! Nici acest lucru nu s-a întâmplat. Gagarin a aterizat ușor și a strâns imediat parașuta.

O femeie, care trecea cu fiica ei în apropierea locului de aterizare, nu auzise transmisiile de la radio. Apariția unei siluete ciudat îmbrăcată, într-un costum fantastic a înspăimântat-o.

Cu toate că încă nu au fost elaborate datele cercetărilor radiotelemetrice (în timpul zborului, fără întrerupere, au fost înregistrate cu ajutorul unor dispozitive speciale, pulsul pilotului, frecvența și volumul respirației), noi, medicii, puteam trage primele concluzii.

Sistemul de pregătire a cosmonautului a fost elaborat just. Condițiile de zbor s-au dovedit a fi mult mai ușoare decât condițiile de antrenament. Cosmonautul Gagarin a fost pregătit cu o mare „rezervă de rezistență”, care, probabil, va fi necesară pe itinerarii cosmice mai complicate. În acest zbor cosmonautul nu a simțit suprasolicități excesive, păstrând tot timpul o luciditate deplină. Iar „imponderabilitatea”, necunoscută până în această zi — nimeni nu a perceput-o înainte mai mult de 40—50 secunde — s-a dovedit a fi ușor suportabilă și chiar plăcută.

„Dintr-o dată am încetat să mai simt spătarul scaunului, de care eram apăsător la decolare. În schimb am simțit curelele... povestea Gagarin după aterizare. Am ridicat mâna în care țineam un creion și ea nu mai cădea...Ceva oarecum miraculos!”.

Povestirea lui despre zbor este foarte precisă, în același timp însă ea este caldă, iar capacitatea de a percepe amănuntele uimitor de clară. Ne-a uimit pe toți încă un lucru și anume, că ceea ce a văzut Gagarin a corespuns cu totul previziunilor științifice. Cerul în Cosmos este într-adevăr

negru și plat, cu stele arzătoare, vii. Soarele este de zeci de ori mai strălucitor decât acela pe care-l vedem noi, iar globul pământesc este acoperit de pojghița subțire, albastră, a atmosferei, cu petele întunecoase ale oceanelor, cu contururile precise ale continentelor, cu fluvii și păduri văzute de la mari înălțimi...

Încep să cred că omul în Cosmos poate mult mai mult decât am presupus mai înainte.

Mult timp s-a considerat că, în condițiile suprasolicității și ale imponderabilității, omul nu va fi în stare să dirijeze nava, ținând seama de situațiile care se schimbă cu o viteză în adevăr cosmică.

Starea lui Iuri Gagarin în timpul zborului ne face să credem că omul poate acest lucru.

Probabil, viitoare zboruri vor da un răspuns mai precis la această întrebare. Astăzi noi am pășit pragul Universului, dar drumul care ne așteaptă este lung.

...În timpul desfășurării cercetărilor în domeniul medicinei și fiziologiei cosmice, fiecare din noi, cercetătorii, știam cât de minunate sînt perspectivele acestei munci. Mă așteptam să aflu multe lucruri interesante, dar nu bănuiam că o să apuc să văd zborul omului. Acum aproape un an cînd au aterizat primele animale-cosmonauți, am înțeles că am greșit.

Iar acum sînt de părere că dacă în secolul meu n-ar fi existat nici un eveniment de seamă, merita să trăiesc numai pentru această singură zi!

MOSOLOV A TRECUT LIMITELE STRATOSFEREI

Întreaga omenire mai era încă sub puternica impresie a uriașului eveniment — zborul omului sovietic în Cosmos — cînd Eroul Uniunii Sovietice, pilotul Gheorghii Mosolov, a stabilit un răsunător record de zbor: 34.200 m înălțime. Mosolov a întrecut cu mult limitele stratosferei, pe bordul unui avion cu reacție de tipul „E-66” întrecînd totodată cu 2.600 m vechiul record mondial de zbor de înălțime. Aceasta dovedește că Uniunea Sovietică dispune nu numai de rachete capabile să își croiască drum spre stele, dar și de cele mai puternice și moderne avioane din lume.

Zborul de record a fost urmărit de Eroul Uniunii Sovietice G.A. Sedov. Iată ce povestește el.

... Gheorghii Mosolov a luat startul la ora 17,12 minute, de pe un aerodrom din apropierea Moscovei, pe avionul „E-66”. Acesta este un aparat prevăzut cu aripă triunghiulară și motor turboreactor. Chiar după decolare, el a luat o viteză de două ori mai mare decât viteza sunetului. În asemenea condiții pilotajul este deosebit de dificil, dar Mosolov a ieșit cu succes în raionul stabilit, reperat de către stațiile de control al zborului, pentru a executa misiunea. I s-a dat comanda:

— Cîștigați înălțime!

Lt. col. Mosolov a trecut avionul în cabraj. Acele altimetrelor marcau sute, mii de metri urcare. Cerul de un albastru deschis a devenit deodată de culoare albastru închis. „E-66” a trecut limita stratosferei. În cabina pilotului au început să se formeze condiții asemănătoare cu cele dintr-o navă cosmică.

— Mă apropii de punctul fixat prin calcule — a transmis Mosolov. Mă simt bine.

El era îmbrăcat într-un costum special de altitudine, asemănător cu acela al unui scafandru cosmonaut.

Pilotul conducea cu multă siguranță avionul. Întregul regim de zbor se efectua cu precizie. Pe pămînt fiecare cuvînt transmis de Gheorghii Mosolov era recepționat cu multă atenție.

— Avionul se menține bine în zbor. Totul e în perfectă ordine; apoi peste cîteva minute transmises.

„Am terminat misiunea. Vin la aterizare”.

A trecut mai puțin de o jumătate de oră de la start pînă la aterizare. „E-66” a atins înălțimea de 34.200 metri. O nouă victorie a științei și tehnicii sovietice era obținută.

În decursul anului 1959 Gheorghii Mosolov, pe același avion, a stabilit recordul mondial absolut de viteză în zbor. Astăzi el este omul care a zburat cu avionul mai repede și mai sus decât toți aviatorii din lume.

Fapte de pe granița

DOI MILITARI DE FRUNTE

Era în ziua când presa publicase Directivele C.C. al P.M.R. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea aniversării partidului. Soldatul fruntaș Condruz Marin se întorcea, împreună cu soldatul Vilciu Ioan, din serviciul de pază.

— Ce-ar fi, propuse soldatul fruntaș Condruz, să ne întrecem și noi, să ne reînnoim angajamentele?

Și, într-o adunare a organizației U.T.M., o dată cu ceilalți tovarăși ai lor, cei doi ostași s-au chemat la întrecere. Angajamentele erau clare: pentru calificative cât mai înalte la instrucția focului, la instrucția de specialitate, la instrucția de front, pregătirea fizică și în activitatea gospodărească.

De atunci au trecut zile. În carnetele comandantilor de plutoane, calificativele bune și foarte bune s-au înmulțit mereu. Iată de pildă, la ultima ședință de tragere executată pe

ofițerul Dascălu Gheorghe — că, pînă la urmă, amîndoi ostașii vor ajunge fruntași în pregătirea de luptă și politică". Și așa s-a întimplat. În prezent, cei doi grăniceri sînt purtători ai semnului onorific „Militar de frunte”.

ÎN APLICAȚIE

Întinderile par pustii. Peste cîmpie, peste salcîmii proaspăt înfrunziți, doar vîntul aleargă în voie, nestingherit. S-ar părea că am greșit drumul. Și totuși, nu. De undeva, dintre ierburile proaspete, zărim înălțîndu-se ușor o cască de oțel. Iar de sub ea, doi ochi ageri, puțin oboșiți de nesomn, ne privesc cu insistență. Ne apropiem și curînd ne dăm seama că ne aflăm într-o adevărată poziție. În imediata noastră apropiere descoperim punctul de comandă. Într-un cort, cîțiva ofițeri cercează cu atenție hărțile. Cuvinte cu înțelesuri de simbol ca: „Ghitara”, aici „Insula”, sau: „Sapa”, aici „Norocul”, „răs-

de laudă la adresa lor. Pe toată durata aplicației, zi și noapte, fără încetare, acești destoinici militari au asigurat o legătură neîntreruptă cu subunitățile, biruind și bruiajul, și frigul, și oboseala...

ÎMPREUNĂ

În misiunea lor nobilă de pază și apărare a frontierei, grănicerii nu sînt singuri. Ei primesc de fiecare dată un ajutor prețios din partea populației din localitățile de frontieră. Iată un exemplu.

De undeva, din raion, s-a transmis semnalul „urme pe fișie”. Subunitatea a fost în cel mai scurt timp alarmată. Grănicerii au pornit în căutarea infractorului, scotocind terenul pe mai multe direcții. Trebuiau să-l prindă mai înainte ca el să fi reușit să se strecoare în interior. Deodată, una din patrula a fost înștiințată că un străin intrase cu cîteva minute înainte în pădure. Simțindu-se încolțit, infractorul căuta să se piardă urmele. Dar orice încercare a sa era zadarnică. Militarilor li se alăturaseră membrii grupelor de sprijin care cunoșteau în amănunțime toate ascunzătorurile pădurii. Și împreună — grănicerii și țărani muncitori — se afundară printre copaci. Desigurile erau controlate cu minuțiozitate. Nici o viroagă cît de mică n-a rămas nescotocită. Și în cele din urmă cineva a anunțat: „E aici, veniți...” A urmat o somație și infractorul a ridicat neputincios mîinile.

★

...Oameni, fapte, întîmplări de la hotare. Din noianul lor am ales doar cîteva. Ele vorbesc de la sine despre munca și activitatea ostașilor cu epoleți verzi, despre acei care zi și noapte, fără încetare, își desăvîrșesc măiestria militară, veghează la integritatea frontierei noastre de stat.

Gh. BOGDAN

Succesele poporului nostru, victoriile sale pe drumul construirii socialismului nu sînt de loc pe placul dușmanilor. De aceea, ca niște adevărați lupi de pradă, imperialiștii și slugile lor stau la pîndă, gata să muște, să atace. Acțiunile lor sînt sortite însă, de fiecare dată, eșecului. Ele se lovesc, ca de un zid de granit, de tăria unității moral-politice a poporului, de tăria Forțelor sale Armate din rîndul cărora fac parte și militarii trupelor de grăniceri.

Ei, grănicerii, acest „brîu viu al țării” sînt primii chemați să înfrunte dușmanul și pe agenții lui. Ei, grănicerii, sînt aceia care, pe orice timp, ziua sau noaptea, pe ploaie sau furtună, pe ger năprasnic sau arșiță, urcași în vîrfurile munților sau străbătînd întinsul cîmpiilor, veghează ca nimeni și nimic să nu tulbure munca pașnică, creatoare, a poporului.

timp de noapte, cei doi ostași au obținut același calificativ: „bine”. Dar la instrucția de specialitate, ce-i drept, Condruz i-a luat-o înainte tovarășului său. În schimb, Vilciu se prezintă mai bine la instrucția de front și la pregătirea fizică. „Sînt convins însă — ne-a declarat

punde dacă m-auzi”, „recepție” răsună mereu din corturile de lîngă liziera de salcîmi. Lîngă stațiile de radio și aparatele telefonice li găsim pe soldații Pigulin Victor și Șerban Ioan, radiotelegrafiști de clasă și pe centralistul Belcin Constantin. Comandantul are numai cuvinte

A intrat în tradiția poporului nostru ca în fiecare an să sărbătorească Ziua aviației noastre populare, cinșind memoria înaintașilor aviației românești și înconjurând cu dragoste și căldură pe fiil oamenilor muncii care slujesc aviația.

Partidul nostru este creatorul aviației populare. Bravii aviatori militari, cei care apără cerul liber al patriei, sînt fii ai celor ce muncesc; în slujba celor ce muncesc este pusă aviația noastră de transport și utilitară, iar aviația sportivă și-a deschis porțile fiilor oamenilor muncii. De aceea, aviatorii noștri, cu prilejul acestei însemnate zile, raportează partidului îndeplinirea misiunilor și tot partidului închină succesele lor.

În preajma sărbătoririi Zilei aviației, am vizitat aerodromul sportiv Clinceni, într-o zi de pregătire a parașutiștilor sportivi.

Nicolae Velicu, Ion Roșu și Gheorghe Iancu, după stabilirea recordului

PRINTRE PARAȘUTIȘTII SPORTIVI

ȘCOALA CURAJULUI

Avionul AN-2 urca greoi, însoțit de cîntecul uniform al puternicului său motor. În jurul lui alergau aripi zdrențuite de nori alb-fumurii, iar jos, departe, spre răsărit, se vedeau îngrămădirile de blocuri ale Capitalei. Din cînd în cînd, ca o străfulgerare de argint se reflecta soarele în oglinda lacurilor sau a geamurilor din București. Dar pasagerii AN-2-ului erau ocupați cu alte probleme. Așezați pe cele două bănci laterale, montate în corpul avionului, își verificau încă o dată aparatele de declanșare automată a parașutelor, schimbau între ei scurte păreri și din cînd în cînd, își consultau ceasurile. Erau o grupă de parașutiști sportivi ai Aeroclubului București, care se pregăteau pentru un salt de antrenament. Printre ei, mulți erau maeștri ai sportului, componenți ai lotului R.P.R. de parașutism, dar erau și cîțiva tineri care abia în acest an au cunoscut așa cum se cuvine parașuta.

Țîrîitul neașteptat al unei sonerii mă făcu să tresar.

— Gata!, comandă o voce din carlinga avionului. Sîntem la 2500 m.

— Gata!, spuse instructorul, tovarășul Gheorghe Iancu și cei doișprezece tineri se ridicară în aceeași clipă. Primii șase se pregătesc pentru salt.

Motorul avionului își redusese turația, uriașa pasăre se înfundă parcă în ceva moale, iar instructorul deschide ușa. Unul după altul cei șase tineri s-au apropiat. Privirile erau calme, dar hotărîte, fețele dîrze și totuși senine.

— Unu...doi...trei...

Întinzînd brațele înainte dispăreau în gol. Îi priveam pe geam. Cădeau micșorîndu-se parcă și rămînînd uimitor de repede în urmă.

După cîteva secunde, fiecare din ei va fi dus mîna la declanșator și va fi tras...

Ușa s-a închis, uruitul motorului a început să crească vertiginos și avionul, ridicîndu-se parcă pe un uriaș val închipuit de apă, a început să vireze.

— Dacă unul uită să declanșeze? l-am întrebat pe instructor.

— Nu-i nimic grav. La 2000 m aparatul de declanșare automată va deschide parașuta.

Cei care au rămas în avion zîmbeau.

— Uite-i, spuse unul.

Privind prin geam, am văzut șase maci uriași, înfloriți multicolor, coborînd spre crucea albă care se distinge perfect pe verdele aerodromului. Parașutiștii se distingeau și ei bine și se vedea chiar cum lucrează cu suspantele, cum își dirijează căderea.

Încă un tur, avionul a coborît încet la 1500 m, apoi motorul și-a redus din nou turația și ceilalți șase tineri s-au pregătit și ei pentru salt. Erau începători încă și executau salturi cu deschiderea automată a parașutei.

De la sacul parașutelor pornea cîte un cablu care era fixat pe inele de un suport de prindere.

— Ei, sînteți emoționați?, întrebă instructorul zîmbînd.

— De, răspunse cineva și au început cu toții să ridă.

— Gata!

Ușa s-a deschis, primul tînăr s-a apropiat, a mai privit o dată la cablul care îl lega de avion, apoi a despărut. Cablul s-a smucit, apoi s-a destins. Am și văzut parașuta deschizîndu-se ca o năluca. A sărit al doilea, al treilea... al șaselea. Avionul a virat, coborînd ușor.

— Uite-i! Uite pe acela, al doilea, parcă vorbește. Știți ce face? Cîntă

cîntă de bucurie, căci fericirea de a pluti sub cupola uriașă de mătase, de a privi totul de sus, este atît de mare, atît de neasemuită, încît te îndeamnă să cînti,

Aceștia sînt parașutiștii sportivi de aeronavă.

AMINTIRI DE PE ADRIATICA

Pe o foaie de cort, sub aripa avionului, antrenorul lotului R.P.R. de parașutism, tovarășul Cristu Boșca calculează pe foi volante de hîrtie performanțele salturilor. Alături, parașutiștii vorbesc cu înflăcărare despre parașute, despre concursuri, despre noile norme ale regulamentelor.

— Ce puteți să ne spuneți despre parașutismul nostru de performanță?, l-am întrebat pe antrenor.

— De curînd parașutiștii au stabilit două recorduri republicane pe care le-au închinat aniversării a 40 de ani de la crearea partidului nostru. Este vorba de performanța de 5,98 m distanță de centrul cercului, realizată de maeștri sportului Ion Roșu și Gheorghe Iancu și parașutistul Nicolae Velicu la salturile în grup de la 600 m cu cădere liberă de 6 sec. și aterizarea la punct fix și recordul de salt în grup de la 1000 m cu deschiderea întîrziată a parașutei și aterizarea la punct fix — 8,81 m — stabilit de maeștrii sportului Teodor Tănăsescu, Gheorghe Iancu și Ștefan Badioc. Iar pregătirea pe care o facem acum este în vederea campionatului republican de parașutism care se va desfășura în luna iunie la București și a concursurilor internaționale de parașutism din R.P. Bulgaria, la care vom participa în luna iulie. Vom avea de luptat apoi și în cadrul altor concursuri din acest an. Băieții, după cum vedeți, sînt deosebit de optimiști.

Discuțiile tinerilor parașutiști își schimbă cursul. Vorbeau acum despre Adriatică, despre valuri, despre apa sărată. M-am apropiat să prind mai bine firul celor povestite. Tovarășul Boșca îmi șopti.

— Este și asta o temă a pregătirii noastre. Anul acesta, pentru prima dată la noi, în concursul republican vor intra și probe de lansări cu parașuta pe apă. O parte din sportivi au mai făcut asemenea lansări, au srit chiar pe Marea Adriatică în cadrul concursurilor internaționale „Cupa Adriaticei” din anii trecuți. Și experiența lor este deosebit de prețioasă, mai ales pentru cei care s-au afirmat în ultimul timp.

Dar amintirile de pe Adriatică au fost întrerupte curînd. Pauza pentru odihnă se terminase. Avionul avea să-i ridice din nou spre slăvi, pentru a-i căli, pe tinerii sportivi.

MARȘ SPORTIV

...Zborul s-a încheiat. Parașutiștii urcă gălăgioși în autobuzul care îi aduce spre București, spre casă. Fețele lor arse de soare sînt numai zîmbet. Cum se așază pe bănci și autobuzul pornește, încep să cînte volozî un marș sportiv. Ziua aceasta atît de minunată s-a terminat. Mîine, în drum spre uzine, sau la masa de prînz, poate vor povesti tovarășilor de muncă despre viza de pe aerodrom. Maeștrii sportului Ion Roșu, strungar la Atelierele „9 Mai” le va spune despre noul său record, iar Vasile Nicula, zidar pe un șantier de construcții și Petre Ulărescu, tehnician la I.O.R., despre primul lor salt comandat. Și astfel fiecare va avea de povestit cîte ceva. Iar tovarășii lor de muncă îi vor privi cu drag, felicitîndu-i.

— Bravo, aviatorilor!...

V. TONCEANU

NICOLAI IVANOVICI KIBALCICI

burg, unde fusese aruncat pentru motivul că a confecționat bomba cu care a fost omorât țarul Alexandru al II-lea. Scos din această îngrozitoare temniță, Kibalciți a fost judecat și executat prin spânzurătoare.

Kibalciți mai stătuse la închisoare și înainte, în perioada anilor 1875-1878, deoarece, student fiind, luase parte la acțiunile organizațiilor narodnice „Zemlea i Volea” și „Narodnaia Volea”, în cadrul cărora se ocupa în special cu difuzarea literaturii ilegale și cu confecționarea bombelor pentru atentatele împotriva reprezentanților guvernului țarist.

În însemnările sale făcute în închisoare, cu privire la realizarea ideii ce-i frământa mintea, Kibalciți a scris: „Ce fel de forță poate fi folosită cu succes în aeronautică? După părerea mea, o asemenea forță poate fi obținută printr-o explozie produsă prin ardere lentă... Să ne închipuim că avem un cilindru de anumite dimensiuni confecționat din tablă de fier, închis foarte bine, prevăzut cu un singur orificiu la bază. Dacă vom introduce de-a lungul acestui cilindru o bucată de pulbere presată, pe care o vom aprinde la unul din capete, aceasta va începe să ardă, producând gaze. Când gazele vor ajunge la o anumită presiune, ele vor ieși prin orificiul de la baza cilindrului, împingându-l în sus. Dirijând în mod corespunzător poziția cilindrului, acesta va putea

nu numai să se înalțe de la pământ, dar chiar să se deplaseze într-o parte sau alta...”

Inventatorul își dădea seama că duce cu el în mormânt un mare secret și de aceea, înainte de condamnarea la moarte, a cerut să i se permită întâlnirea cu unul din savanții vremii, pentru a-i transmite ideile sale. Cererea i-a fost însă respinsă. Minutul proiect al lui Kibalciți a putut fi cunoscut abia după Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, când a fost găsit într-un dosar secret rămas de la siguranța țaristă.

La sfârșitul acestui proiect, Kibalciți a scris cuvinte emoționante: „Mă găsesc în captivitate, cu câteva zile înainte de moarte. Sint incredințat că odată și odată ideea mea va fi realizată. Acest lucru îmi dă forțe să înfrunt situația grea în care mă aflu”.

De la 3 aprilie 1881, data morții lui Kibalciți, și pînă astăzi au trecut 80 de ani. Ideile tehnice formulate de cutezătorul revoluționar și inventator și-au găsit expresia în puternicele rachete sovietice, cu ajutorul cărora Iuri Gagarin a efectuat, tot într-o zi de aprilie, primul zbor al omului în Cosmos.

În discursul său din 14 aprilie, rostit cu ocazia primirii lui Iuri Gagarin la Moscova, N.S. Hrușciiov a adus un omagiu marilor oameni de știință ruși și sovietici a căror nume sint legate de fapte de eroism închinat gloriei poporului sovietic. Alături de Mendeleev, Jukovski, Timiriasev, Pavlov, șeful guvernului U.R.S.S. a pomenit și numele lui Nikolai Ivanovici Kibalciți.

Prin ce a glorificat Kibalciți numele său?

El a fost primul om din lume care a avut ideea folosirii unui motor reactiv la aparatele de zbor mai grele decît aerul, adică la avioane și rachete. Această idee a elaborat-o în cursul anului 1881, în timp ce era întemnițat în închisoarea Petropavlovsk din Peters-

S U B SEMNUL PRIETENIEI

Nu de mult membrii asociației cehoslovace „SVAZARM” din orașul Bratislava au propus prietenilor lor din Stalingrad organizarea unui concurs internațional de tir, prin corespondență, între trăgătorii asociațiilor voluntare din cele două orașe.

Propunerea fiind acceptată cu bucurie s-a hotărît ca orașul Bratislava să fie reprezentat în concurs de către echipa de tir a organizației SVAZARM a Uzinelor producătoare de mașini grele „Klement Gottwald” iar orașul erou Stalingrad de către echipa organizației DOSAAF de la vestitele Uzine de tractoare. Pentru câștigătorii acestui concurs, inițiatorii lui au instituit și premii: o cupă de cristal transmisibilă denumită „Prietenia Popoarelor”, pentru locul întâi, și câteva cupe de dimensiuni mai reduse pentru câștigătorii probelor individuale.

După câteva zile de la disputarea probelor de concurs, procesele verbale cu rezultatele înregistrate de trăgătorii din orașul Stalingrad au fost expediate la Bratislava. N-a trecut mult și a sosit răspunsul în care membrii SVAZARM scriau: „Dragi prieteni, vă felicităm sincer pentru victoria obținută în prima ediție a concursului de tir interorașene, prin corespondență, dotat cu cupa „Prietenia Popoarelor”. Sintem convinși că prietenia noastră se va întări și mai mult, cu ocazia

disputării viitoarelor întlniri”.

Împreună cu această scrisoare, la Stalingrad, au sosit și premii, care au fost înmânate organizației DOSAAF a Uzinelor de tractoare într-un cadru festiv.

C U P A „VOENNIE ZNANIA”

În acest an a fost organizat pentru a 35-a oară tradiționalul concurs de tir prin corespondență, individual și pe echipe, între echipele de tir din orașele Uniunii Sovietice, concurs dotat cu cupa „Voennie Znania” („Cunoștințe Militare”).

Aproape cinci mii de sportivi, reprezentanți ai 96 orașe, au participat la acest interesant concurs. Disputat în două etape, echipa învingătoare n-a putut fi cunoscută decît după consumarea celui de-al doilea tur, în care au evoluat 13 din cele mai bune echipe, câștigătoare zonale în primul tur.

Cupa oferită de redacția revistei „Voennie Znania” a fost câștigată de trăgătorii orașului Moscova. Pe locurile următoare s-au situat, în ordine, echipele reprezentante ale orașelor Stalingrad și Kiev.

Printre câștigătorii probelor individuale se numără: campionul olimpic și maestru emerit al sportului V. Sabburkin, precum și maestrul sportului Iurii Ribin și V. Salakvadze.

Un fapt îmbucurător îl constituie acela că la sfîr-

șitul concursului, unui număr de 58 de trăgători li s-a acordat titlul de maestru al sportului, iar altor 313 categoria I-a sportivă.

CONCURS INTERNAȚIONAL „VÎNĂTOARE DE VULPI”

Federația sportului radioamator și Radioclubul Central al U.R.S.S. organizează la începutul lunii septembrie a.c., la Moscova, un concurs internațional „Vînătoare de vulpi”.

La această interesantă competiție sportivă au fost invitate să participe echipe din toate țările socialiste.

Regulamentul concursului prevede ca fiecare echipă să fie formată din patru concurenți plus un conducător și un antrenor. Vor avea loc atît probe pe echipe cît și individuale. „Vulpea” va fi căutată pe lungimile de undă de 2 m și 80 m.

Rezultatele vor fi stabilite de către un colegiu de arbitri, din care va face parte și cîte un reprezentant al fiecărei țări participante. Concursul este dotat cu numeroase cupe, diplome și premii.

UN NOU SPORT TEHNIC: RACHETOMODELISMUL

După cum anunță ziarul „Obrance Vlasti”, organ al Asociației de Apărare din R.S.

Cehoslovacă, cea de-a XIII-a Plenară a C.C. SVAZARM a analizat și a discutat problema dezvoltării, în asociație, a unui nou sport tehnic: rachetomodelismul. Pentru început a fost adoptată hotărîrea organizării unor cursuri de inițiere a viitorilor instructori. Cu ajutorul lor, pe lângă organizațiile SVAZARM din regiuni și raioane, vor fi create cercuri și cluburi de rachetomodeliști. Regulamentul de funcționare a noilor cercuri prevede ca teoria să fie strîns împletită cu executarea lucrărilor practice, de construire a unor modele de rachete de tipuri diferite.

În momentul de față, precizează ziarul, în R.S. Cehoslovacă au și început să activeze o serie de cercuri în care rachetomodeliștii, membrii SVAZARM cu o pregătire corespunzătoare și cu aptitudini speciale (studenți, profesori și tehnicieni cu o calificare superioară), pun bazele activității acestui nou și interesant sport tehnic.

„CROSUL IURI GAGARIN”

Luna trecută în Imprejurimile orașului Bălți din R.S.S. Moldovenească, s-a desfășurat un interesant concurs de motocros dotat cu cupa „Iuri Gagarin”. Aproape 10.000 de spectatori, înșiruiți de-a lungul unui traseu accidentat, au urmărit cu viu interes întrecerea la care au participat, în total, 84 membrii DOSAAF. Mulți dintre ei au dat dovadă de o înaltă pregătire, de

curaj, îndrăzneală și măiestrie sportivă.

La clasa 350 cm³, cursa a fost câștigată de sportivul L. Baranovski.

La clasa 175 cm³, întrecerea a fost câștigată, detașat, de antrenorul motoclubului DOSAAF din Chișinău, V. Siluev, care a concurat în afară de concurs. Pe locul II s-a clasat muncitorul O. Ponevani din Chișinău, care, conform regulamentului concursului, a fost declarat învingător oficial al probei.

La clasa 125 cm³, locul I a fost ocupat de A. Volineț, iar cursa rezervată începătorilor a dat câștig de cauză studentului D. Virlian de la Institutul de Căi Ferate.

Motocrosul care s-a bucurat de un succes deplin a fost închinat de organizatorii săi primului zbor în Cosmos al omului sovietic, fiind denumit „Crosul Iuri Gagarin”. Federația Republicană de Moto din R.S.S. Moldovenească a luat hotărîrea că acest motocros să devină tradițional și să se dispute anual, în ziua de 12 aprilie, în orașul Bălți.

Surprinderea

Unii din reprezentanții științei militare burgheze moderne consideră surprinderea drept o aptitudine proprie numai anumitor conducători de oști, aptitudine ce constă în capacitatea acestora de a-și înșela adversarul. Cercetătorul englez Fitzgerald, spre exemplu, vede scopul surprinderii în „a scoate pe comandantul trupelor inamice din echilibrul lui sufletească, lipsindu-l de posibilitatea de a folosi sută la sută resursele”.

Pusă în acest fel, problema surprinderii apare ca ceva cu totul subiectiv, lăsând să se înțeleagă că reușita ei în luptă ar depinde de „inspirația”, „fleurul” sau „buna dispoziție” a comandantului. Acest lucru este evident greșit, deoarece lupta armată se desfășoară după anumite legi, proprii ei, și nu după diverse calități naturale sau inspirații de moment ale unui comandant oarecare.

Un alt grup de teoreticieni militari burghezi, în frunte cu Siddell Hart, consideră că surprinderea reprezintă „esența strategiei”. În conformitate cu această părere, în toate războaiele s-a încununat de succes numai strategia bazată pe surprindere.

Ideea de a obține succesul mizând numai pe surprindere a constituit și doctrina militară oficială a Germaniei hitleriste. Pentru realizarea acestui scop, Hitler nu a pregetat să nesocotească toate angajamentele internaționale pe care și le asumase. La o consfătuire cu comandantii ce dețineau funcții de răspundere în armata hitleristă, menită să precizeze ultimele detalii în legătură cu atacarea Franței, el a afirmat cu cinism: „Violarea neutralității Belgiei și Olandei nu are nici o importanță. Când vom învinge, nimeni nu ne va cere socoteală în legătură cu această problemă”.

Nerespectarea dreptului internațional (inclusiv a Cartei O.N.U.) pentru a realiza surprinderea în declanșarea războiului are o deosebită putere de atracție în lumea militarștilor contemporani. Aceștia, uitând de soarta lui Hitler, își fundamentează planurile lor agresive bazându-se tot pe surprindere în declanșarea războiului. Ziarul „Daily Express” a publicat nu de mult rezumatul unei convorbiri avute de unul dintre redactorii săi cu Douglas (pe atunci ministrul aviației), cu generalul Le May, comandantul suprem al aviației strategice, precum și cu alți șefi ai aviației militare americane, convorbire din care reieșea că: „Baza strate-

giei Statelor Unite o constituie lovitura prin surprindere, preventivă, utilizându-se toate forțele și mijloacele de care dispun. Statele Unite trebuie să fie primele care să dea această lovitură”.

O asemenea concepție, care așteaptă succesul numai de la surprindere, fără a ține seama de raportul real de forțe, prezintă cel mai cras aventurism cu toate consecințele lui dezastruoase. În cel de-al doilea război mondial, aventurismul manifestat în planurile militare ale Germaniei fasciste a dus la prăbușirea acesteia. Fără îndoială că, dacă imperia-liștii ar încerca să dezlănțuie un nou război mondial, ei ar avea aceeași soartă.

La cea de-a IV-a sesiune a Sovietului Suprem al Uniunii Sovietice, N. S. Hrușciov a arătat că U.R.S.S. a luat toate măsurile pentru a zădărnici declanșarea unui război prin surprindere. „Ținem seama de faptul că în jurul țării noastre sunt instalate baze militare străine — a declarat președintele Consiliului de miniștri al U.R.S.S. De aceea eşalonnăm astfel rachetele încît să asigurăm o a doua și a treia linie. Teritoriul țării noastre este imens, dispunem de posibilitatea de a dispersa instalațiile pentru rachete, de a le masca bine”.

În ceea ce privește puterea mijloacelor de luptă de care dispune Armata Sovietică, acestea au atins un asemenea nivel încît agresorul nu numai că ar primi o puternică lovitură de răspuns, dar ar putea fi nimic în întregime. În această privință, avertismentul dat de N.S. Hrușciov de la înalta tribună a Sovietului Suprem e de natură să răcorească anumite capete infierbîntate. El a spus: „... noi dispunem de o cantitate atât de mare de arme nucleare — atomice și cu hidrogen — și, respectiv, de rachete pentru trimiterea acestor arme pe teritoriul unui eventual agresor, încît dacă vreun descreierat ar provoca o agresiune împotriva statului nostru sau împotriva altor state socialiste,

noi am putea literalmente șterge de pe fața pămîntului țara sau țările care ne-au atacat”.

★

Rolul și locul surprinderii în arta militară a fost stabilit în modul cel mai just numai de știința militară socialistă. Analizată științific, surprinderea constituie rezultatul unei acțiuni concepute și organizate în așa fel, încît, prin folosirea cu dibăcie a situației create și a mijloacelor de care se dispune, să ducă la succes, datorită, în primul rînd, lipsei de pregătire sau de posibilități

a adversarului. Trebuie precizat însă că numai caracterul de neașteptat, prin el însuși, nu poate hotărî succesul, ci, pe lângă el, este necesară și participarea unor mijloace corespunzătoare. Așa de exemplu, contraofensiva de la Stalin-grad, executată de Armata Sovietică în iarna anului 1942, a avut succes nu numai pentru că a realizat surprinderea, dar și pentru că a fost dusă cu forțe și mijloace corespunzătoare.

Surprinderea, deși poate avea efecte însemnate, se limitează totuși la un caracter temporar, deoarece adversarul, o dată ce cunoaște acțiunile atacatorului, trece imediat și el la acțiune, luînd măsurile necesare. De aici se desprinde concluzia că deznodămîntul final al războiului nu poate fi obținut, așa cum încearcă să arate unii reprezentanți ai cercurilor agresive, în urma unei singure acțiuni realizată prin surprindere.

Privită din punct de vedere al domeniului unde se produce, surprinderea poate fi: strategică, operativă sau tactică.

Surprinderea strategică impune acțiuni de mare amploare, cu o bogată desfășurare de forțe și mijloace, care, o dată duse la îndeplinire, asigură condiții favorabile pentru desfășurarea ulterioară a campaniei sau războiului. Un exemplu strălucit de realizarea surprinderii pe scară strategică îl constituie cele 10 operații ofensive duse în anul 1944 de către Armata Sovietică, cunoscute sub denumirea de „cele 10 lovituri”.

Surprinderea operativă contribuie la obținerea succesului în operație, creînd condiții favorabile pentru atingerea scopurilor operative urmărite. Un exemplu de surprindere operativă îl constituie cea realizată în operația de la Bobruisk. În ajunul ofensivei, Comandamentul Sovietic a executat acțiuni de cercetare cu detașamente puternic sprijinite de artilerie. Caracterul acestor acțiuni a determinat pe hitleriști să creadă că ofensiva sovietică a început și că în ziua următoare vor fi introduse în bătălie noi forțe.

Pentru a face față situației, ei au deplasat rezervele spre limita dinaintea a apărării, rezerve ce, în ziua următoare, au fost surprinse de pregătirea de artilerie a ofensivei sovietice, producîndu-li-se mari pierderi.

Surprinderea tactică se realizează cu forțe și mijloace mai puține și urmărește obținerea succesului în luptă. Ea se caracterizează prin marea varietate de forme în care se poate produce și prin rezultatele hotărîtoare pe care le aduce. Mai frecvent ca în celelalte domenii, surprinderea tactică poate hotărî în mod decisiv rezultatul luptei respective. Căile pentru obținerea surprinderii tactice sînt foarte numeroase și extrem de variate.

Din numeroasele exemple de surprindere tactică pe care le oferă ultimul război mondial vom cita aici acțiunea dusă de trupele romîne la Șimian. Iată cum s-au petrecut faptele:

În seara zilei de 25 august 1944, s-au apropiat de satul Șimian, situat la 6 km est Turnu-Severin, două coloane hitleriste cu un efectiv de peste 1500 oameni, ce intenționau să se retragă spre Timișoara. Lingă satul menționat, coloanele hitleriste au fost oprite de două escadroane romînești, aparținînd Regimentului 3 Roșiori, întărite cu o baterie din Regimentul 37 Artilerie. Hitleriștii au refuzat însă să se predea și au trecut la atac. Raportul de forțe net în favoarea inamicului nu ofereea trupelor noastre posibilități pentru o apărare îndelungată. De ceea, pentru ieșirea din impas, ele au recurs la o manevră cu totul neprevăzută, care l-a surprins pe inamic în mod deosebit. Două batalioane din Regimentul 95 infanterie, dislocate la Balota, au fost dirijate spre Șimian. Atacînd fulgerător din flancul și din spatele grupării hitleriste, aceste batalioane l-au surprins pe inamic, silindu-l să se predea.

★

Surprinderea, indiferent de amploarea pe care o capătă, nu este altceva decît rezultatul activității conștiente a comandantilor, a statelor majore și trupelor, în scopul de a pune adversarul într-o situație nefavorabilă, neașteptată de el, pentru a-i pricinui pierderi serioase.

Mijloacele noi cu care se poate duce lupta armată astăzi creează o serie de condiții inedite pentru realizarea surprinderii. Aceste condiții sînt studiate minuțios în armatele țărilor socialiste, în scopul asigurării securității lagărului nostru, în scopul de a face imposibilă declanșarea prin surprindere, de către cercurile imperialiste agresive, a unui eventual conflict armat, care ar avea consecințe nefaste pentru întreaga omenire.

Trăian GROZEA

DRUMUL HĂRTII

Importanța hărții în economia națională este evidentă. Nu se construiește o fabrică, o uzină, o hidrocentrală, un sanatoriu sau o cale ferată, fără harta pe care se stabilește situația obiectivului respectiv, fără planul topografic pe care se întocmește proiectul amănunțit al construcției ce se va executa.

Din acest motiv harta ne ajută să urmărim îndeaproape construcțiile socialiste din țara noastră, opera de transformare socialistă a agriculturii, electrificarea țării etc. Privind o hartă a țării noastre avem în fața ochilor, într-o imagine de ansamblu, bogățiile și frumusețile pământului străbun, ne crește în suflete dragostea de patrie și voința fermă de a lupta pentru întărirea și apărarea ei.

Harta are o mare însemnătate și pentru pregătirea militară a trupelor, pentru scopurile legate de domeniile strict militare. Se știe că fără hartă nu se poate desfășura nici o luptă sau bătălie mai ales în condițiile de astăzi, că fără hărți topografice comandantii și statele majore n-ar putea organiza, planifica și conduce acțiunile de luptă.

Harta topografică pune la îndemna militarilor date prețioase, amănunțite, despre relief, drumuri, cursuri de ape, localități, acoperiri, aerodromuri, linii de transmisiuni, creîndu-le astfel posibilitatea să-și organizeze în mod precis, științific, acțiunile de luptă. Pe artileriști sau pe aviatori harta îi ajută să afle precis poziția obiectivelor pe care le vizează.

Pentru a-și atinge scopul pentru care au fost create, hărțile trebuie să fie deosebit de precise, să corespundă perfect realității obiective pe care o reprezintă. De aceea, întocmirea lor presupune o muncă asiduă, făcută cu multă pricepere și spirit de răspundere.

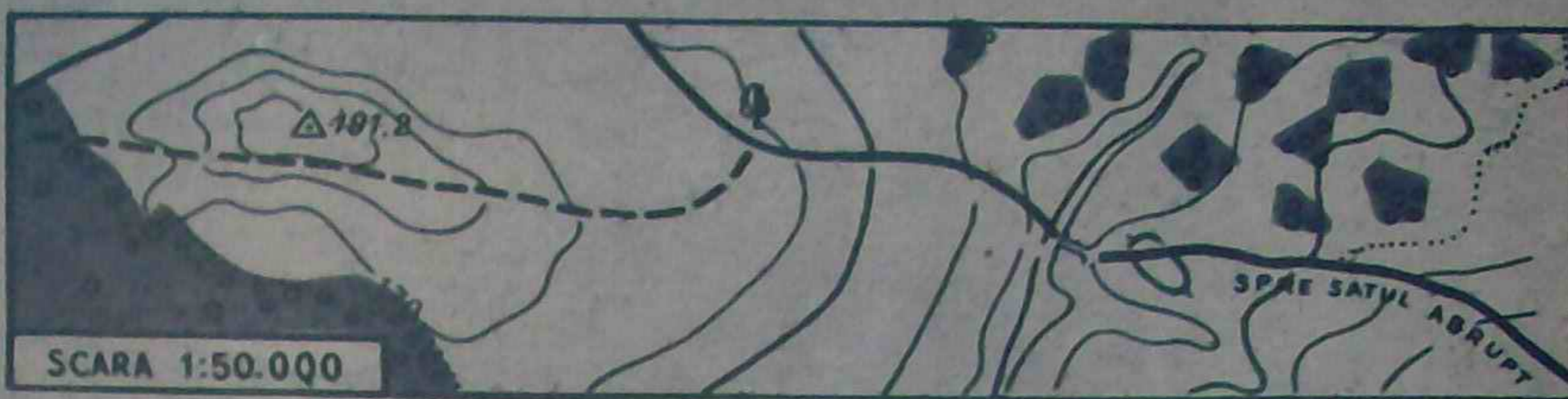
Lucrările pentru întocmirea unei hărți se împart în: lucrări de geodezie, lucrări de topografie, lucrări de fotogrametrie, lucrări de cartoreproducere.

Lucrările de geodezie

Prin hartă se înțelege o foaie de hîrtie pe care sînt reprezen-

Desenul unui teren deluros

Reprezentarea prin semne convenționale a terenului desenat mai sus

tate prin semne convenționale obiectele (detaliile) din teren. Aceste detalii sînt date pe hartă la o anumită scară, adică reduse ca dimensiuni de un anumit număr de ori. Astfel, o hartă la scara 1:100.000 arată că dimensiunile liniare ale obiectelor din teren sînt reprezentate de 100.000 de ori mai mici decît dimensiunile lor naturale (de exemplu un drum lung de 5 km se va reprezenta pe hartă, la scara 1:100.000, printr-o lungime de 50 mm).

Primele lucrări care se execută în teren în vederea întocmirii unei hărți sînt lucrările de determinare a unor puncte, denumite puncte geodezice, care se aleg în asemenea locuri, încît să poată fi văzute cît mai clar și cît mai departe. Acolo se îngroapă în pămînt niște borne speciale de beton care rămîn așa ani în șir (sînt borne ce se păstrează de 40-50 de ani sau chiar mai mult).

Pentru ca locurile unde se îngroapă astfel de borne să devină vizibile, în scopul efectuării măsurătorilor, deasupra lor se construiesc piramide geodezice din stîlpi de lemn. Aceste piramide au înălțimi de la 5-7 m la 40-50 m.

După ce echipele de geodezi au bormat și construit piramidele, se execută măsurătorile de unghiuri orizontale, verticale și de lungimi, cu ajutorul aparatului de specialitate. Trebuie amintit că, pentru determinarea cît mai precisă a punctelor geodezice, se execută și măsurători speciale de astronomie.

După ce lucrările din teren s-au executat, se trece la biroul de calcule unde, prin metode speciale de calcul, se determină poziția punctelor geodezice prin coordonatele lor geografice (lon-

gitudine și latitudine) și cota sau înălțimea lor. Aparatura întrebunțată în teren și la biroul de calcule este de cea mai înaltă calitate și, în prezent, se tinde spre folosirea aparatului electronic, care asigură o precizie superioară și un randament mai ridicat.

Lucrările de topografie

Următoarea operațiune este aceea prin care topografii raportează pe planșete punctele geodezice din teren prin coordonatele lor. Cu aceste planșete ei ies în teren, unde, plecînd din punctele geodezice marcate prin piramide, execută măsurători de lungimi și de unghiuri, trecînd prin toate detaliile ce trebuie să le cuprindă harta. Această operațiune se numește „ridicare topografică a detaliilor de teren”.

O parte din detalii sînt trecute imediat pe planșetă. Altă parte se trece abia după ce s-au făcut anumite calcule. Dar indiferent de metoda întrebunțată, operatorul topograf nu părăsește zona de lucru, decît după ce a transpus pe planșetă toate amănuntele pe care va trebui să le conțină harta, împreună cu denumirile lor, precum și alte elemente cum ar fi: numărul de gospodării din localități, existența și categoria sfaturilor populare, calitatea apei de băut, viteza și adîncimea rîurilor, natura fundului lor etc.

Lucrările de fotogrametrie

Ridicările topografice necesită timp îndelungat și cheltuieli mari. Lucrările fotogrametrice de ridicare a terenului constau în fotografierea,

în special din avion, a terenului și prelucrarea acestor fotografii în laborator. Această metodă e mult mai convenabilă, însă necesită aparatură optică de mare precizie, avioane specializate și operatori fotogrametriști de înaltă calificare.

Așadar, ridicările de teren se pot face prin metode topografice, fie prin metode fotogrametrice, fie prin metode combinate. Alegerea uneia sau alteia din aceste metode depinde de aparatul avută la dispoziție și de teren.

Trebuie precizat însă că metodele fotogrametrice se perfecționează continuu și nu peste mult timp vor înlocui total metodele topografice.

Lucrările de cartoreproducere

Indiferent de metoda de ridicare întrebunțată (fotogrametrică, topografică sau combinată), produsul final este lucrarea denumită „original de teren” care nu reprezintă altceva decît o foaie de hîrtie specială, lipită pe o tablă de zinc pentru a o feri de deformări, pe care este reprezentată prin semne convenționale imaginea unei porțiuni de teren, desenată în 2-3 culori. Lucrarea, deși precisă, nu este de calitate superioară din punct de vedere al desenului. Pentru aceasta, fiecare original de teren se redesenează, aplicîndu-i-se cu această ocazie și unele corecturi și completări, folosindu-se documentele avute la dispoziție în birourile de cartografie, după care lucrarea capătă denumirea de „original de editare”, bună pentru dat la tipar.

Ing. Eugen COSĂCEANU

Arma militară este inclusă în competițiile de tir la fel ca oricare din armele sport. Pentru a trece la o instruire serioasă cu această armă, în vederea obținerii unor rezultate de valoare, trăgătorul trebuie să fi practicat mai întâi tirul cu arma sport de calibru redus (mai ales dacă este tânăr și n-a satisfăcut încă stagiul militar).

În general vorbind, tehnica tragerii cu arma militară nu se deosebește de cea necesară pentru arma sport de calibru redus. Există totuși unele particularități impuse de caracteristicile acestei arme — greutate mai mare, recul mai accentuat, distanță de tragere sporită (300 m).

Având în vedere acest lucru, să vedem ce elemente noi intervin în tehnica tragerii cu arma militară.

Ochirea. Deoarece tragerea se face la o distanță mai mare și de regulă în poligoane deschise, trăgătorul va trebui să se acomodeze cu noile elemente ce intervin. Astfel, el va trebui să-și obișnuiască ochiul cu noua distanță, să țină seama de factorii atmosferici și în special de vânt. Vântul lateral este acela care influențează cel mai mult traiectoria, mai ales la distanțele de peste 200 m.

TRAGEREA

PE TEME DE TIR

CU ATMA MILITARĂ

S-a calculat că un vânt moderat spre exemplu, care bate lateral cu 4 m/sec, abate glonțul cu 3 cm la distanța de 100 m, cu 9 cm la distanța de 200 m și cu 20 cm la distanța de 300 m. Dacă vântul este puternic, abaterea menționată se dublează, iar dacă bate oblic, ele se reduc la jumătate.

Vântul longitudinal, paralel cu linia de tragere, nu influențează traiectoria glonțului pînă la distanța de 400 m, decît în mod cu totul neînsemnat.

Declanșarea. Spre deosebire de arma sport, trăgaciul la arma militară trebuie să reziste la o presiune de 1,5 kg. Această condiție este prevăzută în regulamentul competițiilor de tir pentru asigurarea securității. În afară de aceasta, trăgaciul la arma militară

nu are acel prag (rezistență), specific armei de sport, iar reculul este mult mai puternic. Toate aceste noi caracteristici trebuie luate în seamă de trăgător pentru ca printr-un antrenament temeinic să se familiarizeze cu ele. Atenție sporită trebuie acordată cursei trăgaciului, în vederea declanșării focului în momentul cel mai potrivit. Insistăm asupra acestui lucru, deoarece, la o ochire cît de perfectă, nicio dată glonțul nu va merge în centrul țintei, dacă declanșarea nu a fost bună.

S-a menționat mai sus că arma militară are un recul mai mare decît arma sport. Această caracteristică nu trebuie de loc neglijată, pentru că influențează și ea, în mare măsură, tragerea. Pentru a stăpîni cît mai bine

arma în timpul declanșării focului, trăgătorul trebuie s-o „înșurubeze” bine în umăr și s-o țină perfect în mîini.

Pentru învățarea declanșării se indică exerciții repetate de apăsare pe trăgaci fără a ochi, avînd în camera cartușului un tub. Abia după aceste exerciții, se va trece la ochire. Acest antrenament cere multă răbdare și perseverență, căci dacă la poziția culcat declanșarea este mai ușor de realizat, nu același lucru se întîmplă însă la pozițiile în genunchi și în picioare.

Epolarea (așezarea armei în umăr) este un alt element tehnic asupra căruia trebuie să se insiste în mod special. Cum se procedează? Arma se așază în așa fel, încît talpa patului să se fixeze cît mai bine în scobitura umărului. Deoarece forța reculului este mai mare, trăgătorul începător e tentat să împingă umărul înainte pentru a preveni șocul. Acest lucru e greșit și instructorul de tir trebuie să nu-l permită.

Tot datorită reculului mai accentuat, unghiul de zvîcnire al armei militare în timpul declanșării

focului e mult mai mare. Rezultă de aici că o greșală cît de mică în epolare (așezarea armei în umăr mai sus sau mai jos) se va transforma la țintă într-o abatere destul de serioasă.

Pozițiile de tragere cu arma militară sînt aceleași ca și la arma sport. Avînd însă în vedere distanța mare la care se trage, se va insista mult asupra controlului față de țintă.

Armele cu care se trage în competiții sînt cele din dotarea armatei, fără a li se aduce modificări care să le schimbe caracteristicile inițiale. Muniția întrebuintată este cea militară.

Condițiile impuse de regulamentul competițiilor de tir pentru armele militare sînt: greutatea să nu depășească 4,5 kg; lungimea armei cu baioneta pusă — 1,25 m; greutatea detentei — minimum 1,5 kg; aparatele de ochire să fie deschise și să nu se regleze micrometric, prin rozete.

În competițiile de tir, la categoria arme militare, se mai trage și cu pistolul militar, precum și cu revolverul. Tehnica tragerii cu aceste arme conține o serie de elemente noi.

Stellan PAPURĂ
antrenor de tir

SPRIJIN DE NĂDEJDE

Într-o ședință a Consiliului raional Măcin s-a discutat pe larg modul în care se îndeplinesc sarcinile din planul de muncă și măsurile ce trebuie luate pentru popularizarea și extinderea activității asociației. La această ședință a participat și prim-secretarul comitetului raional de partid, tovarășul Lefter.

În cuvîntul lor participanții au propus ca sarcinile prevăzute în planul de muncă trimestrial al Consiliului raional A.V.S.A.P. să fie descentralizate pe organizații, recomandîndu-se totodată și metodele pentru realizarea lor. Alte propuneri s-au referit la necesitatea reorganizării unor comitete și birouri de organizații A.V.S.A.P. numind în cadrul lor tovarăși cu dragoste de muncă, cu experiență, apreciați de membrii asociației. Cele mai multe discuții au subliniat însă necesitatea formării unui activ voluntar fără de care nu este posibilă realizarea multiplelor sarcini care revin asociației.

Formarea unui activ voluntar trebuie privită cu mai mult simț de răspundere — a arătat tovarășul Lefter. Experiența a dovedit că fără îndrumare și control, fără generalizarea experienței înaintate, organizațiile A.V.S.A.P. nu-și pot îndeplini sarcinile. De aceea este necesar ca, sprijiniți de comi-

tetul raional de partid și de organizațiile de bază, să se treacă la selecționarea activiștilor voluntari, la instruirea și documentarea lor.

★

De atunci au trecut cîteva luni. Multe din sarcinile trasate au fost realizate. La îndeplinirea lor o contribuție importantă au adus-o activiștii voluntari ca Gh. Matache, — Sectorul drumuri Măcin, Eugen Bordeanu — S.M.T. Horia, Avram Barjoi — G.A.C. Cerna, Octavian Gheorghe — SMT Greci, E. Antimoden — G.A.C. Ostrov, N. Panait — G.A.S. Alexandrov și alții, care își desfășoară activitatea în organizații, în mijlocul membrilor.

Consiliul raional Măcin s-a convins că de gradul de pregătire a activistului voluntar, de felul cum știe să lucreze cu organizația depinde în mare măsură realizarea planului de muncă. În acest sens activiștii voluntari au fost ajutați să cunoască problemele legate de activitatea organizațiilor cum ar fi planificarea muncii, pregătirea adunărilor generale, controlul îndeplinirii hotărîrilor, desfășurarea în bune condiții a programului de pregătire etc.

În vederea generalizării experienței pozitive din munca asociației în organizațiile din

Măcin s-au făcut schimburi de experiență între activiștii voluntari. Cu acest prilej s-au purtat discuții, s-au studiat documente, s-au recomandat metode noi. Într-una din recente consfătuiri desfășurate cu activul voluntar s-a discutat și despre măsurile ce trebuie luate pentru sprijinirea organizațiilor rămase în urmă, cum ar fi G. A. C. — „Iosif Rangheș”, cooperativa „Unirea”, organizațiile din comunele Cerna, Greci etc. În urma propunerilor făcute, membrii biroului consiliului raional împreună cu activiștii voluntari s-au deplasat în organizațiile respective. În urma acestei acțiuni organizațiile A.V.S.A.P. au luat măsuri concrete pentru lichidarea lipurilor, măsuri care au dus la îmbunătățirea muncii de asociație în întregul raion.

Membrii biroului consiliului raional nu socotesc activistul voluntar ca un simplu transmîțător de sarcini de la consiliul raional la organizație, ci ca un sprijin de nădejde chemat să contribuie la rezolvarea problemelor puse în fața organizației.

Sub conducerea și îndrumarea comitetului raional de partid, organizațiile A.V.S.A.P. din raionul Măcin cresc și se consolidează. Peste tot se face și mai simțit sprijinul de nădejde al activistului voluntar care se bucură de o preșuire tot mai mare în rîndurile membrilor asociației.

D. CERCHEZANU

La armel
Alarma ridică în picioare pichetul de grăniceri.
Ostașii săriră jos din paturi, își traseră cizmele, puseră mâna pe arme și ieșiră afară în fugă.

De dincolo de Bugul apusean trăgea artileria grea. Flăcările de la gura țevii tunurilor sfîșiau picla dimineții așternută deasupra râului.

Era 22 iunie 1941, ora 4,00.

Hitler dezlănțuise războiul împotriva U.R.S.S. Diviziile germane atacaseră detașamentele de grăniceri și unitățile Armatei Sovietice dislocate în apropierea frontierei.

Grănicerii, instalați în apărare în jurul căsuței pichetului de pe mica insulă fără nume, aflată în mijlocul Bugului apusean, în fața orașului Brest, fură primii oameni sovietici care înfruntară dușmanul. Mica insulă constituie bastionul înaintat al fortăreței Brest.

Flăcările și fumul învăluiră malul. Bubuitul exploziilor și vuetul avioanelor acopereau totul. Bombele și proiectilele cădeau nefcetat pe insulă. Dar grănicerii n-au dat înapoi. Adăpostindu-se pe după dărîmăturile zidurilor în cazemate și blockhausuri, ei întîmpinau pe nemți cu foc de mitralieră și cu grenade, avîntîndu-se la contraatac fără să țină seama de faptul că dușmanul era de o sută de ori mai numeros.

Așa a luptat Pichetul 9 din Detașamentul 17 Grăniceri din Brest, decorat cu ordinul „Drapelul Roșu”. Pichetul purta denumirea de „pichet comsomolist”, pentru că cea mai mare parte din ostașii lui erau membri ai Uniunii Tineretului Comunist Leninist.

Tineretul din acest detașament a luptat cu eroism.

Secretar al organizației comsomoliste a comandaturii era ofițerul politic Iacovlev. Cînd un glonte fascist a răpus pe comandantul pichetului, Iacovlev preluă comanda. Alături de el, au luptat mitraliorii Copilov, Pupișev, Stolbaniov, Zaițev și alții. Această mină de oameni a respins de trei ori pe nemții care încercau să forțeze Bugul cu ajutorul pontoanelor.

Iacovlev și oamenii lui luptau de nouă ore fără răgaz. Situația devenise critică. Punctul de aprovizionare cu muniții fusese aruncat în aer de explozia unor bombe, iar grenadele erau pe sfîrșite. Inamicul deschisese din nou foc de artilerie, de mitraliere și aruncătoare, pregătindu-se pentru alte atacuri.

Iacovlev rămăsese cu doisprezece oameni. Apărătorii insulei își completară rezerva de cartușe, încărcară benzile mitralierelor și așteptară apariția dușmanului. Fasciștii porniră pentru a patra oară la atac. „Nu trageți!” — ordonă Iacovlev. Dar de îndată ce hitleriștii se apropiară de malul nostru, mitralierele și automatele grănicerilor începură din nou să-și spună cuvîntul. Focul năprasnic sili pe fasciști să se retragă pentru a patra oară spre malul celălalt, iar râul purtă la vale zeci de cadavre de-ale cotropitorilor.

În apropierea insulei, lîngă satul Neple, situat pe malul râului, se afla un alt pichet. Nemții reușiră să pătrundă în Neple și-l împresurară din trei părți. Mitraliorul Zemlianschi, comsomolist, fu rănit de o schijă de bombă de aruncător. Deși sîngera, rămase totuși lîngă mitraliera „Maxim” și continuă să tragă cu ea pînă ce o altă schijă îl lovi mortal.

Dușmanii se apropiară de pichet la o distanță foarte mică. Locotenentul Sazonov, ajutorul comandantului de pichet, strigă:

— Pregătiți grenadele!

Și zeci de grenade fură azvîrlite spre fasciști. Grănicerii își îndeplîniră vitejește datoria. Nemții nu reușiră să pună din mers stăpînire pe insulă.

Noaptea, la ordinul comandantului, ostașii rămași în viață se retraseră în fortăreață, după ce aruncară podul în aer.

★

Hitleriștii nu crezuseră că fortăreața Brest poate constitui un obiectiv militar serios și fuseseră încredințați că garnizoana ei va capitula chiar de la prima lovitură. I-a așteptat însă o cruntă dezamăgire. Iată cum s-au petrecut faptele:

22 iunie 1941. Fasciștii au aruncat asupra Brestului Corpul 12 Armată, în componerea căruia intrau Diviziile 31, 34 și 45, cărora le fuseseră afectate unități de tancuri, pionieri și alte unități speciale din Armata a 4-a. Sutele de tunuri ale bateriilor de artilerie grea și ale divizioanelor de mortiere au dezlănțuit focul asupra orașului și fortăreței.

În jurul orei 13,00 fasciștii au încercat să forțeze Bugul. Dar știm cum i-au întîmpinat grănicerii. Totuși, pe la amiază, nemții au reușit să forțeze râul în cîteva locuri și să pătrundă în oraș. Pe străzile Brestului s-au angajat lupte corp la corp. Forțele însă erau mult prea inegale. La căderea serii, nemții au devenit stăpîni pe oraș. Dar pe fortăreața așezată la un kilometru sud-vest de Brest, n-au reușit să pună mîna.

Mica garnizoană a înfruntat eroic dușmanul. Ostașii roșii au organizat o apărare circulară. Pușcașii s-au instalat lîngă crenelele din zidurile de piatră ale cazărnilor lungi, în așa-numitul „rondou” care înconjoară asemenea unui brîu curtea fortăreței. Pe direcțiile importante au fost instalate mitraliere. Lîngă porțile principale s-au postat tancurile. Oamenii erau puțini, dar curînd au început să li se alătore grănicerii care se retrăseseră de la pichete. Grănicerii aveau puști-mitraliere și puști, dar le lipsea muniția; în timp ce luptaseră pentru a respinge primul iureș al dușmanului, ei trăsese toate cartușele.

În prima zi de război, apărătorii fortăreței Brest au respins toate atacurile hitleriștilor. Iată ce au recunoscut ulterior chiar nemții, în raportul oficial trimis de comandantul Diviziei 45-a germane, comandantului Armatei a 4-a;

„...Rușii au început să se apere cu o deosebită îndrjire, folosind cele 35—40 de tancuri și autoblindate care se află în fortăreață. O dată cu focul concentrat, ei au folosit lunetiști...și ne-au pricinuit pierderi mari în ofițeri și subofițeri..

Hitleriștii au fost siliți să se retragă.

Noaptea, în fortăreață, nimeni n-a închis ochii. Fiecare știa că în zorii celei de-a doua zi nemții își vor relua atacurile. Sute de rachete se ridicau din tabăra dușmanului, împrăștiindu-și stelele reci deasupra bastioanelor.

23 iunie. Un document german relatează:

„...Cu începere de la ora 5,00, focul distrugător al tunurilor grele a fost îndreptat asupra fortăreței... În timpul tragerii, lunetiștii ruși își încetau pentru un oarecare timp activitatea, dar o reluau imediat, cu precizie, cu dîrzenie și cu multă eficacitate... Încercările unor tunuri antitanc ale infanteriei și ale unor obuziere ușoare de cîmp de acțiune prin ochire directă n-au reușit, în mare parte datorită faptului că observarea nu se putea executa în condiții bune, precum și datorită pericolului la care erau expuși oamenii noștri, dar mai ales din pricina grosimii zidurilor fortăreței...”

Lucrurile însă nu se reduceau la grosimea zidurilor.

În ziua aceea, în fortăreață, la statul major al regimentului de infanterie, a avut loc o consfătuire cu comandantii de subunități, sub conducerea comisarului Rubliovschi, locțiitor politic al comandantului unității. Era un om cu voință fermă, neînfricat, unul dintre acei mulți oameni care fac ca Partidul nostru să fie puternic.

— N-am primit ordin să ne retragem! — a spus Rubliovschi. Trebuie deci să rezistăm pînă la unul. Vom muri, dar nu vom da înapoi!

Aceste cuvinte au devenit lozincă întregii garnizoane.

25 iunie. Fasciștii au încercat să slăbească moralul asediaților. O stație germană de radio, instalată pe o mașină, transmitea prin difuzoare puternice:

„Predați-vă! Orice rezistență este absurdă. Moscova a fost ocupată de trupele germane. Armata Roșie a capitulat!”

La aceste cuvinte, asediații au răspuns cu foc. Izolată de Patrie, garnizoana rămînea credincioasă jurămîntului militar.

Pe zidul dinspre răsărit, a apărut o lozincă scrisă cu sînge pe o bucată de pînză: „Vom muri cu toții pentru patrie, dar nu ne vom predă!”

În zilele de 26, 27 iunie, dușmanul a atacat neîntrerupt partea de est a fortăreței.

În sectoarele hotărîtoare, lîngă poartă, lîngă spîrturile din ziduri, se aflau comuniștii. Cînd fasciștii apăreau în spîrturi, ei porneau primii la contraatac. Dacă erau răniți, refuzau să meargă la punctul medical. Căutau să fie acolo unde primejdia era mai mare. Alături de ei și însuflețiți de pilda lor, luptau fără preget împotriva dușmanului furibund, comsomoliștii.

Pe alocuri, nemții au reușit să pătrundă dincolo de zidurile fortăreței. Dar acest fapt nu le-a adus un succes hotărîtor. Tancurile dușmane nu puteau manevra în trecerile înguste dintre clădirile masive ale cazărnilor. Din fiecare casă, de după fiecare ruină și copac, hitleriștii erau întîmpinați cu un foc nimicitor.

Clădirea serviciului sanitar al regimentului de infanterie a trecut de trei ori din mînă în mînă. Ea era apărată de un grup comandat de locotenentul Calinovschi. Nu după mult timp, dintre toți a rămas în viață numai ofițerul. Nemții au cucerit parterul. Calinovschi s-a retras la etajul

Apărătorii

Marele Război pentru Apărarea Patriei al Uniunii Sovietice împotriva imperialismului german, a constituit perioada cea mai glorioasă a trecutului nostru, cînd au avut loc luptele și mai pregnante în evidență puterea țării socialiste.

Au trecut douăzeci de ani de la 22 iunie 1941, și hoardele împotriva poporului sovietic pe un uriaș front de divizii, mii de tancuri, tunuri și avioane. Armata hitleristă a Europei. Îmbătăt de victorii ușoare, „fîhrerul” ataca acum ultimul obstacol ce mai sta în calea ambițiilor sale demagogice.

Uniunea Sovietică nu numai că a rezistat groznic și a șters oricărui stat burghez, dar s-a întărit și mai mult, și a salvat ne or de oameni simpli sovietici, educați și însuflețiți de Patrie.

Din prima și pînă în ultima zi, războiul a cerut sacrificii, spirit de sacrificiu, o deosebită măiestrie militară.

Să ne întoarcem cu gîndul la milioanele de fiice și fii care au luptat pentru libertatea și independența patriei socialiste. Datorită curajului și vitejiei partidelor comuniste, a fost cucerită glorioasa victorie asupra fascismului german și așezat mult sarcina grea a luptei

Ilustrație de C. PLĂCINTA

Întii, de unde improșca pe nemți cu gloanțe. Cartușele i s-au isprăvit. Ofițerul s-a retras într-una din camere, baricadându-i ușa cu mobilă. Fasciștii au spart zidul și au năvălit înăuntru, intenționând să-l prindă pe locotenent de viu. Dar Calinovschi păstrase ultimul cartuș pentru el.

Duminică, 29 iunie, dimineața, deasupra fortăreței au apărut bombardierele inamice în picaj. Explozii puternice au zguduit Brestul. Fasciștii au aruncat bombe de o mie de kilograme. Ofițerii germani care se aflau în oraș s-au urcat pe acoperiș, privind prin binocluri, în așteptarea rezultatelor bombardamentului: ridicarea steagului alb? Dar bastioanele învăluite în fum și praf au răspuns cu foc.

Bombardamentul a pricinuit fortăreței distrugerii serioase; în zidurile „rondo”-ului au apărut breșe, prin care au năvălit nemții. S-au încins noi lupte crâncene.

La 3 iulie, posturile de radio Moscova au transmis cuvîntarea tovarășului Stalin. Undele au purtat pe deasupra întregii Țări sovietice cuvintele: „Armata Roșie, Flota Roșie și toți cetățenii Uniunii Sovietice trebuie să apere fiecare palmă de pământ sovietic și să lupte pînă la ultima picătură de sînge pentru orașele și satele noastre...” În ziua aceea, apărătorii fortăreței Brest au respins cinci atacuri ale dușmanului.

Atacurile dușmanului au devenit tot mai îndrăgite. Nemții au început să arunce din avioane nu numai bombe, dar și butoaie cu benzină, urmărind să provoace explozii și incendii în fortăreața asediată. Tunurile trăgeau din toate părțile, de dincolo de rîu, de pe insulă, de dincolo de oraș,

Rîndurile eroilor se răreau. Rubliovschi a fost omorît. A căzut și medicul militar, membru al Partidului Comunist, care a condus apărarea sectorului răsăritean al fortăreței. A căzut ca un erou după ce a reușit să evacueze de sub focul dușman, pe toți răniții.

Neobosit a muncit sub focul dușmanului și felcerul militar, Raisa Abacumova. Ea și-a rupt rufăria fișii, pentru a pansa răniții. Raisa a fost răpusă de un glonte, în timp ce transporta în subsol un ostaș lovit.

Printre apărătorii fortăreței s-a aflat și comsolista Catia Tarasiuc, soția unuia dintre grăniceri. Era învățătoare. Venise, cu o săptămînă în

La 4 iulie, nemții au pornit din nou la atac, de data aceasta dinspre rîul Muhoveț.

Apărătorii fortăreței au contraatacat cu tancurile. Aveau numai vreo douăzeci și nu treizeci și cinci-patruzeci cîte li se năzăriseră, de spaimă nemților.

Atacul tancurilor i-a silit pe nemți să se retragă spre rîu.

Unul dintre ele a luat foc, dar nu s-a oprit nici chiar atunci cînd flăcările l-au învăluit cu totul. Tancul a pătruns în mijlocul nemților și a explodat.

A doua săptămînă de război era pe sfîrșite și deasupra fortăreței Brest tot mai filfia drapelul roșu. Comandamentul german fixa mereu alte termene pentru cucerirea fortăreței. Comandantul Corpului 12 Armată i-a raportat lui Hitler: „Deși unitățile mobile ale Corpului de Armată au ajuns departe spre est, tot n-am reușit să cucerim Brestul. Garnizoana rușilor rezistă cu îndrăjire...”

Apărătorii fortăreței mai aveau muniții, dar alimentele erau pe sfîrșite, iar rezervele de apă secătuiseră cu totul. Chinuți de sete, răniții se zbăteau pe așternuturile de paie, cerînd de băut. Au început să caute izvoare, dar n-au aflat niciunul. Într-unul din subsoluri s-a găsit puțină gheață, care a fost împărțită în bucățele...

Dar nici foamea, nici setea, nici bombardamentele, nici propunerile provocatoare ale hitleriștilor, nimic n-a putut să frîngă moralul ostașilor sovietici.

La 7 iulie, nemții au pătruns în centrul fortăreței. În fața lor s-au înălțat atunci noi fortărețe. Clubul garnizoanei, căminul ofițerilor, istoricul Palat Alb — în care odinioară locuise Suvorov — toate aceste clădiri s-au transformat în noduri de rezistență. Nu se știe nimic despre ultimele zile ale garnizoanei din Brest. S-a aflat însă că și după 8 iulie, cînd nemții au comunicat că fortăreața a căzut, printre ruine, în subsoluri și în cazemate au mai avut loc, încă multă vreme, lupte corp la corp. Lupta a încetat abia în cea de-a douăzeci și doua zi de rezistență.

...Unii dintre apărătorii fortăreței Brest au reușit însă să răzbească prin încercuirea dușmanului și să ajungă în pădure, la partizani.

Curînd, pădurile din jurul Brestului s-au transformat în focare de luptă a oamenilor sovietici împotriva ocupanților hitleriști. Spiritul eroic al garnizoanei legendare se strămutase în aceste desigurii. Răzbunătorii poporului îl hărțuiau neîncetat pe dușman. Trenurile deraiau, podurile săreau în aer, depozitele și comandamentele nemțești luau foc. Atacurile îndrăznețe ale partizanilor făceau pe cotropitori să tremure de spaimă.

Nu, apărătorii fortăreței Brest nu-și încetauseră rezistența!

Amenințătoare era tăcerea care învăluia ruinele fortăreței. Turnurile pe jumătate prăbușite și zidurile ciuruite de schije își păstrau măreția. Chiar și forturile distruse și bastioanele aruncate în aer insufflau ocupanților teamă. Ele vorbeau despre forța de neînfrînt a marelui popor sovietic, despre marile victorii pe care le va reperta împotriva dușmanului. Zi și noapte aici, pe malurile Bugului apusean, răsunau împușcăturile răzbunătorilor poporului. Și o mină necunoscută scria noaptea pe pietrele fortăreței Brest: „Moarte cotropitorilor fasciști!”

ii fortăreței Brest

de M. ZLATOGOROV

Sovietice (1941—1945), impus poporului sovietic de către prădărea, dar totodată cea mai eroică din istoria U. R. S. S. Nici un de îndurat în acel an oamenii sovietici. În vijelia războiului a

care, tihărește, fără declarație de război, Hitler și-a aruncat se întindea de la Marea Baltică la Marea Neagră. Sute de era o urlășă mașină de război, care cotropise aproape întreaga Uniunea Sovietică, hotărît să termine cît mai repede cu acest de cuceritor al lumii. Dar socotelile lui nebunești au dat greș. lor încercări ale războiului, care ar fi dus inevitabil la prăbușirea cîștig în luptele aspre. Patriotismul, dîrzenia și curajul milioane de Partidul Comunist, au fost principalul factor care a asigurat mondial.

luptătorilor și ofițerilor sovietici dîrzenia de neclintit și curaj fără ră și hotărîrea fermă de a obține victoria.

fiice ale poporului sovietic care și-au vărsat eroic sîngele pentru ajalului fără precedent și abnegației lor, a coeziunii lor în jurul supra fasciștilor, acești dușmani înrăiți ai omenirii. Victoria împo- tei pentru pace și fericirea oamenilor

urmă, să-și vadă soțul. La începutul luptei, Catia îngrijea răniții, îi pansa, le da cu grijă de băut, din gamele, străduindu-se să nu verse o picătură din prețiosul lichid. Soțul ei—mitralior — a murit în timpul unui atac al bombardierelor germane. Aflînd despre aceasta, Catia a spus:

— Îi voi lua eu locul la mitralieră.

Catia și-a amenajat un cuib de mitralieră între ramurile unei răchite bătrîne din curtea fortăreței. Trunchiul negru, cu crengile sfîrțecate și uscate, se înalță și astăzi mîndru printre ruine. Tovarășii din Brest i-au dat denumirea de „Copacul războiului”. Catia Tarasiuc și tovarășii ei au luptat aici, pînă la ultima suflare.

După cum se știe, primul cosmonaut din lume, maiorul sovietic de aviație Iuri Gagarin, și-a început activitatea sa de zbor în cadrul unui aeroclub sportiv. Drept răspuns la felicitările pe care Gagarin le-a primit, după executarea cu succes a istoricului zbor în Cosmos, din partea foștilor colegi din aeroclub și a instructorilor de zbor și mai ales din partea membrilor Asociației Voluntare pentru Sprijinirea Armatei, Aviației și Flotei (DOSAAF) din U.R.S.S., el a publicat în ziarul „Sovietskii Patriot”, scrisoarea pe care o reproducem în întregime.

Sportul educă în om bărbăția și curajul

DRAGI PRIETENI,

Printre miile de felicitări călduroase primite cu prilejul executării cu succes a primului zbor din lume în Cosmos, am găsit multe scrisori și telegrame din partea membrilor Asociației Patriotice de Apărare — sportivi, instructori și membri ai cluburilor de aviație, radio etc. În ele membrii DOSAAF, ca și toți ceilalți oameni sovietici, exprimă sentimentele de recunoștință față de scumpul nostru Partid Comunist, sub îndrumarea căruia poporul sovietic, pentru prima oară în lume, a trasat drumul prin Cosmos. De asemenea, oamenii sovietici își exprimă sentimentele lor de admirație față de opera savanților noștri, a inginerilor și tehnicienilor, a muncitorilor care au creat minunata navă cosmică „Vostok” (Răsăritul).

Zborul efectuat în spațiul cosmic este o victorie mondială — istorică a întregului nostru popor, triumful științei și tehnicii sovietice. Sînt nespuse de fericit că mie mi-a fost încredințată marea cinste de a îndeplini această sarcină măreață, plină de răspundere, trasată de către partidul și poporul nostru. Pentru această înaltă încredere acordată, îmi exprim din nou mulțumirile mele față de Partid și guvern și personal față de tovarășul Nichita Sergheevici Hrușciov.

Cînd mă gîndesc la toate acestea, îmi aduc totdeauna aminte de primii mei pași în aviație, de drumul pe care l-am parcurs, drum care este la fel cu al multor mii de aviatori sovietici.

După cum știți, primele deprinderi de zbor le-am căpătat la Aeroclubul din Saratov. Am început cursurile la acest aeroclub în octombrie 1954, cînd eram încă student al Institutului Tehnic Industrial.

Aviația m-a atras încă din copilărie și am început să construiesc aeromodele. La început mai simple, apoi din ce în ce mai complicate.

Sportul acesta minunat mi-a dat primele cunoștințe în domeniul aviației.

Dar visul meu era să devin pilot, și el s-a realizat o dată cu venirea mea la aeroclub. E drept că nu mi-a fost ușor să împlinesc studiile de la Institut cu cursurile aeroclubului. Instructorul de zbor Dimitri Pavlovici Martianov, în grupa căruia eram, m-a învățat însă să fiu perseverent și dîrz. Cu multă recunoștință îmi aduc aminte și de comandantul meu de celulă, Erou al Uniunii Sovietice S.I. Sofronov, de comandantul excaadrilei A.V. Velikanov și de șeful aeroclubului, Erou al Uniunii Sovietice G.K. Denisenko, ca și de ceilalți tovarăși și prieteni.

În luna iulie 1955 am executat primul meu zbor independent, după care am început să-mi perfecționez aptitudinile de pilot. Desigur este greu să compari zborurile pe avioane de școală cu zborul pe nava cosmică. Fiind la aeroclub, zburam la înălțimea de 1500 metri, iar în Cosmos zborul a decurs la înălțimea de peste 300 kilometri, viteza de zbor pe avioanele de școală era de 150 kilometri pe oră, iar pe nava cosmică ea a fost de 28.000 kilometri pe oră. Dar călirea necesară pentru a face față cu succes cerințelor școlii militare de aviație și mai ales condițiilor impuse de zborul cosmic, mi-am format-o în cadrul aeroclubului.

Desăvîrșirea cu succes a măiestriei de zbor era condiționată în primul rînd de buna pregătire sportivă. Eram un pasionat al sportului încă din anii adolescenței. Îmi plăcea foarte mult să practic schiul, patinajul, jucam baschetbal și altele. Jocurile sportive mi-au fortificat organismul, ceea ce m-a ajutat mult pe timpul cursurilor la școala militară în însușirea pilotării avioanelor reactive de înaltă clasă și, mai ales, pe timpul zborului în Cosmos.

Vreau să mai remarc încă o condiție, care a contribuit la succesul meu. Este vorba de însușirea temeinică a tehnicii. Nu putem să ne închipuim un cosmonaut, fără cunoștințe pro-

funde în domeniul radiotehnicii, electronicii și a întregii aparaturi complicate a navei cosmice sovietice. Bazele acestor cunoștințe le-am căpătat la Institut și la aeroclub și pentru aceasta rămîn pentru totdeauna recunoscători profesorilor mei.

Am simțit, deoarece am cunoscut personal, importanța imensă a cauzei de care sînteți animați dragi prieteni, în Asociația Voluntară Patriotică de Apărare. În cercuri, la cursurile din cluburi, membrii asociației își însușesc cunoștințe tehnice, se pregătesc pentru a deveni maiștri în conducerea motocicletei, automobilului, bărcilor cu motor, avioanelor, planoarelor, elicopterelor, se pregătesc și execută sărituri cu parașuta, sau lucrează la stații de radio. Toate aceste sporturi aplicative educă bărbăția, curajul, voința, dîrzenia și alte calități atât de necesare tineretului sovietic. Acestea sînt de mare folos în viitor, în munca pentru binele poporului și pentru apărarea patriei noastre scumpe. Eu sînt convins că în rîndurile tinerilor membri ai DOSAAF sînt destui care în viitor vor deveni cosmonauți și vor efectua drumuri noi în adîncimea spațiului cosmic, pentru gloria măreței noastre Patrii Sovietice.

Prin ziarul „Sovietskii Patriot” doresc tuturor membrilor Asociației Voluntare pentru Sprijinirea Armatei, Aviației și Flotei, noi și mari succese în muncă pentru realizarea mărețelor planuri ale construirii comunismului în țara noastră și pentru întărirea continuă a puterii economice și a capacității de apărare a patriei.

IURI GAGARIN

Roțile avionului alunecă ușor pe pista de aterizare și de-a-bia acum observăm mica clădire albă din marginea cîmpului și atelierele industriale moderne din spațiile acesteia. Ne aflăm pe aerodromul uzinei „Moravan” din Otrokovice, locul de naștere a binecunoscutelor avioane sportive de tipul „Trenner”, a elicopterelor „Heli Baby NS-2” și a automosoarelor mobile de tipul „Hercules III”, pentru remorajul planoarelor. Uzina are meritul de a fi situat în Cehoslovacia pe locul al II-lea în lume în ce privește producția de avioane mici, cu o greutate de zbor pînă la 2000 kg. De pe aerodromul acestei uzine, avioanele sportive decolează spre 18 țări, fiind deosebit de apreciate pentru calitățile lor excepționale.

Conducătorul tehnic, inginerul Tuma, un bun pilot, spunea, în timp ce vizitam procesul de producție: „Cu avioane de tip „Trenner” au fost cîștigate locul I și II la marele concurs aviatic din Anglia, din 1956, iar la primul campionat mondial de acrobație desfășurat în Cehoslovacia, în 1960, a fost cucerită victoria absolută la toate categoriile tot cu avioane „Trenner”.

Avioanele de tip „Trenner” Z-226 și Z-326 constituie obiectivul principal de producție al uzinei „Moravan”. Tipul „Z-326 A” este, pînă în prezent, cea mai bună realizare tehnică a acestei serii de avioane. Este destinat pentru cele mai grele figuri ale pilotajului acrobatic și de aceea se deosebește în multe privințe de predecesorul său, „Z-326”; are tren de aterizare escamotabil și o construcție consolidată, dar totodată simplă, ceea ce micșorează cu 50% raza curbei de viraj, iar cabina este dotată cu cele mai noi aparate de bord. Aceste avioane sînt mono și bilocuri, iar

In orasul avioanelor sportive

Articol scris pentru revista noastră de Iosef PULTER, ziarist cehoslovac

motorul „Walter-Minor 6-III” de 160 C.P. le permite să dezvolte o viteză maximă de 240, km/oră, la o greutate de zbor de 797kg. Avînd rezervoare de benzină suplimentare, ele pot executa zboruri fără escală pe distanța de 900 km și pot atinge înălțimea de 5200 m.

Trebuie să remarcăm că uzinele aviatice se deosebesc fundamental de alte întreprinderi constructoare de mașini. În afară de atelierele mecanice, care produc aceeași impresie ca în oricare altă uzină, aici domnește pretutindeni o curățenie absolută, iar atmosfera este plină de un miros, destul de plăcut, de cauciuc, lacuri, material plastic și metale ușoare.

Într-unul din ateliere se montează aripile. Tehnicienii, cu ajutorul zecilor de pistoale automate de nituit, acoperă cu foi ovale de metal construcțiile carcaselor. În-

tr-un alt atelier — de sudură — sub scînteile electrice ale aparatelor de sudat se nasc fuzelajele viitoarelor „Trenere” care sînt construite din tuburi de oțel sudate. În atelierul următor, pe ele se montează instalația electrică, comenzile, aparatura de bord și toate mecanismele necesare zborului. Numai după întoarcerea fuzelajului din atelierul de tapițerie, unde este îmbrăcat în pînză și unde i se montează aripile, construcția începe să semene cu un avion. Urmează un ultim finisaj și i se deschide calea spre nori, spre zborurile de încercare.

ELICOPTERELE ȘI AUTOMO-SOARELE DIN OTROKOVİŢE

Într-un alt atelier se construiesc elicopterele tip „NS-2”, așa-numitele „Heli Baby”. Aceste aparate

Noul tip de planor — Blanik

Spre aterizare

ușoare de zbor, cu două locuri, sînt destinate unor utilizări multiple. Rotorul este de tip „Praga-Dg” de 85 C.P. Documentația pentru „NS-2” a fost dată de Institutul de cercetări științifice din Praga.

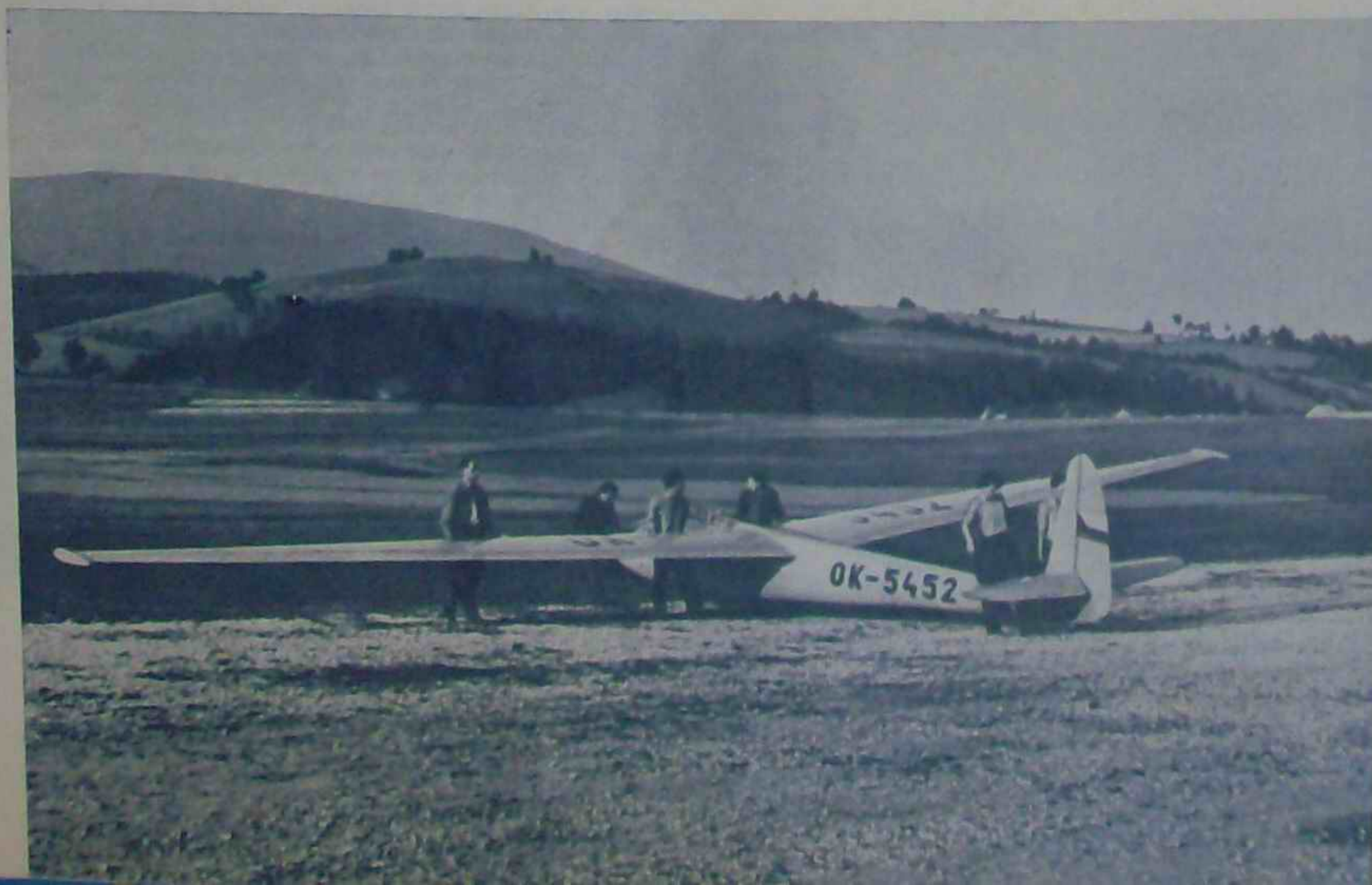
Lucrătorii uzinei „Moravan” însă experimentează și elicoptere originale. Ei au construit și au produs tipul experimental al elicopterului cu două locuri „Z-35” și l-au încercat cu succes în localitatea muntoasă Iesenicov. Construcția acestui elicopter se deosebește de cea a elicopterului „NS-2”; motorul se

Sălturi cu parașuta dintr-un avion sportiv

afă în față, între membrii echipajului, transmisia forței la elicea principală se face dreptunghiular, iar învelișul metalic costisitor a fost înlocuit cu o construcție tubulară neîmpînzită.

Cel din urmă atelier al uzinei seamănă mai mult cu o uzină de automobile, decît cu una de avioane. Aici se produc automosoarele mobile „Hercules”-III, care au o mare căutare peste hotare. Acestea sînt mașini independente, dotate cu

două tambururi oscilante, pe care se înfășoară 1.200 m de cablu de oțel. Motorul este de tip „Tatra-108” de 140 C.P. cu răcire cu aer. Exploatarea acestor automosoare este foarte ieftină și rapidă. În cursul unei zile de zbor un „Hercules” este capabil să ridice în aer 120 de planoare, iar la fiecare schimbare a direcției vântului, el își schimbă singur poziția. Concepției moderne a automosoarelor îi corespund de asemenea cutiile din plăci de material plastic, cu care sînt acoperite.

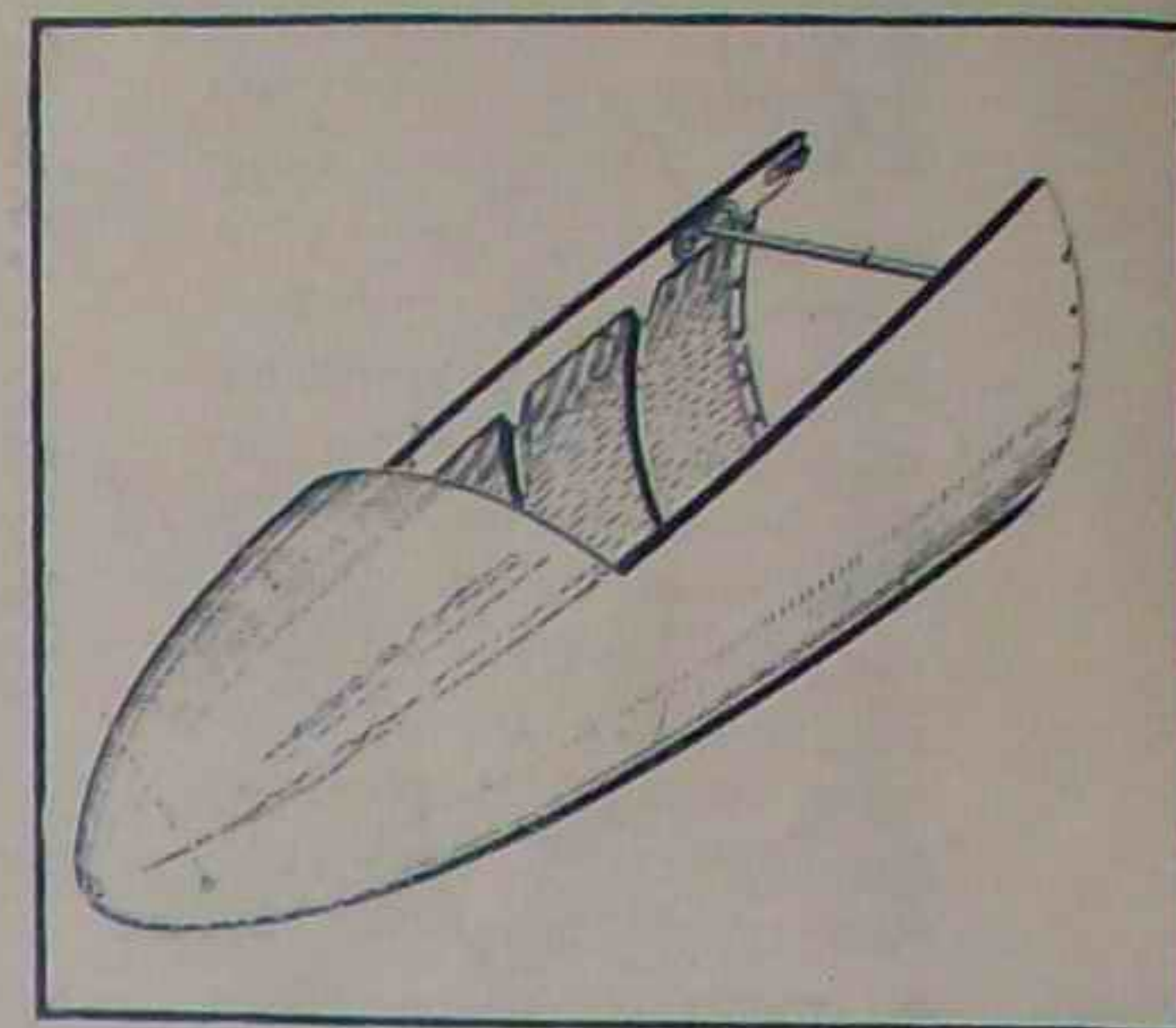
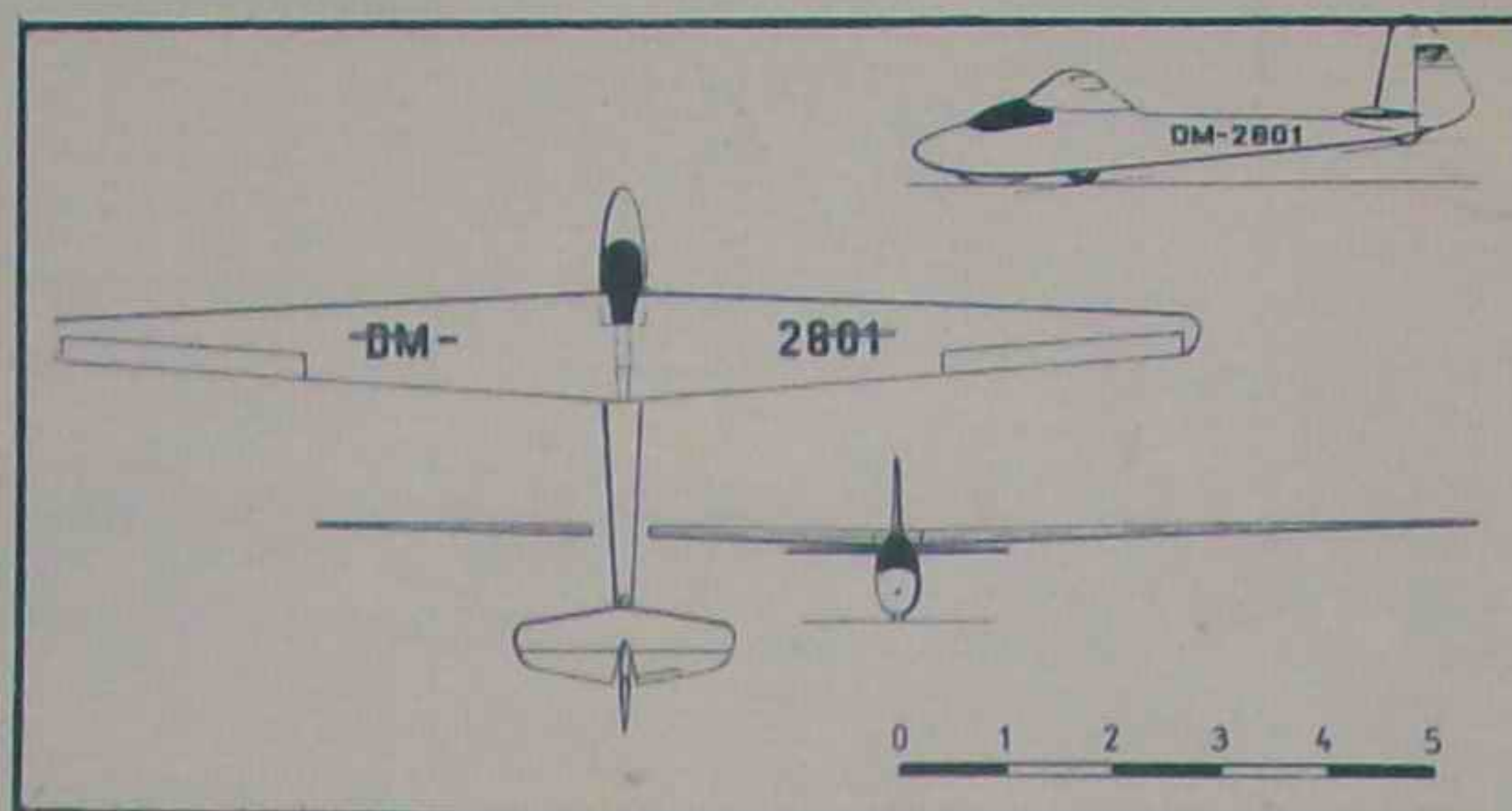
PRINTRE AVIATORII-SPORTIVI

În apropierea uzinei se află Aeroclubul „SVAZARM”, ai cărui membri sînt în majoritate muncitorii uzinei „Moravan”. În încăperi frumoase, ai căror pereți sînt împodobiți cu diplome și cupe, cucerite la concursuri, se adună membrii aeroclubului.

Pilotul-acrobat František Svatos, clasa IV la campionatul mondial, povestește: „Încă de copil am dorit să devin aviator. În republica burgheză a fi însă membru într-un club de aviație constituia un privilegiu, iar eu nu aveam mijloace materiale pentru aceasta. Astăzi membru al clubului poate fi orice om al muncii, care dorește să zboare... El urmează pregătirea de bază la parașutism, planorism și pilotajul avionului. Îl pregătesc instructorii cu experiență. După ce a trecut cu succes examenele, el devine pilot-amator, cum sîntem noi toți. Cotizațiile anuale în sumă de 208 coroane îi dau dreptul să zboare 40 de ore, ba chiar și mai mult”.

Într-adevăr, însemnările din jurnalul de bord arată că fiecare din cei cîteva sute de membri ai Aeroclubului „SVAZARM” din Otrokovice folosesc cum se cuvine dreptul lor. Aproape nu există zi în care mulți dintre ei să nu se ridice în aer. Și acest lucru este pe deplin normal, pentru că fiecare pilot din „SVAZARM” își are propriul său plan de antrenament și luptă pentru cucerirea unei trepte superioare de calificare. A fi membru al echipei selecționate este țelul fiecăruia dintre ei.

Dar iată, de pista de decolare se apropie aerotaxiul „OK-Bgv” care ne-a adus la Otrokovice. Se oprește. Din cabină ne face semn cu mîna pilotul. Se apropie timpul de decolare. În cîteva clipe sîntem în văzduh. Aruncăm o ultimă privire asupra uzinei „Moravan”, locul de naștere al avioanelor „Trenner”.

LOM-59 „LO-MEISE”

Planorismul sportiv din R.D. Germană a primit un nou aparat, prin realizarea planorului LOM-59 „Lo-Meise”, pentru instruirea și antrenamentul planoriștilor în simplă comandă. Acesta este o variantă a planorului Meise-Olimpia, cu modificări interesante, care merită o atenție deosebită. Astfel, la noul aparat partea din față a fuzelajului este acoperită cu un înveliș demontabil care înlesnește mult producția în serie și îmbunătățește condițiile de exploatare. Confectionat din panouri și îmbrăcat în placaj, învelișul este acoperit cu un strat de material plastic. Scaunul, comenzile și declanșatorul sînt așezate pe o grindă de duraluminiu care constituie elementul de rezistență. Această grindă se poate înlocui ușor în caz de avarie.

Capota din material plastic se rabatează în sus. Pe grinda principală este montat un declanșator în bot și un altul de burtă, care declanșează automat la un unghi de 70°-80° între cablu și azul planorului.

Planorul este dotat cu aparatură modernă de bord, cu aparatură radio și inhalator de oxigen.

Datele tehnice: Anvergură — 15 m; lungime — 7,30 m; înălțime — 1,60 m; suprafața portantă — 15 m²; alungirea — 15; greutate gol — 210 kg; greutate maximă admisă în zbor — 320 kg; finețe optimă — 25; viteză de infundare minimă 0,78 m/sec. la 68 km/oră; viteza de aterizare — 50 km/oră.

DISTINCȚII ALE F.A.I.

La ședința solemnă a celei de-a 52-a Conferință a Federației Aeronautice Internaționale, care s-a desfășurat la Moscova în 1959, președintele a înmînat academicianului N. A. Tupolev, creatorul binecunoscutului avioanelor TU, Medalia de aur pentru merite excepționale în construcțiile aviatice, în progresul științei zborului. Aceasta este cea mai înaltă distincție a Federației. După ea urmează toate celelalte medalii, diplome și insigne care sînt acordate pentru performanțe deosebite de zbor, pentru merite în construcțiile de avioane, pentru cercetări deosebite în tehnica aeronautică.

Printre aceste distincții se numără medalia „La Vaulx” acordată nu de mult pilotului sovietic Gheorghi Mosolov, recordmen mondial de viteză și altitudine, medalia „Louis Bleriot”, medalia „Lilienthal”, cupa transmisibilă „P. N. Nesterov” oferită F.A.I. de Aeroclubul Central „V. P. Cikalov” din Moscova, pentru a fi atribuită anual câștigătorului campionatelor mondiale de acrobație aeriană, diploma „Paul Tissandier” care a fost acordată, în țara noastră, Acad. Elie Carafoli și ing. Iosif Șilimon, și diploma „Montgolfier”.

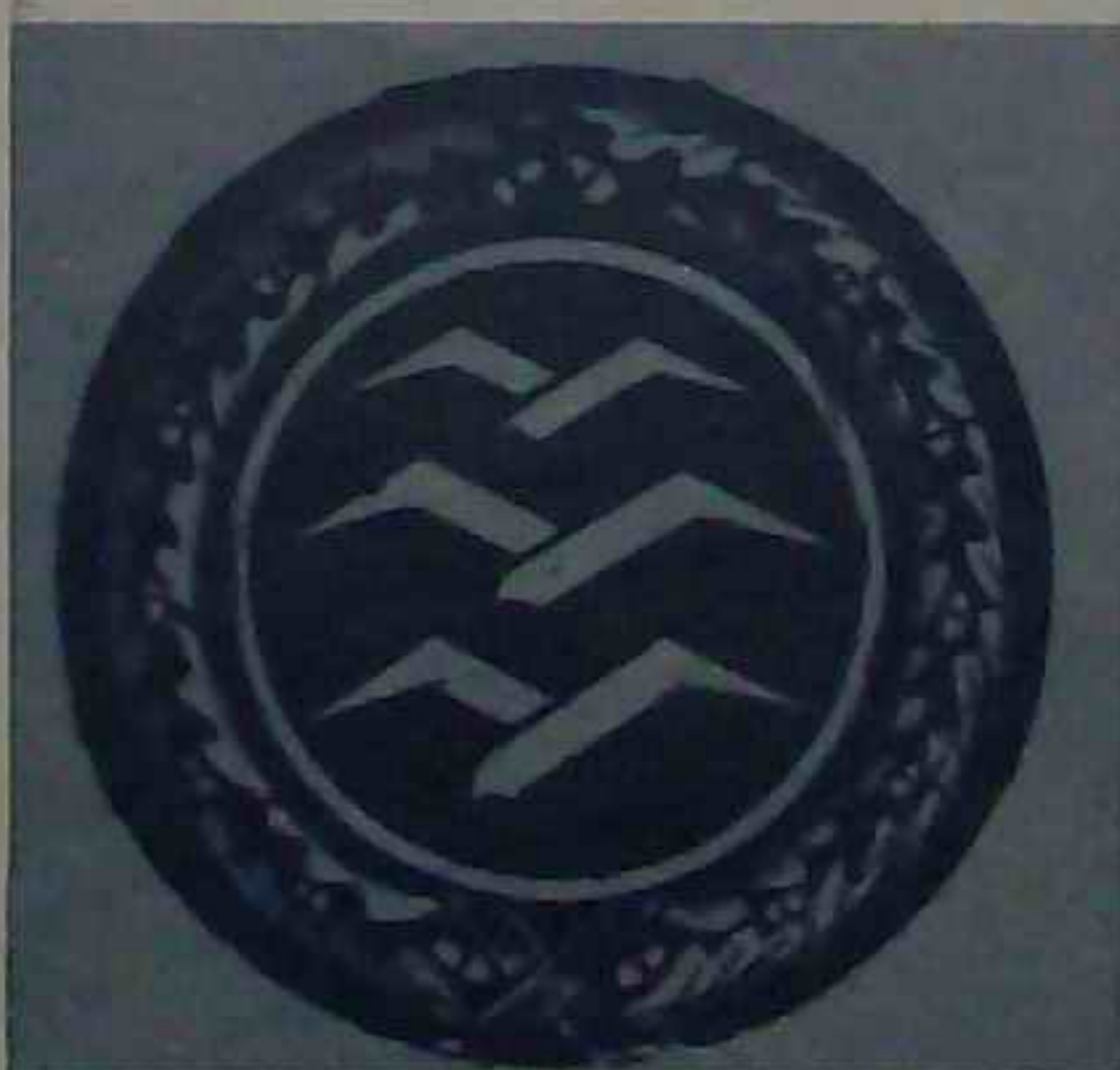
Cele mai cunoscute însă sînt insignele „C” pentru planorism, care pot fi acordate sportivilor din toate cele 47 de aerocluburi naționale și cinci cluburi asociate, membre ale Federației Aeronautice Internaționale, care au îndeplinit normele sportive reglementate de codul internațional. Insignele „C” pot fi de argint, de aur și de aur cu unul pînă la trei diamante. Pentru că mulți sportivi planoriști din țara noastră posedă aceste distincții, câștigate în urma unei îndelungate activități aviatice, vom vorbi ceva mai mult despre ele.

Pentru obținerea unei insigne „C”, este necesar ca sportivul să execute trei probe de zbor, iar gradul insignei se acordă în funcție de valoarea performanțelor.

Prima insignă acordată de F.A.I. este „C”-ul de argint, pentru care planoristul trebuie să execute un zbor de durată de cel puțin cinci ore, un zbor de distanță, în linie dreaptă, pe un parcurs de cel puțin 50 km, sau pe un circuit triunghiular, cu cea mai mică latură de cel puțin 15 km și un zbor de înălțime, de cel puțin 1000 m urcare din momentul declanșării de automotor sau avion.

„C”-ul de aur impune executarea unor probe mai grele. Ele se compun dintr-un zbor de durată de cel puțin cinci ore, un zbor de distanță de cel puțin 300 km, fie în linie dreaptă, fie în linie frîntă, compusă din cel mult trei segmente, dintre care cel mai mic să aibă cel puțin 80 km, și zborul de înălțime cu un câștig de cel puțin 3000 m.

Pentru ca „C”-ului de aur să i se poată adăuga un diamant („C”-ul de aur cu diamant), planoristul trebuie să execute una din probele: un zbor de distanță fără escală de cel puțin 500 km, care poate să fie în linie dreaptă, sau în linie frîntă, compusă din cel mult trei segmente dintre care cel mai scurt să nu fie mai mic de 80 km; un zbor de distanță fără escală de 300 km cu țel fixat sau un zbor de altitudine, cu un câștig de înălțime de cel puțin 5000 m. Toate acestea pot fi executate într-un singur zbor și atunci „C”-ului de aur i se vor adăuga, potrivit codului F.A.I., trei diamante. Aceste cazuri însă sînt cu totul excepționale. Pentru executarea oricăreia din probele pentru insignele F.A.I. planoristul trebuie să fie bine și multilateral pregătit. Singur la bordul aparatului de zbor fără motor, purtat de aripile curenților de aer, de aripile norilor cumulus, el trebuie să lupte cu dirzenie. Și de măiestria cu care știe să rezolve dificultățile zborului depinde valoarea performanțelor.

Releu DE TELECOMANDĂ

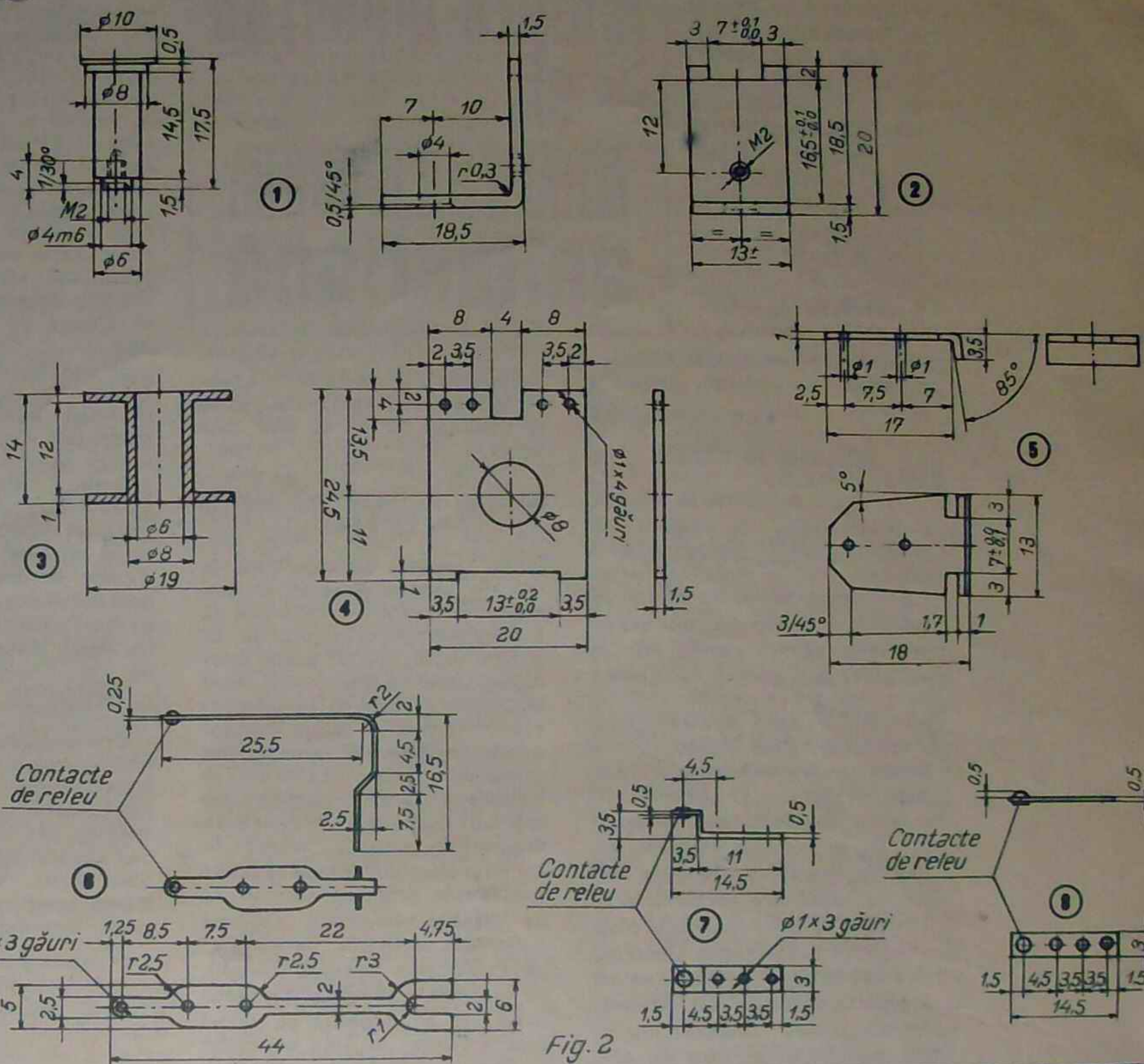
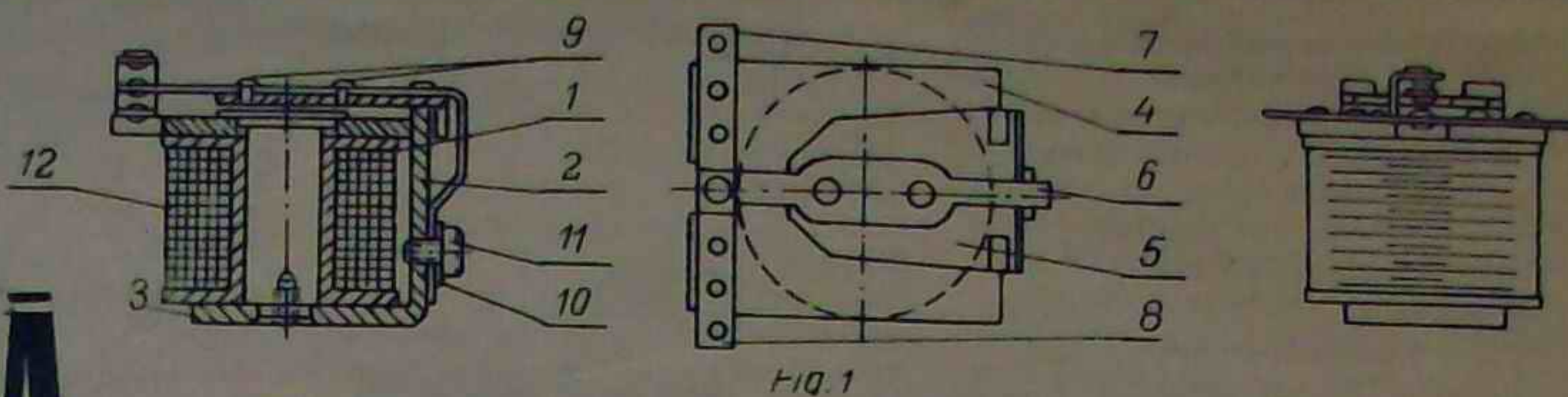
Una din piesele care formează ansamblul de instalații pentru realizarea radiotelecomandei aeromodelelor în zbor este releul telefonic. Instalată pe aeromodel, el este aparatul care transformă impulsurile electrice în comenzi. La un releu telefonic obișnuit este ușor de obținut acționarea lui la un anumit impuls electric, acționare mai promptă sau mai întârziată, dar la releul pentru telecomandă, greutatea constă în realizarea unui gabarit redus și deosebit de ușor. Pentru că releele industriale nu pot fi folosite, aeromodelistul este nevoit să-și construiască singur întreaga aparatură de telecomandă. În sprijinul acestora prezentăm detaliile de construcție ale unui releu realizat de aeromodeliștii polonezi, cu ajutorul cărora s-au obținut rezultate frumoase și sigure.

În fig. 1 poate fi observat, într-o secțiune și două vederi, acest aparat, iar în fig. 2 sînt prezentate detaliile de construcție, de aceea ne vom mărgini să subliniem mai ales problema materialelor care pot fi folosite. Astfel, piesele 1, 2 și 5 se realizează din fier moale, tăiat cu atenție după datele din fig. 2. Carcasa (3) care va susține bobinajul (12) se confecționează, pentru relele rapide, din pertinax lipit; pentru relele cu întârziere această carcasă constituie o spirală în scurt circuit care întârzie închiderea sau deschiderea releului. Detaliul 4 constituie placa suport pentru contacte și se confecționează din pertinax, textolit, ebonit sau alt material corespunzător.

Detaliile 6, 7 și 8 alcătuiesc contactele releului și se realizează din tablă de alamă sau bronz fosforos. Eventual se pot întrebuința lamele de la comutatoarele cu came din aparatele vechi de radio sau de la relele telefonice obișnuite. Contactele se vor nitui la capătul acestor lamele.

Asamblarea releului se execută în felul următor: se bobinează mosorul cu cantitatea necesară de sîrmă, apoi se introduce miezul 1 în mosor și ansamblul se prinde cu ajutorul unui șurub de piesa 2. Urmează montarea plăcuței portcontacte nr. 4, după care se montează detaliul 5, avînd nituit pe el lamela 6. Cu ajutorul șurubului 11 se strînge și se fixează ansamblul întreg. Proba se face cu ajutorul unui reostat, un instrument de măsură al curentului și o baterie. Se măsoară curentul de închidere. Dacă acesta este mai mare decît cel necesar aparaturii de telecomandă, se mai slăbește lamela 6 din șurubul 11. În caz contrar se întinde mai mult lamela 6. Dacă prin aceste manevre nu reușim să aducem închiderea releului la curentul necesar, atunci va fi nevoie să refacem bobina cu o sîrmă ceva mai subțire. De notat că se admit toleranțe mari în minus pentru curentul de închidere și nu se admit de loc toleranțe în plus.

Gabaritul acestui releu nu depășește $24 \times 24 \times 20$ mm, iar greutatea nu e mai mare de 40 gr, față de un releu obișnuit care are o lungime în jur de 80 mm și o greutate între 100 și 250 grame. Realizat cu îngrijire, releul, a cărui construcție este prezentată mai sus, constituie un auxiliar prețios din instalațiile de radiocomandă de pe aeromodele.

Munca de agitație dă roade

Antrenate în întrecerea pentru titlul de „Organizație A.V.S.A.P. fruntașă pe usină”, cele 11 organizații de secții de la „Klement Gottwald” din Capitală desfășoară o activitate susținută și cu bune rezultate. Astfel în urma acțiunilor întreprinse pentru atragerea de noi membri în asociație peste 300 de muncitori au primit de curînd carnetul de membru.

Pentru mobilizarea întregii organizații la acțiunile programate, birourile de secții au luat măsuri de a construi diverse fotomontaje și fotovitrine. În urma acestor inițiative în usină au apărut aproape 30 de fotomontaje care vorbesc despre viața organizațiilor A.V.S.A.P. din țară. Pe lângă acestea, birourile A.V.S.A.P. popularizată periodic acțiunile desfășurate în propriile lor organizații și în pe acei membri care s-au evidențiat în muncă. Măsură aceasta s-a dovedit a fi binevenită și mai deosebit, în ultimul timp, la pregătirea generală și de specialitate rezultatele au început să fie și mai bune. Frecvența care mai lăsa de dorit s-a îmbunătățit într-o asemenea măsură, încît astăzi în cercurile conduse de tovarășii Ion Pastramă, Dumitru Penn și Ion Roșca, au se mai înregistrează absențe nemotivate. Participarea regulată la pedinele de pregătire a dus de altfel și la însușirea mai temeinică a cunoștințelor profesionale. Acest aspect a fost evidențiat un număr de birourile de secții care urmăresc cu atenție modul de prezentare al membrilor lor la pedinele de pregătire și de comitetul A.V.S.A.P. pe usină care controlează sistematic desfășurarea muncii A.V.S.A.P. Secretul obținerii acestor bune rezultate în activitatea de asociație se datorează muncii neobosite a birourilor de secții, care se bucură de îndrumarea permanentă a organizațiilor de partid și de sprijinul conducerii administrative a uzinei și în special a tov. Ștefanescu Ion, director adjunct și membru în consiliul raional A.V.S.A.P. Organizațiile și mai temeinic activitatea și executarea la timp sarcinilor propuse în planul de muncă, organizațiile ar să continue să dețină, încă din primele zile ale întrecerii, locul de fruntașă pe usină.

I. DINUT

Apărarea antiaeriană a ajuns în zilele noastre la o mare perfecțiune. Au apărut rachetele A.A. din categoria „sol-aer“ care sînt în măsură să lovească cu precizie ținte aflate la înălțimi considerabile.

Dar o dezvoltare deosebită a luat-o astăzi nu numai apărarea antiaeriană cu reacție — așa-numita artilerie A.A. fără tunuri — ci și artileria antiaeriană clasică, cea care folosește gurile de foc obișnuite. O dovadă concludentă în acest sens o constituie introducerea pe scară largă în conducerea focului acestei artilerii, a metodelor de teleindicație și telecomandă, mai ales pentru bateriile de calibru mijlociu și mare.

ÎNȚILNIRE ÎN VĂZDUH

Problema întîlnirii în văzduh a proiectilului cu avionul i-a preocupat mult pe specialiștii militari, mai ales de cînd aviația a ajuns să poată zbura la înălțimi foarte mari, cu viteze supersonice, atît ziua cît și noaptea. S-a născut întrebarea cum s-ar putea realiza întîlnirea unui proiectil care zboară cu o anumită viteză (descrescătoare) cu un avion aflat la o anumită depărtare de bateria de tragere? Evident, este imposibil să se execute tragerea pe direcția tun-avion, deoarece oricît de rapid s-ar deplasa proiectilul, va trece un timp pînă va ajunge la înălțimea țintei și, în acest interval, avionul se va îndepărta de locul ochit. Atunci? Trebuie tras undeva înaintea punctului în care se află avionul în momentul pornirii loviturii.

Iată așadar problema fundamentală a artileriei antiaeriene: să calculeze cu cît anume trebuie tras în fața avionului pentru ca după trecerea timpu-

Tehnica modernă și ARTILERIA antiaeriană

lui necesar, proiectilul să ajungă la înălțimea aparatului, să se întîlnească cu el și să-l distrugă.

POZIȚIA ACTUALĂ ȘI POZIȚIA VIITOARE

Dar, înainte de a se trece la calcule, este necesar să se descopere ținta (avionul), adică să i se găsească coordonatele de poziție și în special acele coordonate care caracterizează locul în care se găsește ea în momentul deschiderii focului. Coordonatele de poziție determinate pe timpul urmăririi avionului se numesc coordonate curente, iar cele care-l „fixează“ în spațiu în momentul pornirii proiectilului din gura de foc se numesc coordonate actuale. Este vorba de distanța tun-avion, care este o distanță înclinată, de unghiul pe care-l face această dreaptă cu orizontala (unghiul de înclinare), și de unghiul pe care-l face proiecția în plan orizontal a distanței înclinate (distanța orizontală), cu direcția nord (azimut).

Cunoscînd așadar azimutul, unghiul de înclinare și distanța pînă la avion în momentul efectuării tragerii (coordonatele poziției actuale a avionului), pre-

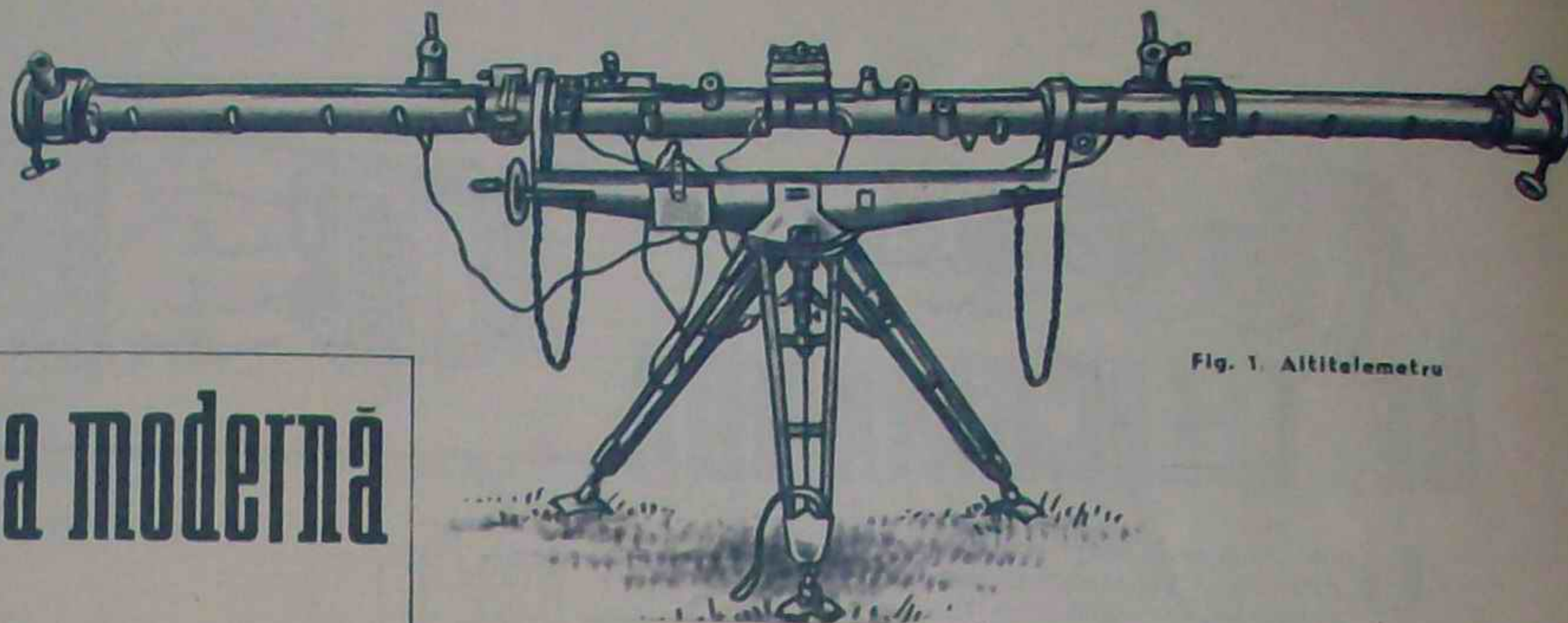

Fig. 1. Altitelemetru

cum și viteza țintei, se poate calcula așa-numitul vector de extrapolare, adică distanța la care trebuie ochit înaintea avionului pentru realizarea întîlnirii. Acest vector se poate afla înmulțind viteza avionului cu timpul necesar proiectilului ca să ajungă pe drumul de întîlnire.

Se poate stabili deci un punct din spațiu, în care vor trebui să tragă tunurile, astfel ca, în momentul cînd proiectilele vor ajunge la înălțimea de zbor a avionului, acesta să sosească exact în același loc. Punctul de întîlnire poartă numele de poziție viitoare a țintei și este definit de următoarele coordonate: azimutul viitor, unghiul de înclinare viitor și distanța înclinată viitoare.

STAȚIA DE RADIOLOCAȚIE

Pentru măsurarea distanței pînă la avion se folosește altitelemetrul (fig. 1). Din păcate acest aparat nu poate fi utilizat noaptea sau atunci cînd avionul zboară prin ceață ori nori. Specialiștii au încercat să înlăture acest neajuns prin utilizarea metodei de iluminare a

țintei cu ajutorul proiectoarelor sau prin măsurarea distanței pînă la ea cu ajutorul unor aparate de ascultare numite elascocape. Dar nici aceste procedee n-au dat rezultate depline, așa că s-a trecut la folosirea radiolocatorilor.

Primele stații de radiolocație au fost construite de specialiștii sovietici între 1935—1938. Simple, robuste, precise în funcționare, ele au fost minuite cu pricepere de servanții lor în timpul celui de-al doilea război mondial.

Cum lucrează o stație de radiolocație în sprijinul artileriei antiaeriene? Printr-o antenă specială (fig. 2), se trimit în spațiu unde radio (impulsuri) care parcurg în fiecare secundă o distanță de 300 000 km. În momentul pornirii unui impuls, pe ecranul tubului indicator al radiolocatorului apare un semn. Dacă undele întîlnesc în cale un obstacol, se reflectă de acesta și în antenă sosește un semnal „ecou“ care dă pe indicator un al doilea semn. Depărtarea dintre cele două semnale exprimă tocmai timpul necesar undei pentru parcurgerea distanței pînă la țintă și înapoi. Acest

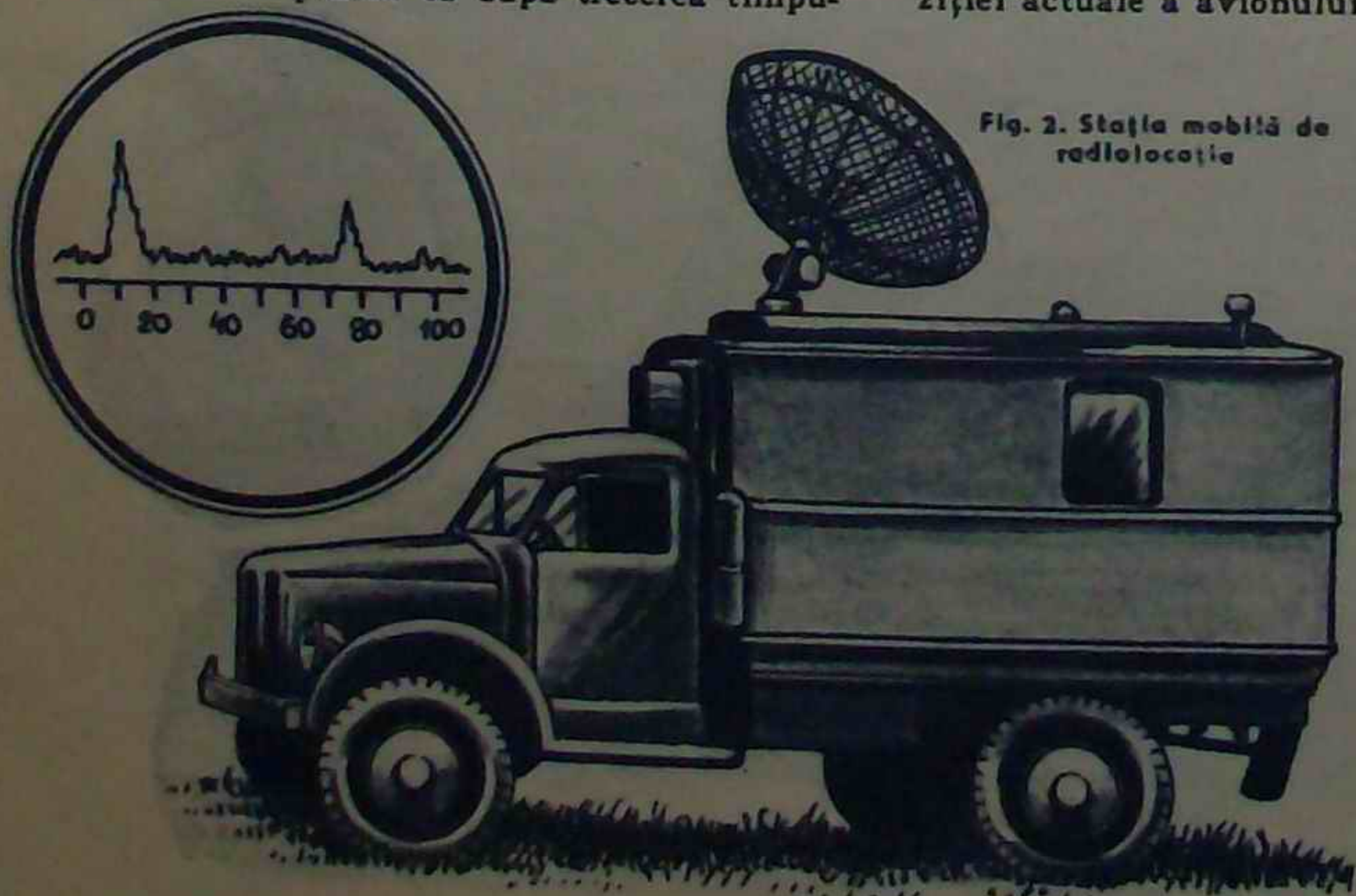

Fig. 2. Stația mobilă de radiolocație

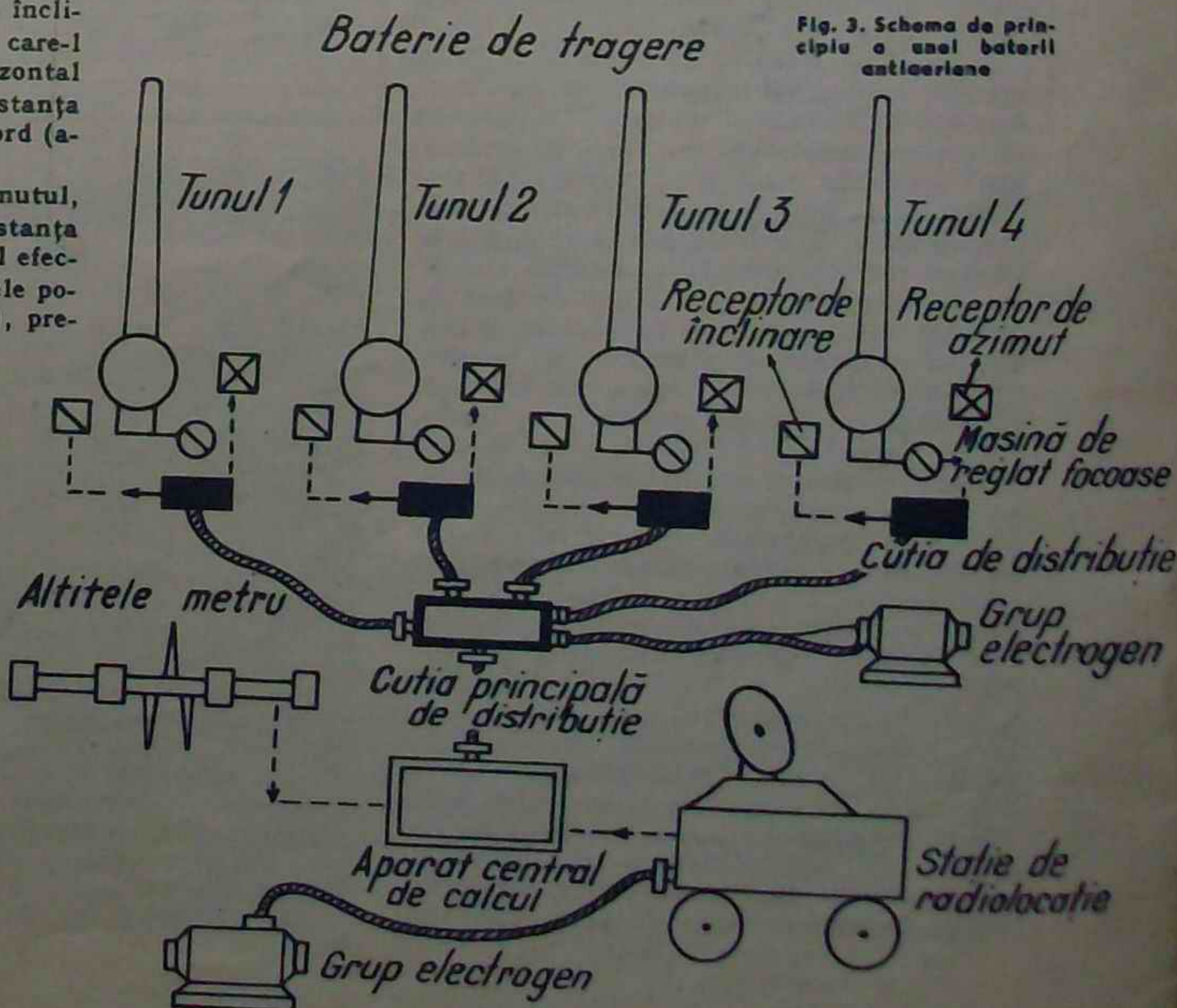

Fig. 3. Schema de principiu a unei baterii antiaeriene

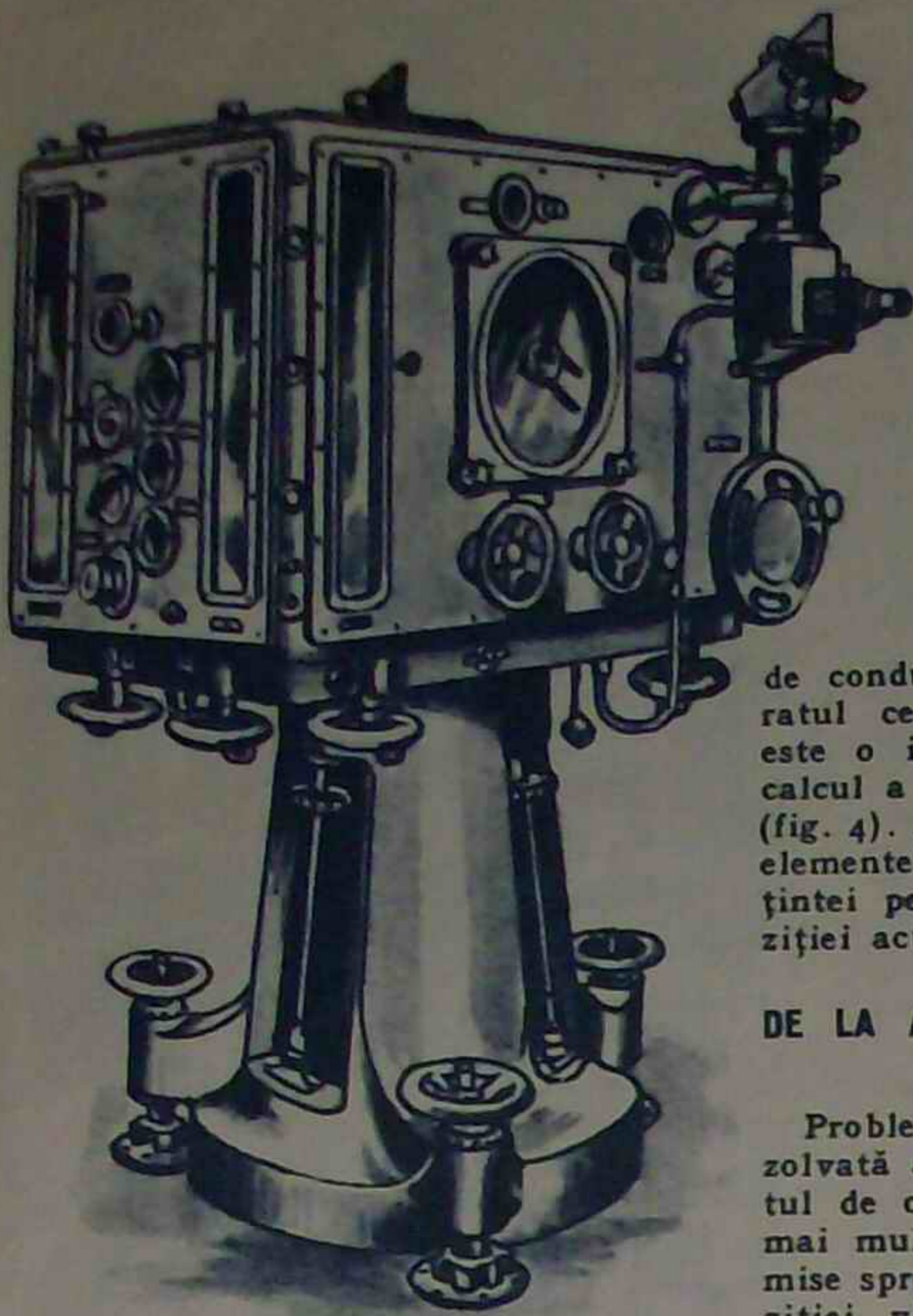

Fig. 4. Aparat central de calcul

torul aparat de fiecare baterie. Cind avionul inamic a intrat in zona de actiune a stației de radiolocație de conducere a focului, aflată in compunerea bateriei, această stație preia ținta și începe urmărirea ei, determinându-i coordonatele curente.

In strinsă legătură cu radiolocatorul, acționează și aparatul de conducere a focului — aparatul central de tragere care este o instalație automată de calcul a elementelor de tragere (fig. 4). Acest aparat calculează elementele poziției viitoare a țintei pe baza elementelor poziției actuale.

DE LA APARATUL DE CALCUL LA TUNURI

Problema de tragere este rezolvată așadar de către aparatul de calcul. Prin cabluri cu mai multe „inimi“ sînt transmise spre tunuri elementele poziției viitoare: azimut, înclinare, distanță focos. Cablul intră într-o priză a unei așa-numite cutii principale de distribuție. De aici ies patru cabluri.

mărit este azimutul. Pe cadrul receptorului azimutal se deplasează indicele roșu exact in ritmul mișcărilor de urmărire, de echilibrare și de coincidență a indicilor efectuate la aparatul central. Cind pentru a deplasa țeava pe azimutul viitor este necesar ca servantul să acționeze manivela mecanismului de mișcare în direcție, zicem că procedeul tehnic de tragere este prin *teleindicație*. In acest caz, servantul rotește manivela mecanismului respectiv, urmărind să suprapună tot timpul indicele alb (mecanic) peste cel roșu (electric).

Dacă lucrul servantului este implinit de o transmisie hidraulică (sau de un motoras electric pentru reglarea focosului), îndreptarea țevii pe punctul vizitor făcîndu-se complet automat, avem de-a face cu un tun care acționează prin *telecomandă*.

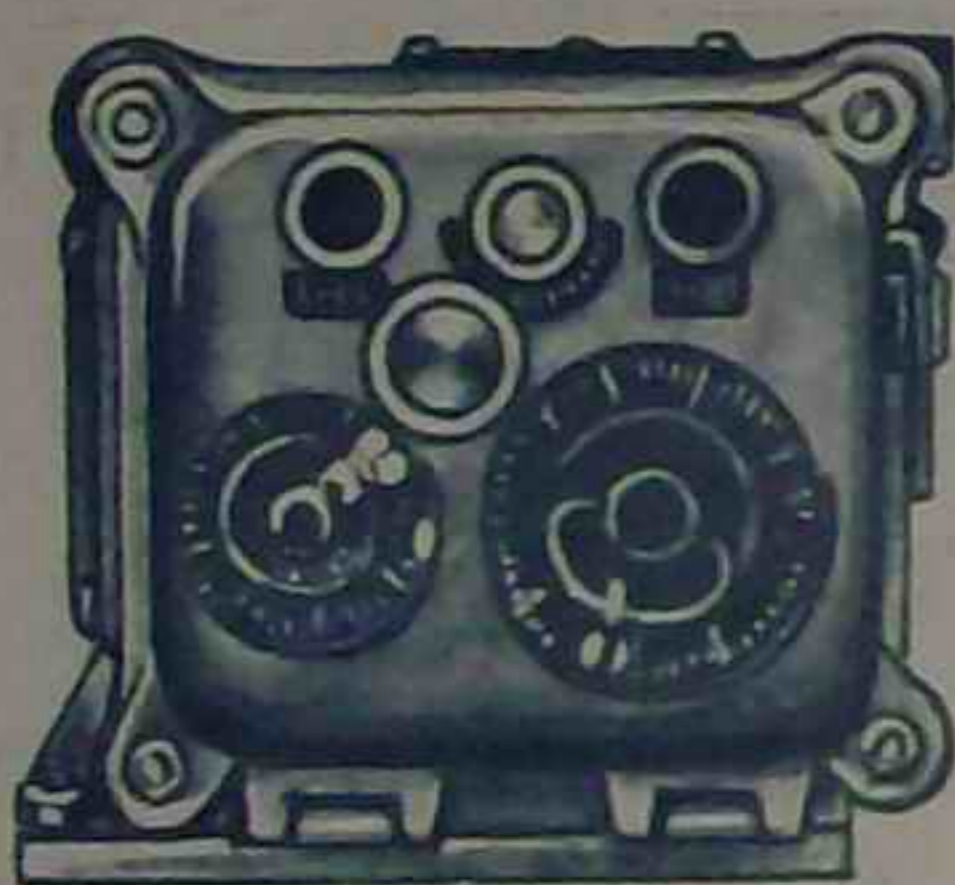
Bateria care folosește telecomanda pentru ochirea tunurilor are întotdeauna posibilitatea să acționeze și prin *teleindicație*.

Tunul telecomandat are mecanizate următoarele operații: reglarea focosului, încărcarea loviturii, închiderea închizătorului, darea focului, deschiderea închizătorului, extracția tubului cartuș. Tunurile bate-

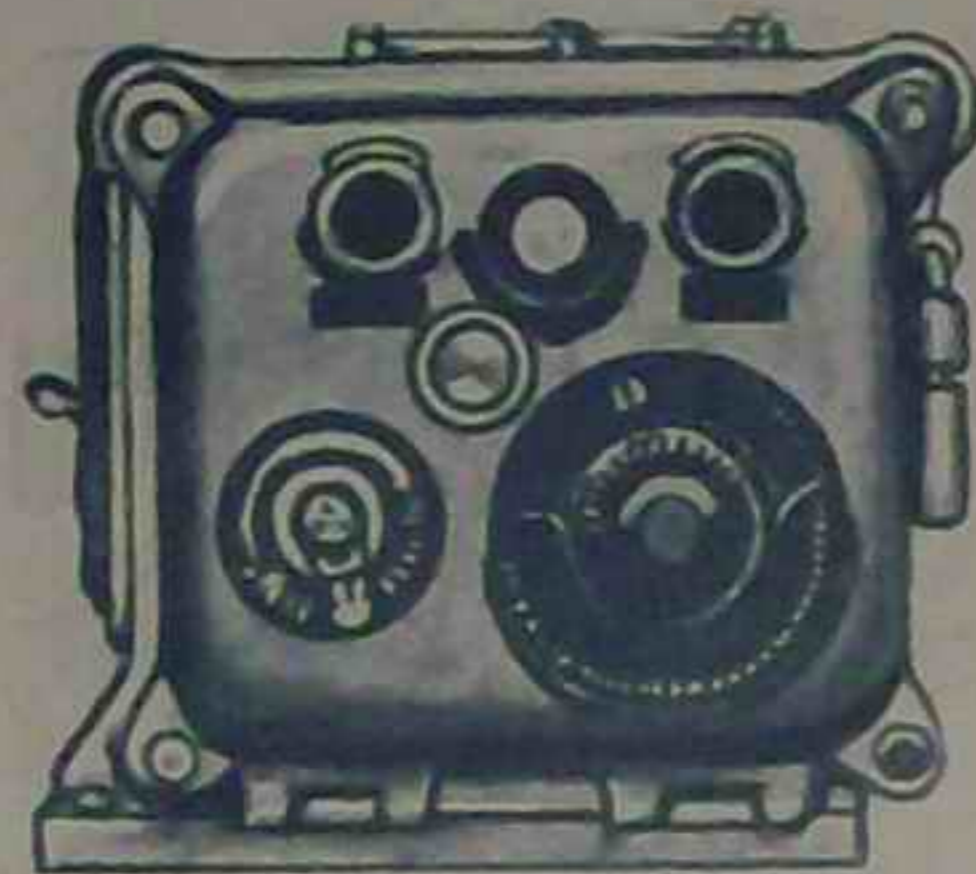
parte trecerea la o acționare automată a majorității mecanismelor aparatelor de conducere și de execuție a tirului anti-aerian, iar pe de altă parte, gruparea în același aparat a cît mai multor sisteme tehnice de pregătire a tragerii. Așa au apărut tunurile electronice independente, pe al căror afet se găsesc în afară de piesa telecomandată și o stație de radiolocație de mic gabarit, precum și o mașină electronică de calcul pentru rezolvarea problemei înțilnirii. Un asemenea tun conducător poate transmite mai departe elementele la alte trei sau șapte piese telecomandate obișnuite. Bineînțeles, această soluție tehnică prezintă încă destule neajunsuri.

Ing. D. Șt. ANDREI

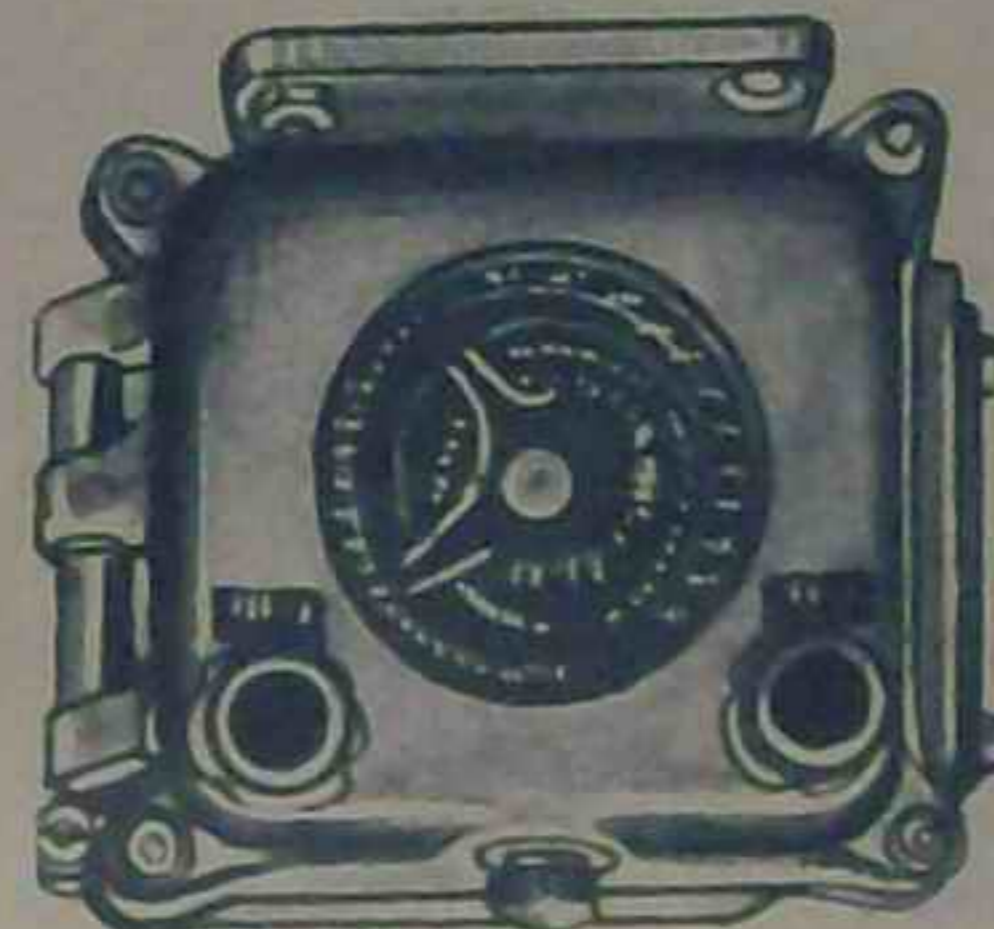
(Ilustrația după A. A. Agrenici, Zenitnaia artileria, Moscova 1960)

Receptor de azimut

Receptor de unghi de înclinare

Receptor focos

Fig. 5.

timp se măsoară în miimi sau chiar milionimi de secundă. Cunoscînd viteza de deplasare și timpul scurs, se poate afla distanța înclinată a avionului, înmulțind viteza cu timpul și împărțind rezultatul la doi.

Bătăia radiolocatorilor poate fi destul de mare — în unele cazuri peste 100 km. După construcția și destinația lor, aceste aparate pot fi de descoperire a țintelor, de identificare a țintelor, de însoțire a țintelor și de conducere a focului.

ÎN BATERIA DE TRAGERE

Principalele mijloace tehnice care compun o baterie de tragere de calibrul mijlociu sau mare (fig. 3) sînt tunurile, aparatul central de calcul, altitelemetrul, stația de radiolocație, grupul electrogen și mijloacele de legătură între aceste elemente principale.

Care este schema de acționare a unei baterii? O stație de radiolocație dispersată la mare distanță de bateriile de tragere informează despre țintele descoperite de ea și comunică elementele de poziție ale avioanelor care se îndreaptă spre sec-

Fiecare cablu are 4 inimi (pentru azimut, înclinare, distanță focos și nul) și merge la cutia de distribuție de unde se ramifică spre receptoarele tunului (fig. 5).

Cele trei receptoare ale fiecărui tun sînt: receptorul de azimut, receptorul de înclinare și receptorul focos. Pe primele două sînt afișate azimutul și unghiul de înclinare viitoare, iar pe ultimul distanța focos (numărul de diviziuni focos), la care trebuie reglat focosul proiectilului pentru ca explozia să se producă în poziția viitoare calculată de aparatul central. Pentru aceasta, în legătură cu receptorul focos se află mașina de reglaj focos, în care se introduce proiectilul înainte de încărcare.

TELEINDICAȚIE ȘI TELECOMANDĂ

Pe ecranele receptoarelor tunurilor se văd niște indici roșii și albi, precum și scările cu diviziunile corespunzătoare. Elementele calculate neînterupt de către aparatul central vin printr-un distribuitor sincron la cele patru receptoare identice de la cele patru tunuri ale bateriei. Să considerăm că elementul ur-

rierii sînt așezate înainte de tragere în regim paralel, adică sînt orientate (ochite) toate pe același punct îndepărtat, pe care a ochit și aparatul central. Se înregistrează azimutul aceluia punct (comunicat de aparatul central), deplasînd manual indicele roșu (electric) pe scara receptorului.

Cuplînd apoi transmisia electrică, se aduce indicele roșu la „zero“, rotînd aparatul central pînă ce pe cercul său gradat se citește această gradație. Acum, aparatul este ochit pe direcția sud (nord). Orizontalitatea pieselor se realizează cu ajutorul cadranelor (cu bulă de aer), dar indicele roșu se aduce la „zero“ prin rotirea rozetei de acționare manuală. La fel se procedează și pentru asigurarea corespondenței inițiale la receptorul focos.

★

Acestea sînt, prezentate sumar, fără a respecta în mod strict o anumită terminologie proprie, aspectele caracteristice ale realizării teleindicației și telecomenzii în conducerea tunurilor pe poziția viitoare a țintei. În tehnica militară modernă se acordă preferință telecomenzii, urmărindu-se pe de o

REZULTATELE

COLABORĂRII

Organizația A.V.S.A.P. de la Palatul Pionierilor din București este una din cele mai vechi organizații din București. Ea desfășoară o activitate intensă, datorită căreia în numeroase cazuri s-a situat printre organizațiile fruntașe din Capitală. O laudabilă inițiativă a organizației o constituie sprijinirea activității cercurilor de aero și navomodelism ale pionierilor. Bogată și variată bază materială pusă la dispoziția micilor cursanți, cît și existența unui corp de instructori temeinic pregătiți, asigură calitativa desfășurare a învățămîntului.

În domeniul activității practice de specialitate, cele două cercuri: navomodelism (instructor Dumitrescu) și aeromodelism (instructor Luță) — obțin rezultate foarte bune, concretizate prin numeroase succese la diferite întreceri și concursuri.

Ca și în trecut comitetul A.V.S.A.P., în frunte cu tovarășii Constantin Popescu și Ion Petre, sprijină acțiunile întreprinse pentru educarea micilor cursanți în spiritul patriotismului socialist. Pînă în prezent în acest an au avut loc nouă conferințe care s-au bucurat de participarea a peste 1500 de persoane. De asemenea, comitetul a organizat alte numeroase acțiuni care au mobilizat pionierii care frecventează cercurile de specialitate. Comitetul A.V.S.A.P. se îngrijește și de popularizarea acestor acțiuni prin fotomontaje artistice executate și prin stația de radioamplificare care transmite regulat știri și informații din activitatea de asociație.

Muncind sistematic pentru realizarea sarcinilor, organizația A.V.S.A.P. de la Palatul Pionierilor este una din organizațiile fruntașe din Capitală.

3

montaje clasice

În radiotehnică se obișnuiește ca începătorii să experimenteze montaje simple, care conțin numai cele necesare funcționării după principiile teoretice ale unui receptor sau emițător. Aceste aparate au performanțe tot atât de bune ca și cele industriale, cu deosebirea că nu conțin unele perfecționări sau posibilități de reglaj, cum ar fi, de exemplu, tonul în cazul radioreceptoarelor. În literatura de specialitate aceste montaje au fost denumite montaje clasice. În cele ce urmează vom prezenta trei scheme ale unor astfel de montaje. Prima este un emițător de radioamator, cea de-a doua un receptor de bandă, iar a treia schema unui receptor cu tranzistori cehoslovaci. Nu vom insista asupra detaliilor, ci vom da numai datele constructive strict necesare.

Emițătorul clasic de 15-20 wați impus este echipat cu două tuburi 6N3 sau 6L6. Schema electrică este dată în fig. 1 și se împarte în două unități: prima cuprinde șasiul care conține oscilatorul și amplificatorul de putere, iar a doua șasiul care conține redresorul. Ambele unități se vor monta într-un stelaș ca cel din fig. 2. Butoanele și întrerupătoarele se vor monta pe panoul frontal. Ansamblul va fi vopsit cu duco și lustruit spre a i se da un aspect plăcut și îngrijit. Dimensiunile cutiei - stelaș sînt 310 x 200 x 170 mm.

Datele bobinelor: L_1 se bobinează pe o carcasă de pertinax de 27 mm diametru și 60 mm lungime, avînd 58 spire sîrmă de cupru emailat de 0,5 mm bobinate spiră lîngă spiră. Priza de cadot se scoate la 13 spire de la capătul de masă. Bobina L_2 se execută pe o carcasă stelată cu 6 colțuri din bachelită. Se poate înlocui și o carcasă cilindrică obișnuită cu diametrul mediu de 42 mm și lungă de 90 mm. Bobina L_3 are 38 spire sîrmă de cupru emailat de 0,7 mm. Bobina L_4 are 30 spire pe un inel de pertinax, care va putea aluneca în sus și în jos pe carcasa lui L_3 ; L_5 se va bobina cu sîrmă de cupru emailată de 0,5 mm.

Condensatoarele variabile sînt cele de tip obișnuit de recepție două pe un ax. Condensatorul de antenă C_{12} de asemenea va fi un variabil obișnuit de recepție. Șocurile de radio-

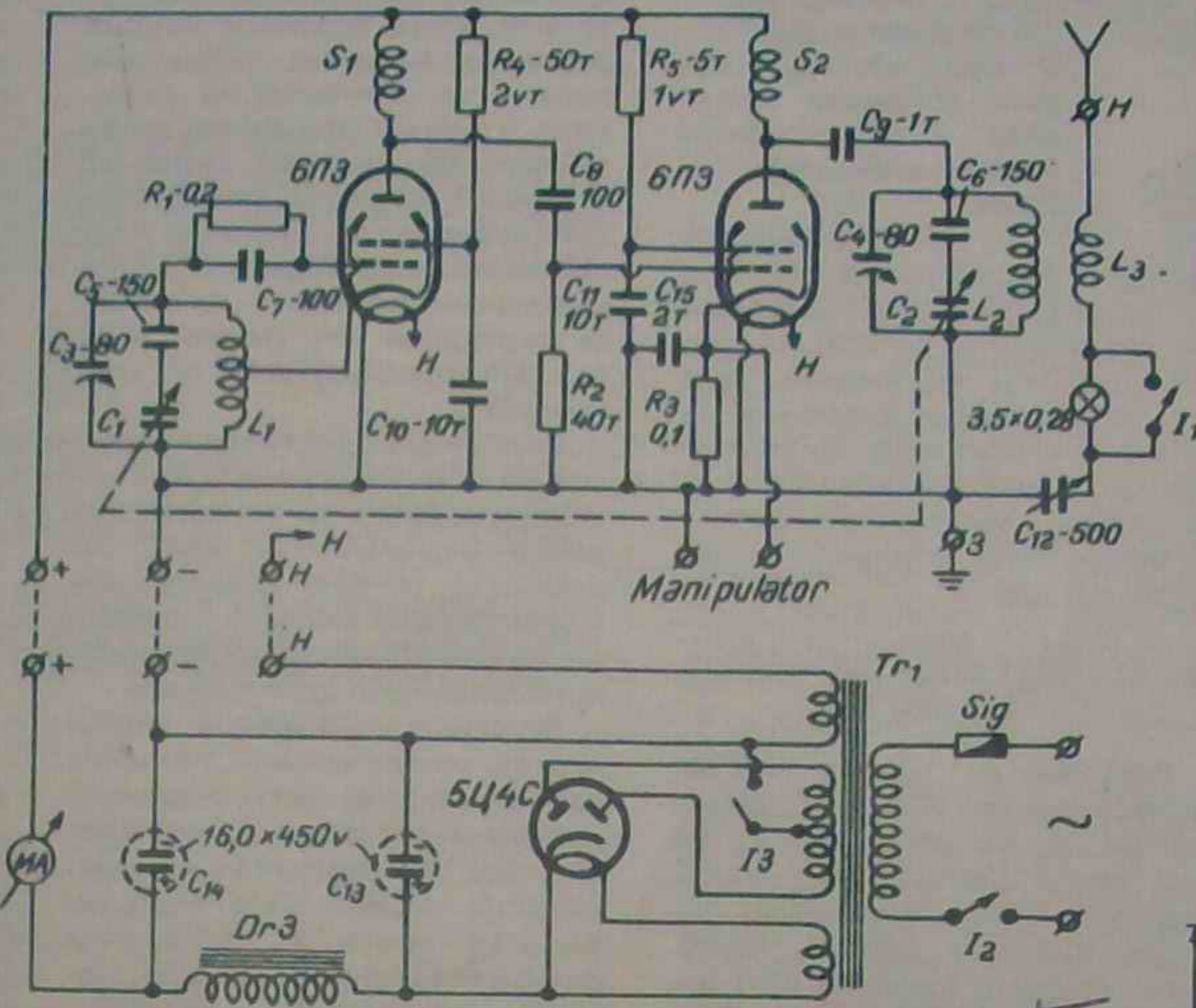

Fig. 1

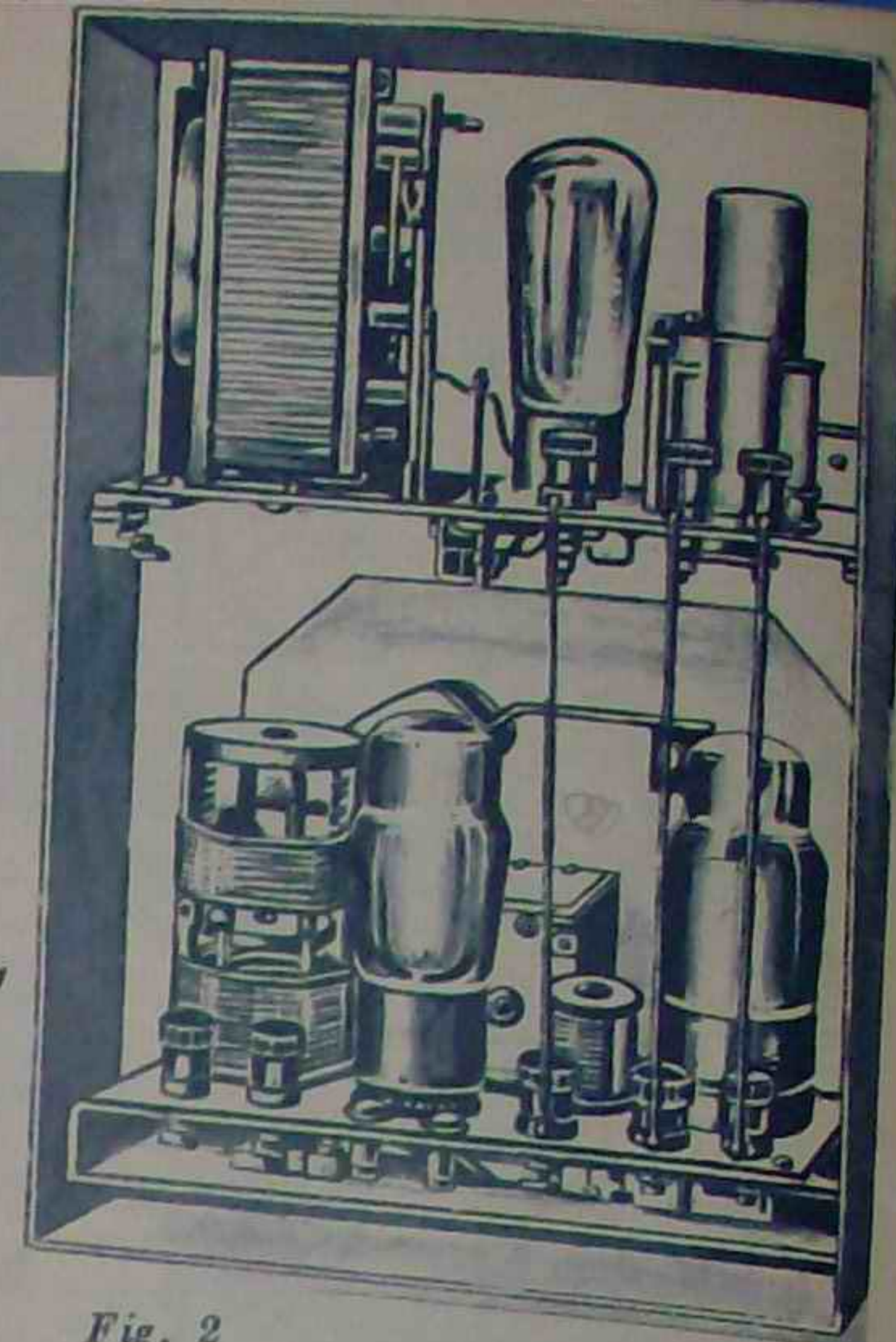

Fig. 2

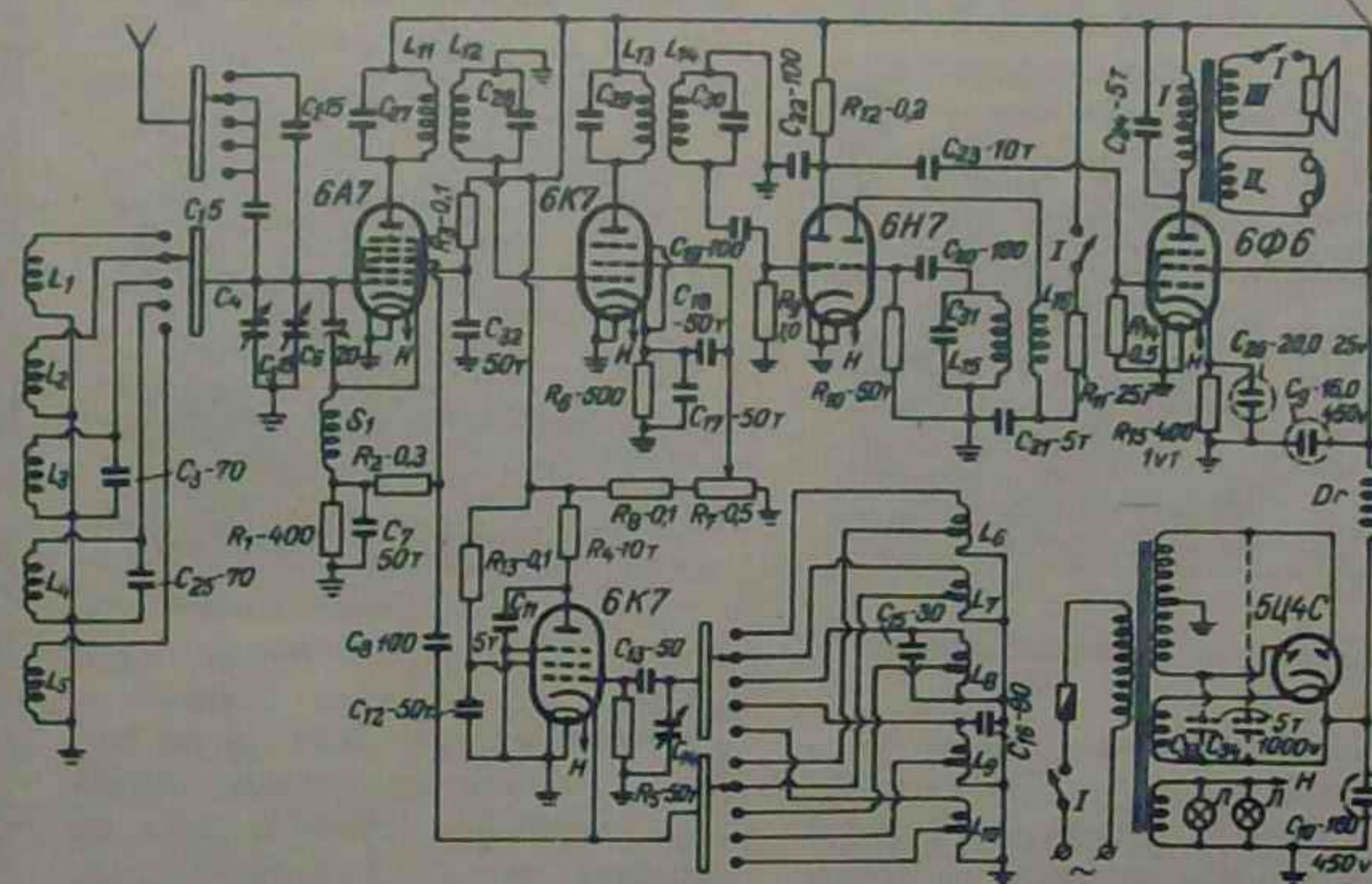

Fig. 3

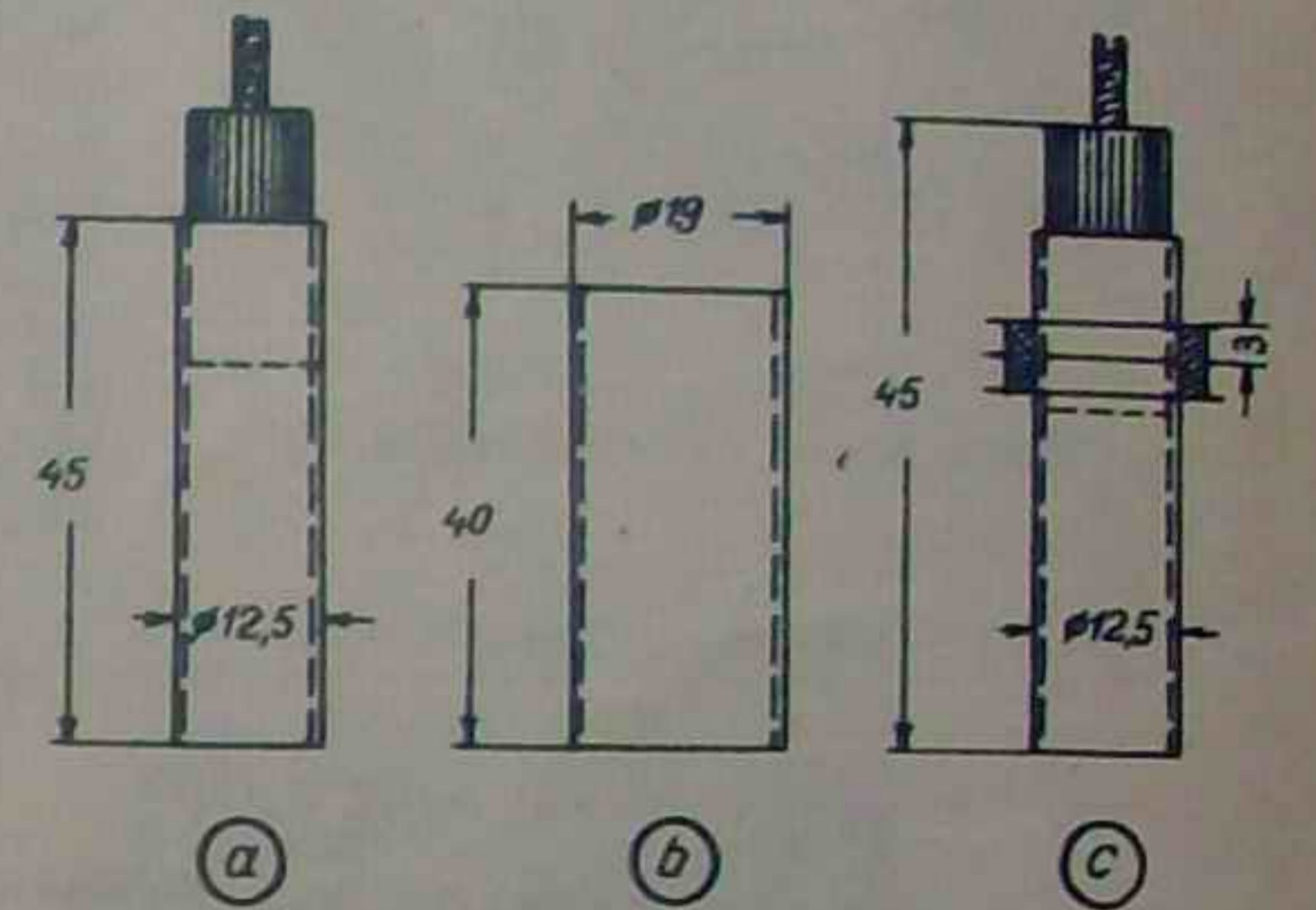

Fig. 4

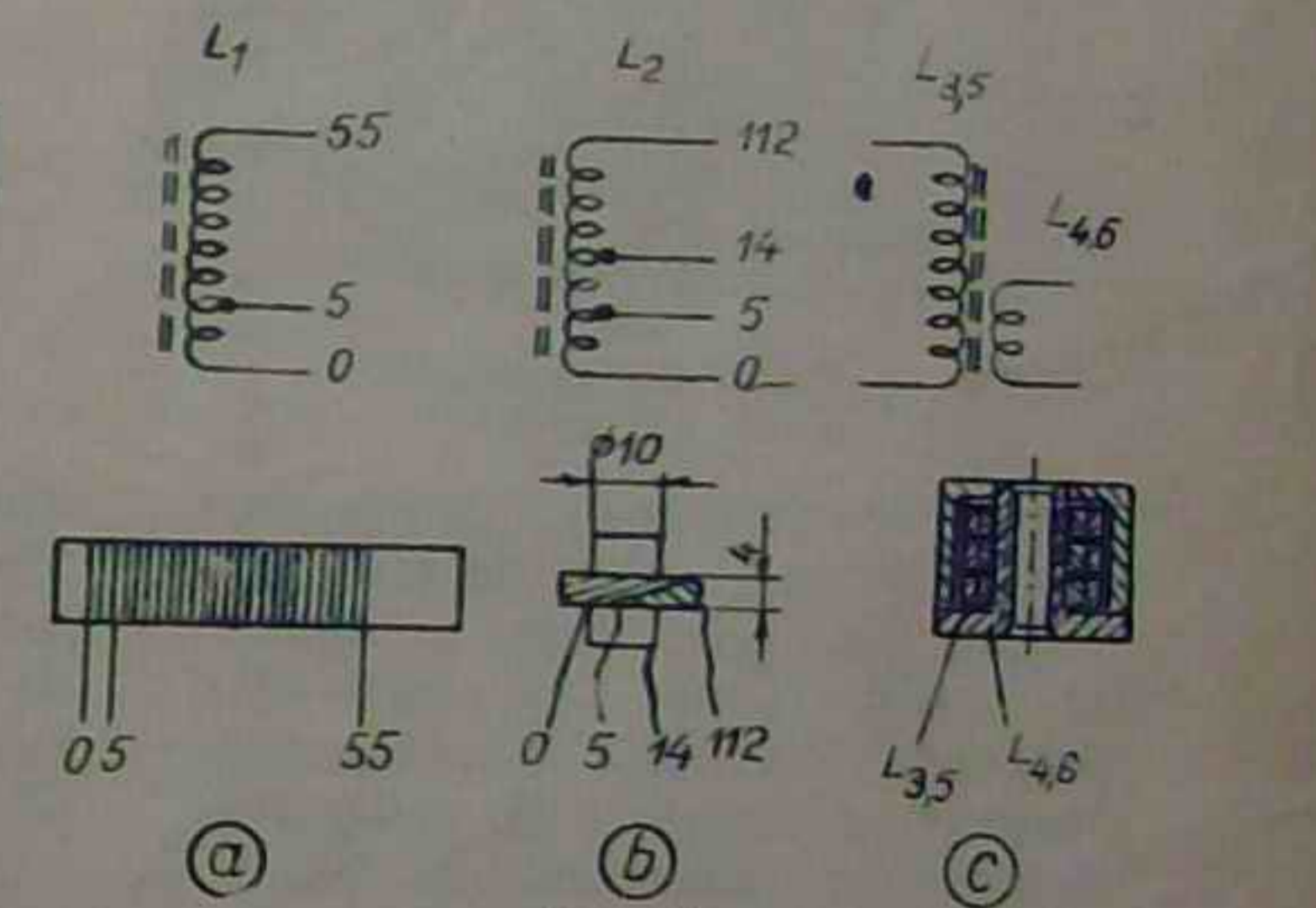

Fig. 6

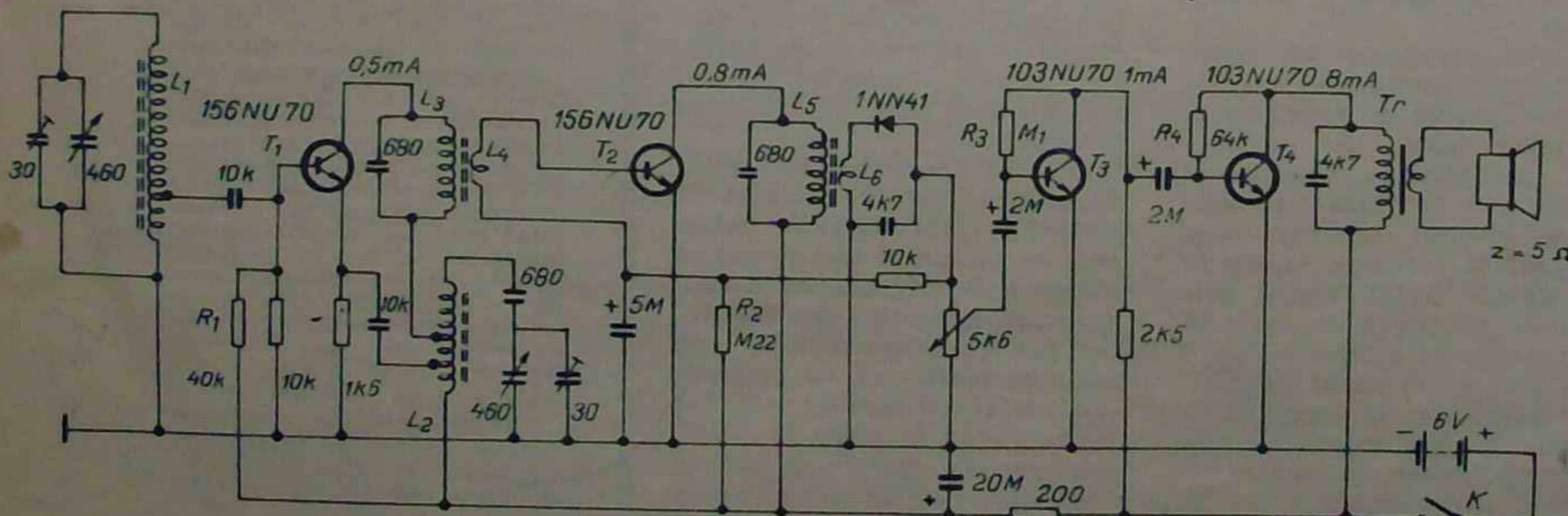

Fig. 5

TABELUL I

Game MHz	Bobine	Sîrmă	Nr. de spire	Priză de la masă	Lungime bobinaj	Tipul carcasei
28	L_1	Cu Em 0,8	5	—	16	B
28	L_6	" 0,8	5	2	16	B
21	L_2	" 0,8	8	—	16	B
21	L_7	" 0,4	8	3	9	A
14	L_3	" 0,8	8	—	16	B
14	L_8	" 0,4	8	3	9	A
7	L_4	" 0,8	16	—	15	B
7	L_5	" 0,4	16	5	8	A

TABELUL II

Bobine	Circuitul	Nr. spire	Sîrmă
L_1	intrare ferit antenă	55	11tă IF 20 x 0,05
L_2	oscilator	112	"
L_3 L_4	MF	190	0,1 Cu em. carcasă tip „oală”
L_4	cuplaj MF	20	Cu em 0,2
L_5	"	40	"

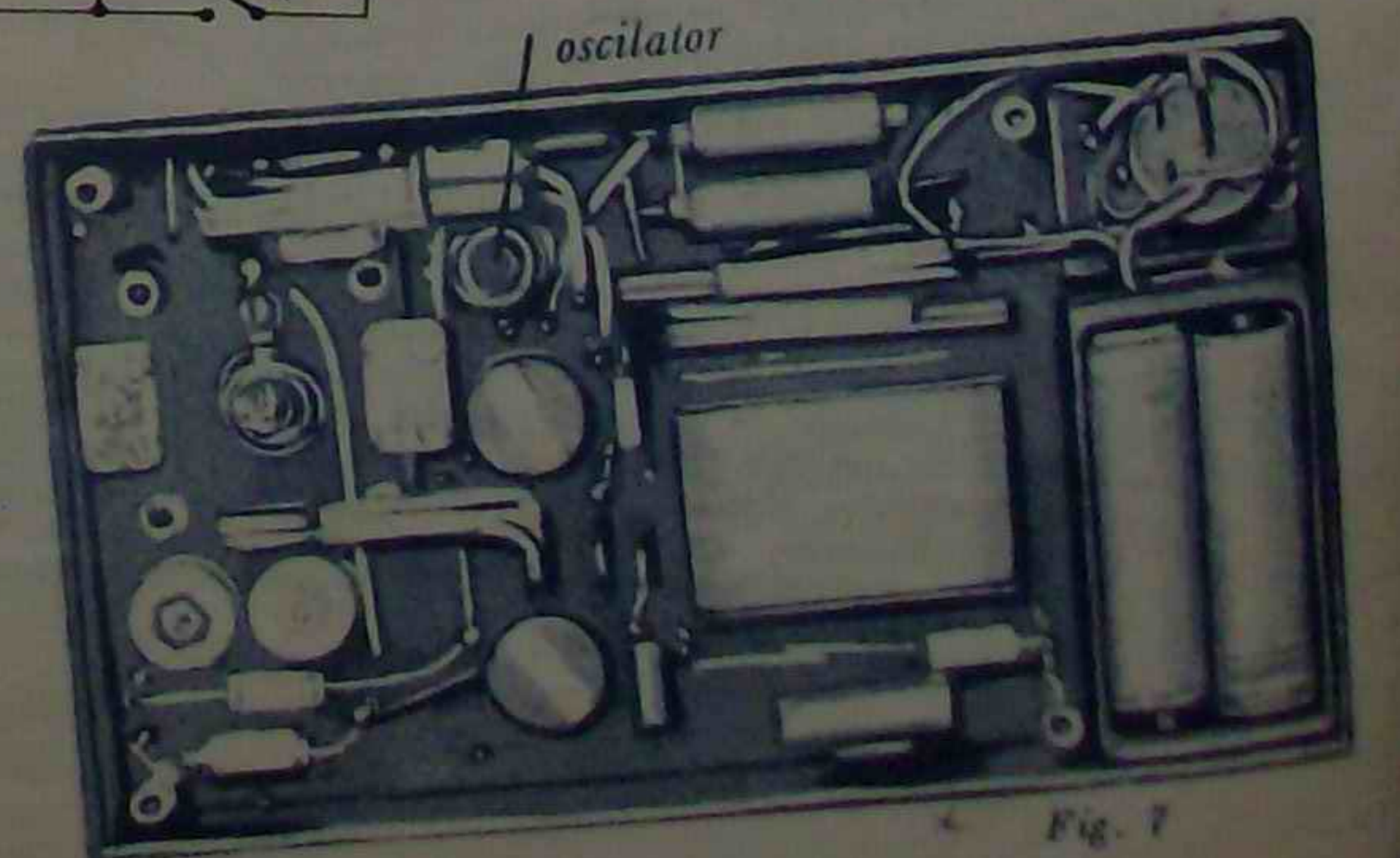

Fig. 7

frecvența pot fi de orice tip cu condiția să aibă cel puțin 2,5 mH. Condensatoarele fixe vor fi de tipul ceramic sau cu mică, de bună calitate. Restul detaliilor au indicate caracteristicile pe schemă. Redresorul va trebui să debiteze 300—350 V la 100 mA. Dacă se poate, ar fi bine ca tensiunea de ecran a primei lampi să fie stabilizată.

Dacă s-a lucrat cu atenție și nu sînt greșeli în montaj, emițătorul funcționează sigur, urmînd să se regleze frecvența cu ajutorul unui undametriu. Reglajul antenei se face astfel: se apropie sau se depărtează bobina de antenă de L_2 , refăcînd acordul de fiecare dată din C_2 și C_{12} , pînă cînd becul din antenă dă luminozitatea maximă. Se acordează apoi emițătorul în banda de 3,5 MHz și se poate începe lucrul în bandă. Pentru 7 MHz este necesară numai schimbarea bobinei din etajul final.

Receptorul clasic de trafic pentru un radioamator este reprezentat de schema din fig. 3. Este vorba de o superheterodină cu 5 lampi funcționînd pe 5 benzi. Aranjarea tuburilor, a transformatoarelor de frecvență intermediară și a celorlalte piese se va face exact ca în schema electrică, realizînd astfel cele mai scurte legături și performanțe electrice ridicate. Datele bobinelor se găsesc în tabelul alăturat și în fig. 4. Transformatoarele de medie frecvență vor fi de tip obișnuit de 470 KHz. Condensatorul variabil doi pe un ax C_4-C_{14} va avea 15—25 pF. Socul Dr_1 va fi un șoc oarecare. Pentru oscilatorul de telegrafie se va folosi o bobină de frecvență intermediară la care se vor adăuga 25—30 spire pentru L_{10} — bobina de reacție. Transformatorul de ieșire se bobinează pe un fier de 4 cm². Înfășurarea I are 2500 spire din sîrmă emailată de 0,15 mm. Bobina II are 2500 spire sîrmă emailată de 0,1 mm, iar bobina III are 60 spire sîrmă emailată de 0,8 mm. Transformatorul de rețea se bobinează pe fier E 25, grosimea pachetului fiind 55 mm. Se vor bobina 0—440—480—880 spire pentru 110, 120 și 220 volți în primar. Se va folosi sîrmă emailată de 0,4 mm. Înfășurarea de înaltă tensiune are 2×1200 spire cupru emailat de 0,18 mm. Înfășurarea de filament conține 27 spire cupru emailat de 1,4 mm, iar înfășurarea filament-redresoare conține 21 spire cupru emailat de 1 mm. Droselul de filtraj are 3000 spire pe un fier de 4 cm², bobinate cu sîrmă de 0,2 mm emailată. Trebuie prevăzut și un mic întrefier la drosel.

După construcție, se verifică montajul, conexiunile, tensiunile și apoi se trece la alinierea receptorului cu heterodina. Circuitul de intrare este prevăzut și cu o reacție pe catodul lui 6L7; în cursul reglării aparatului reacția se va aranja din C_6 la maximum de sensibilitate.

Superheterodina clasică cu tranzistori. Incheiem ciclul montajelor clasice cu descrierea succintă a receptorului portabil cu tranzistori cehoslovaci. Schema este dată în fig. 5, iar fig. 6, împreună cu tabelul II, conține datele bobinelor. Transformatorul de ieșire se bobinează pe un miez de 0,5 cm și conține 1000 spire sîrmă de cupru emailată de 0,2 mm în primar și 100 spire cupru emailat de 0,3 mm în secundar. Folosind piese miniaturizate se poate realiza un receptor de mici dimensiuni. Pe schemă sînt indicate regimurile de funcționare ale tranzistorilor și valorile celorlalte piese. Acordul receptorului construit se face cu ajutorul unui generator de semnal. Frecvența intermediară este de 250 KHz. La acord vom fi atenți, deoarece acordul unui circuit II influențează pe celălalt. Ca idee constructivă, aparatul se poate vedea în fig. 7.

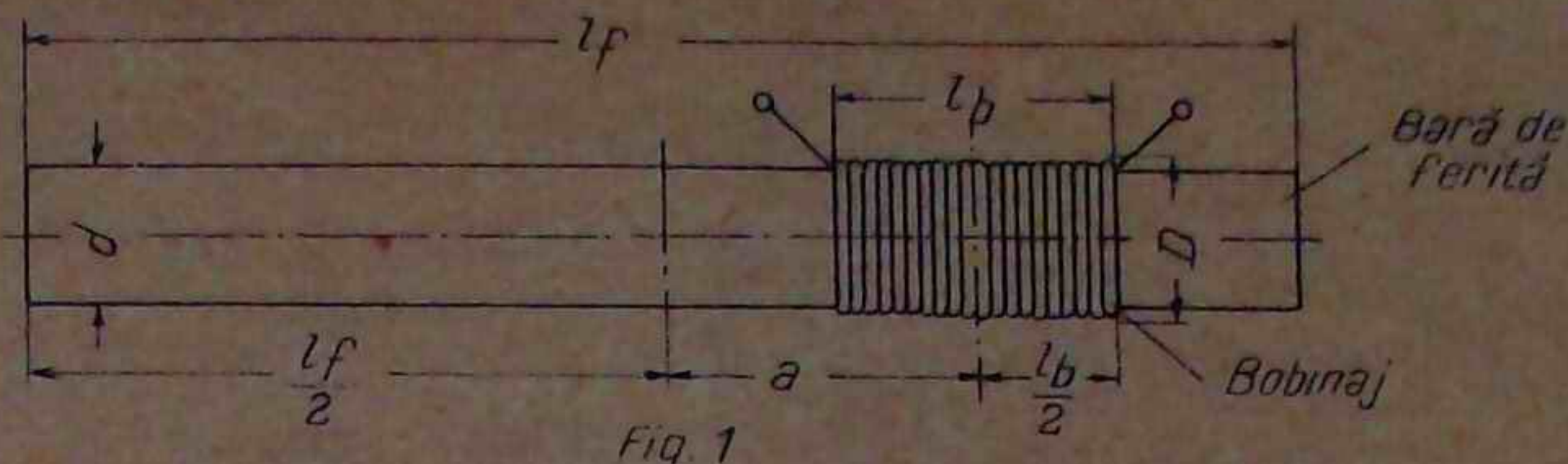
Seria montajelor clasice este inepuizabilă. Cele trei scheme alese au menirea să satisfacă atât pe radioamatori de unde scurte cît și pe constructori, deschizîndu-le poarta spre secretele electronicii.

Ing. Ovidiu OLARU

În ultimii ani, antenele de ferită au început să fie folosite din ce în ce mai mult, în receptoarele de radio, echipate cu tuburi electronice, sau cu tranzistori.

Utilizarea antenelor de ferită este deosebit de avantajoasă pentru receptoarele portabile.

Aceste antene au un caracter direcțional, fiind analoge antenelor cadru, cu deosebirea că dimensiunile lor sînt foarte reduse, iar componenta recepționată nu este cea electrică, așa cum se petrec lucrurile la antenele cadru, ci aceea magnetică.

Antenele de ferită

Antenele de ferită se prezintă sub forma unor bare, a căror secțiune poate fi circulară, pătrată sau dreptunghiulară. Lungimea barelor este cuprinsă între 60 și 200 mm. Dimensiunile uzuale sînt însă între 120 și 150 mm. Diametrul, la barele cu secțiunea circulară, este între 8 și 12 mm, dimensiunea curent folosită fiind 10 mm.

Din punct de vedere chimic, ferita este o combinație chimică între fier și alte elemente, ca manganul, zincul, magneziul, litiul etc. Denumirea de „ferită” provine chiar de la numele produsului chimic ce poate fi ferit de mangan, ferit de zinc etc. Proprietățile magnetice ale barelor de ferită depind de elementul chimic cu care este legat fierul. De exemplu, feritul de mangan este recomandabil pentru domeniul undelor medii; feritul de litiu și mangan pentru undele scurte etc. De obicei barele de ferită se realizează dintr-un amestec, de mai multe tipuri de ferit, funcție de calitățile magnetice care se cer.

Feritul de bariu prezintă proprietăți deosebite, în sensul că se poate magnetiza foarte bine, magnetismul său fiind permanent. Forța coercitivă a magneților confecționați din ferit de bariu este destul de mare. Feritul de bariu se folosește la realizarea magneților permanenți de formă circulară, întrebuiți pentru difuzoarele permanent — dinamice.

Feritele folosite pentru antene nu-și păstrează magnetismul, în caz că se încearcă magnetizarea lor. Caracteristic la aceste materiale este faptul că ele prezintă

o mare permeabilitate magnetică, concentrînd liniile de forță ale cîmpului magnetic. O bobină dispusă pe o asemenea bară va fi străbătută deci de un flux magnetic de mare densitate, care va induce în spirele bobinei o forță electromotrică importantă. Intrucît în barele de ferită pre-

domină componenta magnetică a cîmpului electromagnetic, trebuie ca ele să aibă o conductibilitate electrică cît mai redusă, pentru a se diminua efectul componentei electrice a cîmpului. Într-adevăr, feritele au o rezistență specifică electrică cu mult mai mare decît a oricărui alt material feromagnetic. Totodată, nu manifestă nici efect pelicular magnetic, pentru frecvențele radio utilizate.

În circuitele de radiofrecvență unde se folosesc antenele de ferită, bobina ce se află dispusă pe bara de ferită servește alături de bobina de antenă cît și ca bobină a circuitului oscilant de intrare al receptorului.

Pentru calcularea antenelor de ferită, este important de cunoscut dimensiunile geometrice ale barei ce urmează să se folosească în acest scop, precum și permeabilitatea magnetică relativă inițială μ_i a feritei. Valorile lui μ_i sînt indicate de fabrica producătoare. Dacă nu se cunosc, ele sînt de obicei cuprinse între 500...1000 pentru undele lungi și medii, iar pentru undele scurte, sînt de ordinul 80...100. Calculul unei astfel de antene se face după cum urmează:

Se determină mai întîi inductanța necesară pentru o anumită lungime de undă și capacitate a condensatorului de acord al circuitului oscilant respectiv, din formula:

$$L = \frac{\lambda^2}{3.553.225 C}$$

(Continuare pag. 26)

TABELUL I

$\frac{l_b}{D}$	K_1
1	0,0080
2	0,0050
3	0,0035
4	0,0025
5	0,0020
6	0,0018
7	0,0015
8	0,0012
9	0,0011
10	0,0010

TABELUL II

$\frac{l_b}{l_f}$	K_2
0,1	0,30
0,2	0,45
0,3	0,52
0,4	0,60
0,5	0,70
0,6	0,78
0,7	0,80
0,8	0,90
0,9	0,98
1,0	1,00

TABELUL III

$\frac{2a}{l_f}$	K_3
0,1	1,00
0,2	0,98
0,3	0,95
0,4	0,90
0,5	0,83
0,6	0,80
0,7	0,70
0,8	0,60
0,9	0,45
1,0	0,35

TABELUL IV

$\frac{l_f}{d}$	μ	
	$\mu_1 = 100$	$\mu_1 = 500$
5	25	27
10	50	75
15	75	125
20	100	175
25	110	220
30	125	275

Receptor PENTRU UNDE ULTRASCURTE

Din practica amatorilor de unde ultrascurte s-a observat că s-au obținut rezultate multumitoare cu receptoarele superreactive sau cu adaptoare, deși acestea folosesc un număr mic de piese în construcția lor.

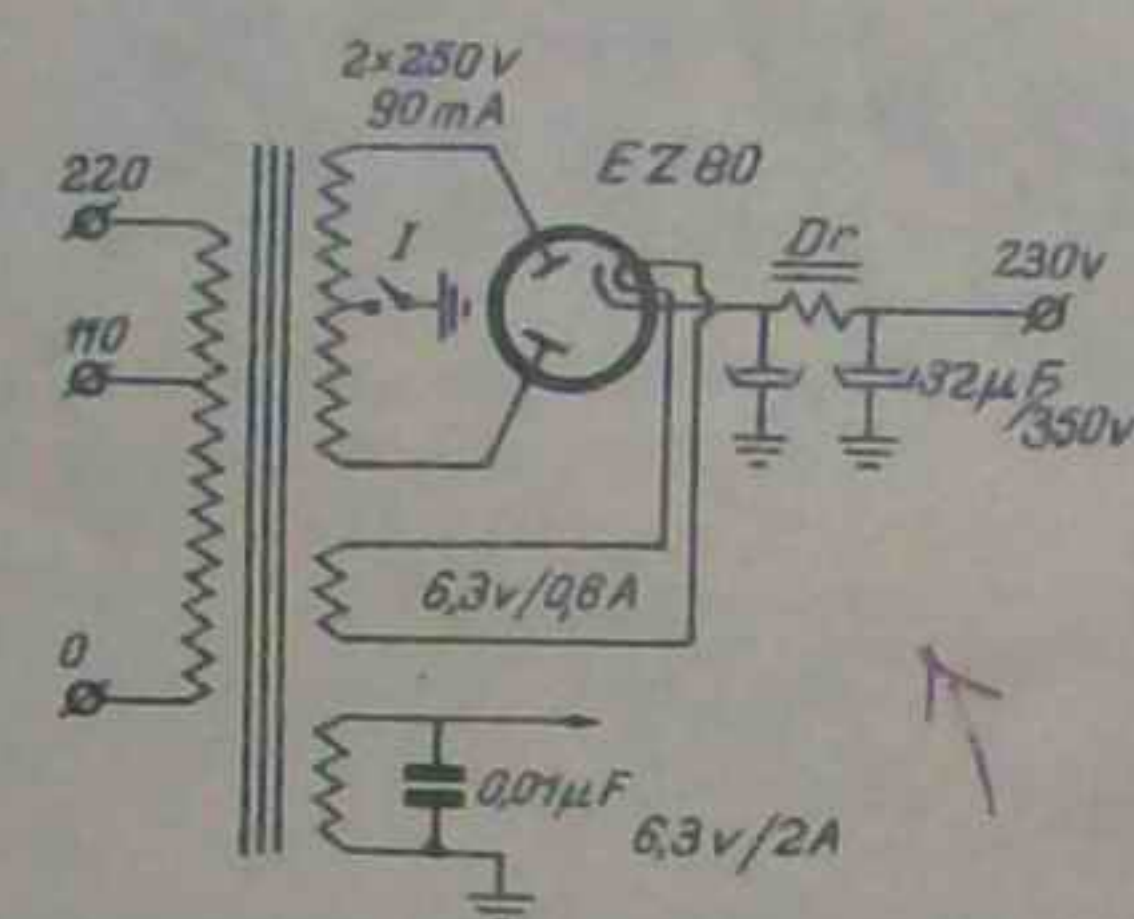
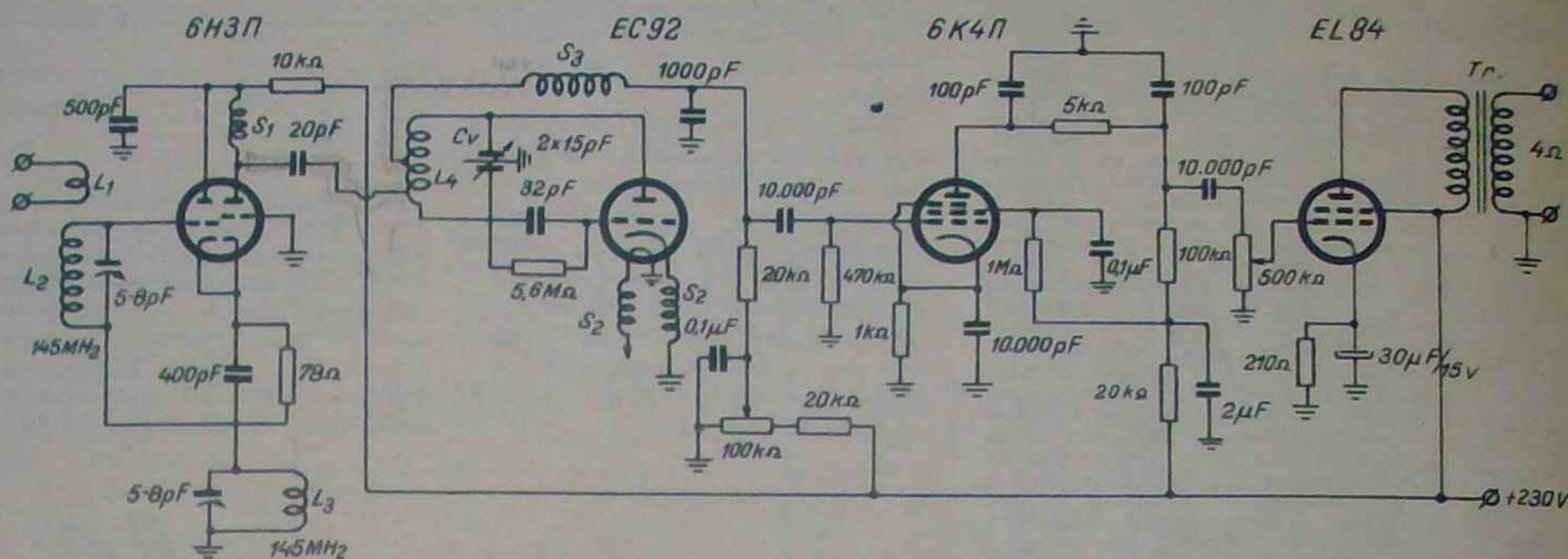
Pentru cei care nu au la dispoziție o aparatură prea vastă, dăm câteva date pentru construirea unui receptor simplu.

Receptorul se compune din două etaje amplificatoare de înaltă frecvență, un etaj demodulator și două etaje de amplificare în joasă frecvență. Prima parte a tubului 6H3Π lucrează ca amplificator (circuitul acordat în mijlocul benzii 145 MHz) cu anoda la masă prin intermediul condensatorului fix de 500 pF, iar partea a doua a tubului 6H3Π lucrează în montajul cu grila la masă și circuitul acordat (pe 145 MHz) în catodă.

Oscilațiile de înaltă frecvență amplificate sînt aplicate printr-un condensator fix de 20 pF pe circuitul oscilant de acord al demodulatorului la capătul rece al bobinei.

Circuitul oscilant se compune dintr-un condensator variabil 2x15 pF cu rotorul la masă și o bobină din trei spire pe un diametru mediu de 13 mm din sîrmă argintată de 1,6 mm.

Oscilațiile demodulate și detectate sînt aplicate prin condensatorul de 10.000 pF pe grila primului

tub (6K4Π) al amplificatorului de joasă frecvență. Etajul final este echipat cu tubul EL84, iar ca circuit de sarcină are un transformator de difuzor. Tr. avînd 4Ω în secundar.

Receptorul este alimentat dintr-un redresor capabil să debiteze 230 V/90 mA. Aceasta poate fi montat pe același șasiu.

Detalii constructive :

Bobina L_2 are două spire cu diametru mediu de 15 mm din sîrmă de Ø2 mm Cu Ag. Legătura dintre bobină și trimer este cît se poate de

scurtă. Bobina de cuplaj cu antena este construită la fel cu L_2 , iar distanța între ele este de 4 mm. Bobina L_3 are trei spire pe diametru mediu de 15 mm cu sîrmă Cu Ag cu de 1 mm. Se va căuta ca axele bobinelor L_2 și L_3 să fie perpendiculare. Circuitele oscilante se vor monta pe o placă de material plastic transparent cît mai aproape de soclul lui 6N3Π și cu acces la rotoarele trimerelor. Soclul lui 6N3Π se montează și el pe material izolant și nu direct pe șasiu. Legăturile în acest etaj vor fi cît mai scurte posibil și în linie dreaptă (se vor evita pe cît posibil coturile la 90°).

Socul S_1 se confecționează din sîrmă CuEm Ø 0,3 mm pe o carcasă de 5 mm diametru bobinîndu-se 25 spire. Legătura cu bobina L_4 se va face cu fir blindat. Trimerii circuitelor o dată acordate rămîn fișci și nu se vor mai manevra. Acordarea se face la „cald” cu antena cuplată și cu ajutorul undametrului.

Socul tubului EC92 se montează pe o placă izolantă de plexiglas sau material plastic cît mai aproape de circuitul L_4C_v . Șocurile S_2 sînt confecționate din sîrmă CuEm Ø 0,3 mm pe o carcasă de 4 mm. Se bobinează logaritmice 40 spire. Socul S_3 este confecționat din sîrmă CuEm

+ MØ 0,25 mm pe o carcasă de Ø4 mm. Se bobinează 35 spire tot logaritmice, iar capătul rărit se conectează la bobină. Și acest etaj va fi blindat și de asemenea legăturile se vor face cît mai scurte posibil. Gradul de demodulare se reglează din potențiometrul de 100 kΩ.

Nu se dau indicații de montaj, aceasta rămînd la latitudinea și ingeniozitatea fiecărui radioamator.

Punere în funcțiune :

După ce ne convingem că tensiunile au fost întocmai respectate, introducem tuburile în soclurile respective, avînd grijă ca antena să fie cuplată. Cursorul potențiometrului de 100 kΩ se va lăsa la jumătatea cursei.

Dacă circuitele au fost bine acordate, va trebui să apară imediat fiștitul caracteristic. Condensatorul variabil C_v va trebui să scape în întregime gama de la 144—146 MHz.

Cu acest tip de receptor se pot recepționa din București în condiții bune stațiunile YO3.

Ing. Florică SERGIU
YO3AS

(Urmare din pagina 25)

unde

L = inductanța, în μH ;
 λ = lungimea de undă, în m;
 C = capacitatea, în μF .

Dacă nu se cunoaște lungimea de undă, ci numai frecvența, atunci valoarea lui λ se va scoate din relația:

$$\lambda = \frac{300.000}{F}$$

în care λ = lungimea de undă în m, iar F = frecvența, în KHz.

Cît privește valoarea lui C , se reamintește că $1 \mu F = 900.000 \text{ cm} = 1.000.000 \text{ pF}$.

Numărul de spire al bobinei de pe o bară de ferită folosită ca antenă, rezultă din formula:

$$n = \sqrt{\frac{L \cdot D}{K_1 \cdot K_2 \cdot K_3 \cdot \mu \cdot d^2}}$$

în care L = inductanța, în μH ,
 D = diametrul exterior al bobinajului, în cm, iar $K_1, K_2, K_3 =$

= constante ale căror valori se extrag din tabelele alăturate; μ = permeabilitatea magnetică relativă a bobinei și d = diametrul barei de ferită, în cm.

Valoarea lui μ se extrage din tabela 4, funcție de raportul dintre l_f care este lungimea barei de ferită exprimată în cm și diametrul ei, măsurat tot în cm. În această tabelă s-au admis pentru μ_1 valori medii, respectiv $\mu_1 = 500$ pentru undele medii și $\mu_1 = 100$ pentru undele scurte. În tabelele 1, 2 și 3, simbolurile folosite au următoarele semnificații.

l_b = lungimea bobinajului, în cm.

a = distanța de la centrul barei de ferită pînă la centrul bobinajului, în cm (se va vedea și fig. 1).

La aceste calcule, lungimea bobinajului se alege inițial arbitrar, între 0,1...0,3 din l_f .

Dacă valoarea lui l_b aleasă inițial nu poate fi îndeplinită prac-

tic prin bobinarea spiră lingă spiră a conductorului ce se va folosi, conform numărului de spire calculat atunci, ori se va refăce calculul alegînd un alt l_b , ori spirele se vor dispune distanțate. Se va avea în vedere ca numărul total de spire să încapă pe întreaga porțiune l_b aleasă și cu care s-au făcut apoi calculele.

Pentru unde medii sau lungi, conductorul folosit este de tipul cupru izolat cu email sau email și mătase, diametrul fiind cuprins între 0,1 și 0,2 mm. Pentru unde scurte, se folosește același tip de conductor, diametrul fiind însă cuprins între 0,5 și 1 mm.

Bobinajul se izolează de bara de ferită cu o foaie de polietilen, înfășurată pe bară.

Formula de mai sus, care dă numărul de spire al bobinei de pe o bară de ferită, este valabilă pentru bobinele cu un singur strat de spire.

Se menționează faptul că, barele de ferită obișnuite, folosite

pentru unde medii, nu dau rezultate prea bune pe unde scurte, valoarea lui μ_1 , scăzînd foarte mult în acest domeniu. Pentru undele scurte, în lipsa unei bare de ferită adecuată, se vor obține rezultate mai bune, realizîndu-se o astfel de bară improvizată. În acest sens, se vor lipi cap la cap mai multe miezuri de ferocart, cilindrice, pînă la totalizarea unei lungimi de circa 120 mm. Lipirea miezurilor se va face cu o soluție de trolitul (polistiren) dizolvat în benzen sau cu nitrolac. Calculele se vor executa conform formulelor date, alegîndu-se un $\mu_1 = 60...70$. Valorile obținute din calcul pot fi totuși diferite față de realitate, aceasta depînzînd foarte mult de tipul de ferocart utilizat, iar bobina va trebui ajustată prin încercări la montarea ei în circuit.

Ing. Liviu MACOVEANU
YO3RD

Transformator	Bobina	Spire	Diametrul conductor	Izolatie
Transformator 1 2x 230V Tip E-I	B ₁	500	1,2 mm	emaj
	B ₂	100	0,65 mm	emaj
	B ₃	270	1 mm	emaj
Transformator 2 5x 230V Tip E-I	B ₄	210	0,65 mm	emaj
	B ₅	330	0,75 mm	emaj

STABILIZATOR DE TENSIUNE CU FEROREZONANȚA

În practica sa, radioamatorul are deseori neplăceri din cauza variațiilor mari de tensiune ale rețelei de alimentare. Pentru preîntâmpinarea acestui neajuns se poate construi stabilizatorul descris în acest articol, folosind materiale obișnuite ce se găsesc în laboratorul oricărui radioamator.

Stabilizatorul este compus din transformatorul miez de fier nesaturat Tr_1 , condensatorul C și autotransformatorul cu miez de fier saturat Tr_2 . Schema electrică de ansamblu este dată în figura 1.

Transformatorul Tr_1 este realizat din tole de tip E + I de secțiune $14,8 \text{ cm}^2$. Dimensiunile tolelor utilizate sînt date în fig. 2. Numărul de spire, diametrul conductorului și izolația sînt sintetizate în tabelul 1. Bobinarea acestui transformator trebuie făcută cu deosebită îngrijire, altfel există riscul ca înfășurările să nu încapă în dimensiunile ferestrei. După bobinarea primarului B_1 se montează un strat de izolație de calitate bună, fig. 2 (hîrtie parafinată, bandă sterling) și apoi se continuă cu secundarul B_2 , căruia i se scot 5 prize din 5 în 5 spire, la sfîrșitul bobinării, necesare reglajului stabilizatorului. Se pot folosi și tole de alte dimensiuni, cu observația de a se verifica în prealabil prin calcul suprafața disponibilă a ferestrei, pentru a încăpea numărul de spire necesare indicate în tabel.

Autotransformatorul saturat Tr_2 se realizează cu aceleași tole de fier indicate în fig. 2. Bobinele se vor executa suprapuse și cu același sens de bobinare, cu izolație de hîrtie parafinată după fiecare strat de spire. Diametrul

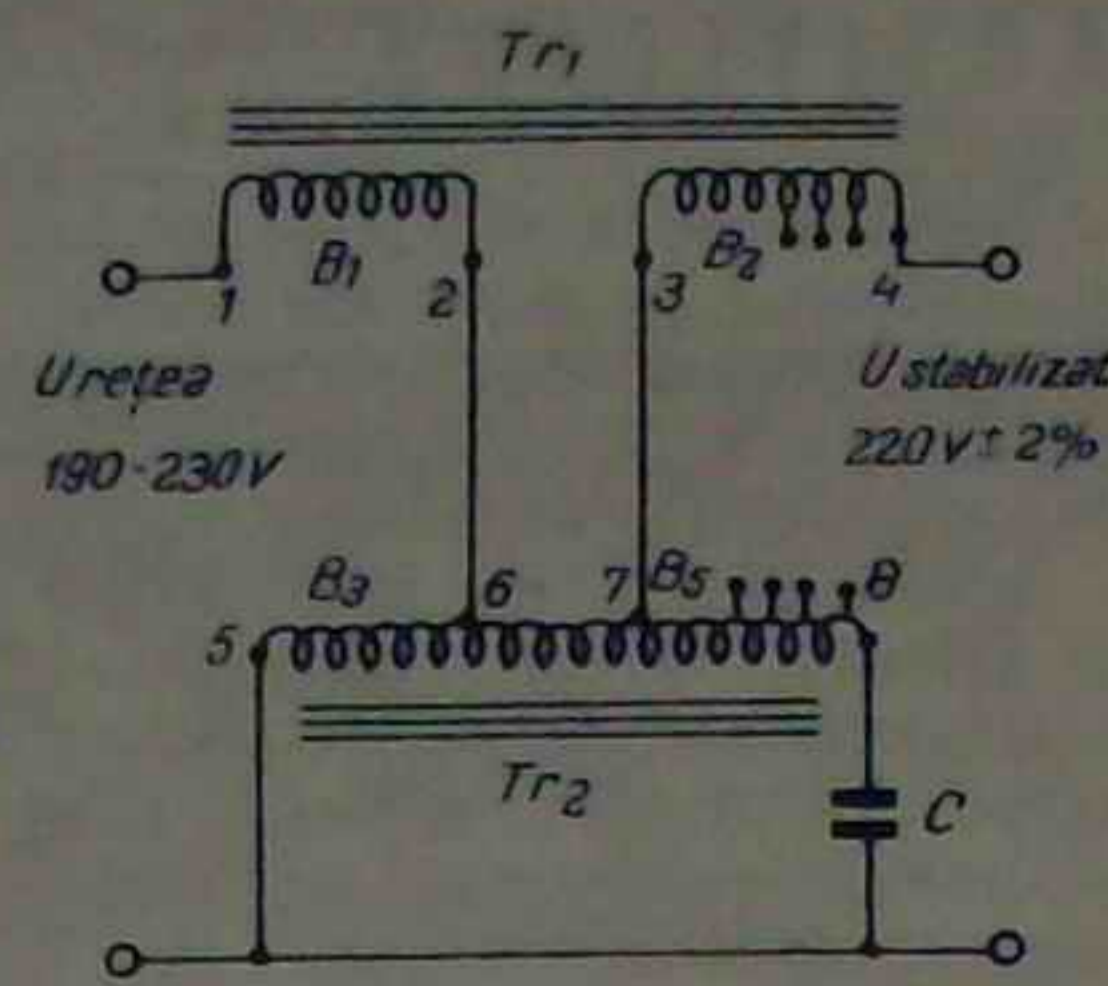

Fig. 1

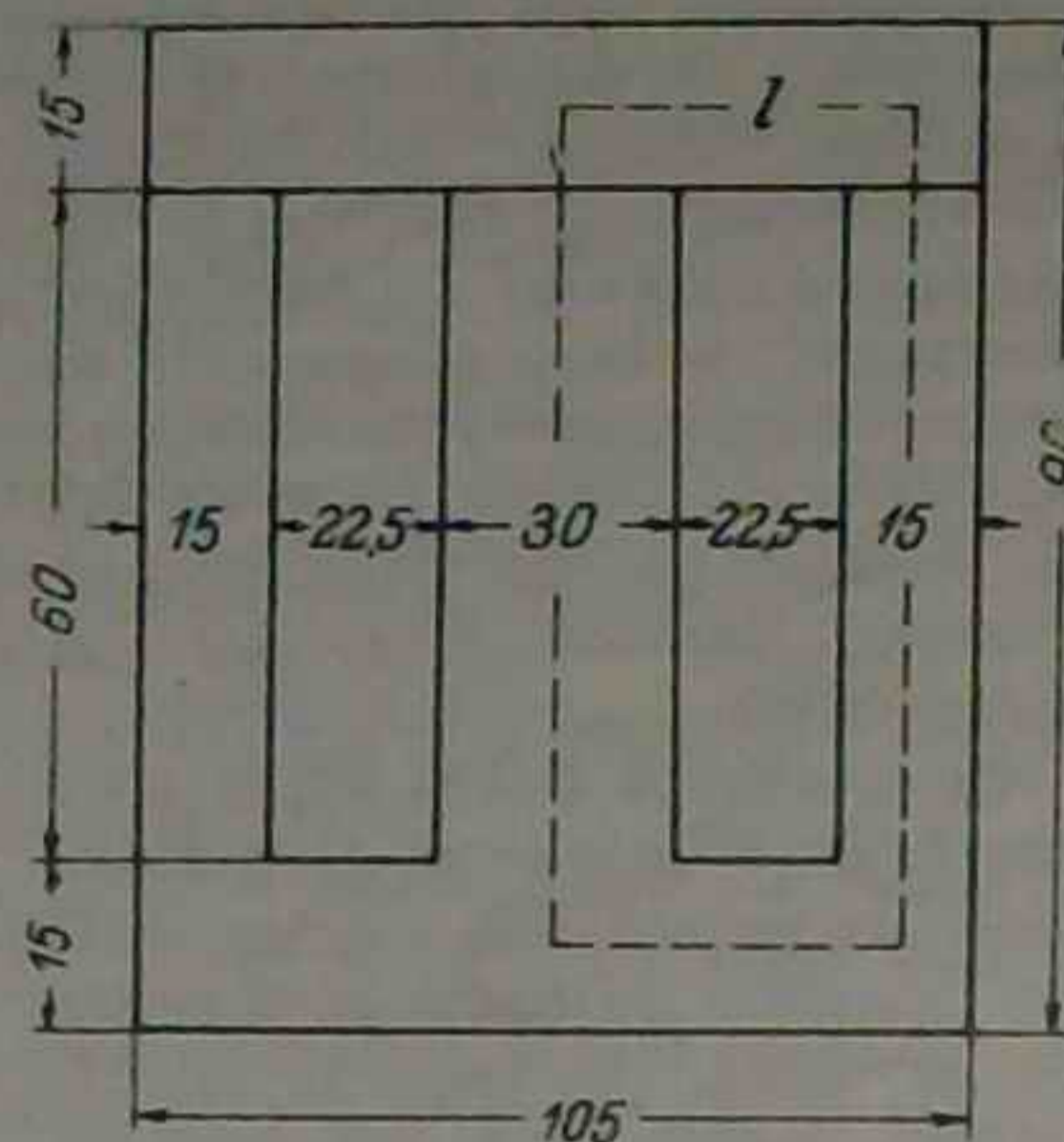

Fig. 2

conductorului și numărul de spire este dat în tabelul 1. Pentru a corecta diferențele de calitate a tolelor de transformator, bobina B_2 se prevede cu 5 prize între 290 și 330 spire. În cazul cînd radioamatorul dispune de tole cu alte dimensiuni geometrice se va corecta numărul de spire al bobinelor B_2 înmulțindu-se cu rădăcina pătrată a raportului $l_1: l$ în care $l =$ lungimea circuitului magnetic indicat în fig. 2, iar l_1 este lungimea circuitului magnetic al to-

lelor alese, secțiunea miezului de fier păstrîndu-se aceeași, de 13 cm^2 .

Condensatorul C este de tipul cu izolație cu hîrtie și are valoarea de $10,5 \mu\text{F}$, cu o tensiune de lucru de 400 V . Dacă nu avem la îndemînă condensator de $10,5 \mu\text{F}$, trebuie acordat numărul de spire de bobinat B_2 înmulțindu-se cu rădăcina pătrată a raportului $C: C_1$, unde C_1 este condensatorul ales, care însă nu poate fi mai mic de $8 \mu\text{F}$.

La modificarea numărului de spire ale bobinei B_2 se modifică și tensiunea de lucru a condensatorului — creșterea sau scăderea tensiunii de lucru este direct proporțională cu raportul între numărul total de spire al autotransformatorului Tr_2 după corectarea numărului de spire ale bobinei B_2 față de cel din tabelul 1.

Reglarea stabilizatorului constă din alegerea prizelor corespunzătoare bobinelor B_2 și B_5 astfel ca să dea cele mai mici variații de tensiune la bornele de ieșire, față de aceeași variație a tensiunii din rețea. La acordare stabilizatorul trebuie să fie scos de sub tensiune la fiecare comutare de priză; altfel riscăm să se străpungă izolația între spire, datorită supratensiunilor de comutație. De asemenea introducerea tolelor în pachet trebuie făcută cu grijă pentru a nu îndepărta izolația de pe ele, lucru care aduce după sine modificarea caracteristicilor fierului în detrimentul stabilizării tensiunii.

Întreg stabilizatorul va fi montat într-o cutie prevăzută cu orificii de aerisire cu dimensiunile impuse de piesele componente. Lucrat cu îngrijire va da deplină satisfacție constructorilor.

Ing. Ioan STĂNEASA

DIPLOME CEHO-SLOVACE ATRIBUITE RADIOAMATORILOR ROMÎNI

Asemănătoare disciplinelor sportive, activitatea de radioamator, pe lingă satisfacția personală și interesul științific este recompensată și prin diplome decernate celor care stabilesc anumite performanțe. Una din performanțele răsplătite prin diploma cehoslovacă intitulată S6S este realizarea de legături bilaterale cu toate continentele. În ultima vreme radioamatorii YO5LF, YO3ZR, YO3FM și YO4WE au obținut această diplomă pe 14 MHz primii și 7 MHz , ultimul în telegrafie.

O altă performanță este realizarea legăturii prin radio cu toate țările socialiste fapt distins de către Radioclubul din Cehoslovacia prin diploma ZMT sau P-ZMT numai pentru recepționarea stațiilor din țările socialiste. În anul 1961 s-au decernat aceste diplome lui YO3ZR YO2-1678, YO3-2036, YO5-174 și YO5-1711.

Cea de-a treia distincție primită de radioamatorii romîni se numește 100 OK sau P-100 OK și este atribuită celor care au lucrat, respectiv recepționat, 100 stațiuni cehoslovace. Această diplomă a fost decernată lui YO9IA, YO6AL, YO6AW, YO7DZ, YO8-1814, YO3-1422, YO2-1623, YO6-604 și YO2-216.

CRONICA SSB

Activitatea stațiilor de radioamatori lucrînd pe o singură bandă laterală (SSB) continuă să sporească, în pofida condițiilor de propagare tot mai slabe, în special pe benzile de frecvențe mai mari, $14, 21$ și 28 MHz . Cea mai folosită bandă rămîne însă tot cea de 14 MHz care permite, încă, legături foarte interesante. Cum însă mai există regiuni cu activitate mai redusă în SSB, se organizează „DXpediții” pe timp limitat în locurile respective, pentru a lucra o țară nouă în SSB, sau chiar un prefix nou!...

După răsunătorul succes al radioamatorului sovietic UA3FE (Seva), care a activat timp de aproape o lună de zile la Kyzil (zona 23), un alt radioamator sovietic, Bruno UQ2AN, s-a deplasat la UG6KAA, reușind numeroase legături cu tot globul. De asemenea, cu sprijinul Radioclubului Central al U.R.S.S., au

mai apărut cîteva stații noi ca: UL7JA, UJSAG, UH8DA, UAØBP, UW3BU și altele.

Interesul suscitât de acestea este foarte mare și QRM-ul respectiv pe frecvențele lor este interminabil!...

Dintre legăturile mai interesante se semnalează următoarele: Din Africa, pe: EL2G, 9Q5US, FB8CM, ZS7P, 9G1BS.

Asia este reprezentată de VU2NR, UAØBP, UAØLA (zona 19), UL7JA, UM8KAA, JA3LI, 9K2AM, AP5CR, HS1B, KA2YA și DU7SV.

America latină se aude bine prin: PY2CK, PY4AS, PJ2AA, YV5ATC, YV5AMJ, HC1FC, HC1KA, CX2CO, OA4J, LUSDAF, CE3AG și ZP5AY.

Oceania este foarte activă prin: ZL3IA, VK3AHO, VK6HT, KW6AF și mai rar, ZK1CG.

Orele cele mai bune au fost între $16-18$ și $22-24$ cfr. ocazional, s-a putut lucra și între $08-10$ cfr.

Cezar PAVELESCU
YO3GK

PRIN MUNCĂ PATRIOTICĂ

Nu de mult, a avut loc la sediul Consiliului raional Băilești o ședință la care au participat membrii comitetelor organizațiilor A.V.S.A.P. din raion și instructorii cercurilor de pregătire generală. Cu acest prilej participanții au evidențiat diferitele aspecte ale muncii desfășurate. Ei au arătat astfel că măsurile propuse de consiliul raional pentru îmbunătățirea activității s-au dovedit a fi de un real ajutor. Datorită traducerii lor în viață, frecvența la ședințele de pregătire a crescut, iar calitatea lecțiilor predate s-a îmbunătățit. De asemenea s-a constatat că atât comitetele organizațiilor, cât și membrii, îndeplinesc cu mai mult simț de răspundere sarcinile trasate. Un exemplu în această direcție îl constituie participarea masivă a membrilor organizației, la executarea a peste 2500 ore muncă patriotică, în care s-au executat plantarea de pomi fructiferi și ornamentali, săparea de șanțuri, pietruirea unor porțiuni de șosea, colectarea de fier vechi etc. În realizarea acestor acțiuni s-au evidențiat, în mod deosebit, organizațiile A.V.S.A.P. din comunele Băilești, Giubega, Cioroișu, Galicea Mare și Rastu.

Nicolae VOINEA
corespondent

O ORGANIZAȚIE ACTIVĂ

Organizația A.V.S.A.P. din Direcția Regională a Navigației Civile-Galați este una din cele mai mari și mai active organizații din oraș. Comitetul, format din tovarăși cunosători ai problemelor de asociație, frunțași în munca profesională, se bucură de popularitate în rândurile membrilor asociației. De curind, comitetul care a analizat activitatea organizațiilor de secții a trecut la reorganizarea celor opt birouri A.V.S.A.P. Această măsură s-a dovedit binevenită, căci în urma activității depusă de noile organe, frecvența membrilor la pregătire a crescut simțitor, cotizațiile au fost încasate la zi, iar unui număr de peste o sută de muncitori li s-au înmănat carnetele de membru.

În ultimele săptămâni, la chemarea comitetului de partid și a celui A.V.S.A.P., sute de membri au participat cu avânt la amenajarea și înfrumusețarea Parcului docherului și a Parcu-

lui luptătorilor de la 13 iunie 1916, efectuând cu acest prilej peste 2000 de ore muncă patriotică.

Paralel cu desfășurarea acestor activități, comitetul organizației conduce nemijlocit și pregătirea generală, pentru a obține rezultate cât mai bune la trageri. Acțiuni interesante se desfășoară și în domeniul propagandei și agitației, în care comitetul dispune de o experiență destul de bogată. Periodic, în sala de festivități au loc conferințe cu caracter educativ-patriotic, iar în ultima vreme, în incinta șantierului, au apărut numeroase panouri și fotomontaje cu imagini din viața asociației.

Pentru viitor, comitetul organizației A.V.S.A.P. s-a hotărât să mențină neobosit, în vederea obținerii unor rezultate și mai valoroase. Și condiții obiective pentru atingerea acestui țel sînt suficiente.

Mihal RĂU

DE ȘAPTE ORI FRUNTAȘĂ

După o oră de la plecarea din Hirșova, mașina care a urmat neabătută firul asfaltat al șoselei reduce viteza și o apucă spre stînga, pe un drum de țară, bine întreținut. Șoferul, cunoscător al locurilor, ne încredințează că pînă în comuna Horia nu mai e mult. Și are dreptate. După cîteva minute, mașina oprește în fața sediului gospodăriei agricole colective. Tovarășul Alexandru Sava, un bărbat trecut de prima tinerețe, ne întîmpină bucuros. Cunoaște rostul vizitei noastre și de aceea intră direct în subiect.

— Cu problemele muncii A.V.S.A.P. pe la noi, așa-i?

Încuviințăm, iar colectivul, președintele organizației A.V.S.A.P. din gospodărie, prinde să ne vorbească despre ultimele acțiuni întreprinse pe linie de asociație. Aflăm astfel că de la începutul anului și pînă în prezent rîndurile organizației au sporit cu încă 85 de colectiviști. Pregătirea generală, organizată în cadrul gospodăriei, se desfășoară și ea în condiții optime, frecvența la ședințele teoretice și practice fiind între 80—90 la sută. Munca de agitație și propagandă s-a întărit și ea. În ultima vreme, la acest aspect pozitiv a contribuit mult fotomontajele și presa de asociație care este citită în colectiv. Spusele tovarășului Sava ne dau de altfel tabloul veridic al tuturor realizărilor care au făcut ca, șapte ani la rînd, organizația de la G.A.C. Horia să fie frunțașă pe raion în munca de asociație.

În urma celor două ceasuri petrecute la Horia, plecăm cu convingerea că în această mare familie de colectiviști porniți pe drumul belșugului treburile vor merge bine și de acum înainte.

S. A.

ÎN PLINĂ ACTIVITATE

Organizația A.V.S.A.P. de la Combinatul „1 Mai” din orașul Satu Mare se numără printre organizațiile cu o bună tradiție în activitatea de asociație.

Bucurîndu-se de îndrumarea și sprijinul direct și permanent al organizației de partid, Comitetul A.V.S.A.P. desfășoară o muncă de calitate în toate secțiunile de activitate.

Pentru aceasta, încă de la începutul anului s-a trecut la adoptarea unor măsuri concrete, pe baza unui plan de muncă, care se ducă alături la realizarea sarcinilor organizatorice și a celor de învățămînt A.V.S.A.P. În urma unei munci de popularizare a scopului și sarcinilor asociației, sute de oameni ai muncii au fost atrași în rîndurile A.V.S.A.P., făcînd în acest fel ca organizația din Combinat să cuprindă marea majoritate a salariaților.

Comitetul A.V.S.A.P. se preocupă îndeaproape și de problemele de organizare a activității de pregătire cu toate categoriile de membri, bărbați și femei. Astfel, a fost creat un cerc de pregătire chiar în incinta Combinatului care este condus de instructorul Vasile Gherescu. În prezent, printre tinerii care se evidențiază în mod curent la pregătire, constituind exemple demne de urmat, se numără Andrei Brandula, Vasile Szali, Alexandru Fögös, Ion Filimon, Melaslău T., Gheorghe Anton și mulți alții. Un fapt care demonstrează temeinica lor pregătire îl constituie și acela că la recente ședințe de tragere cu arma de tir calibru redus, 82% din participanți au obținut calificative bune și foarte bune.

Gh. HARNAGEA

ACȚIUNI PLĂCUTE ȘI INSTRUCTIVE

Printre numeroasele organizații A.V.S.A.P. din orașul Brașov care desfășoară o activitate susținută se numără și organizația de la fabrica „Dezrobirea”. Comitetul A.V.S.A.P., în frunte cu președintele său Iosif Arvay, reușește să inițieze tot felul de activități plăcute și instructive. Ca urmare, rezultatele nu s-au lăsat de loc așteptate. Membrii organizației, în totalitatea lor, participă cu regularitate la ședințele de pregătire, dovedind interes pentru asimilarea cunoștințelor predate.

Acțiuni temeinic organizate de către comitetul A.V.S.A.P. și la care iau parte majoritatea membrilor sînt și excursiile. În ultimul timp asemenea ieșiri au avut loc la „Muzeul Doftana”

și „Muzeul Peleş”, în orașul Azuga la Fabrica de sticlă și Fabrica de postav, în comuna Lunca Calnicului etc.

În decursul anilor, organizația A.V.S.A.P. prin activitatea sa variată a reușit să atragă în rîndurile sale pe toți salariații întreprinderii. La acest succes a contribuit foarte mult și buna colaborare care s-a stabilit între organizația A.V.S.A.P. și celelalte organizații de masă din fabrică.

În prezent organizația de la „Dezrobirea” Brașov, hotărîtă să mențină locul de frunțașă în munca de asociație pe oraș, inițiază noi excursii și vizite la locuri istorice și obiective industriale ridicate în ultimii ani.

Dumitru BOTEZ
corespondent

PENTRU REZULTATE ȘI MAI BUNE

De curind a avut loc în București plenara lărgită a consiliului orașenesc A.V.S.A.P. la care au luat parte, pe lîngă membrii consiliilor raionale, și numeroși președinți de organizații.

După ce a arătat realizările obținute în munca de asociație de organizațiile din Capitală, președintele consiliului orașenesc, tovarășul Gheorghe Ilinca, a insistat asupra lipsurilor care se mai fac simțite încă în activitatea unor organizații A.V.S.A.P. cît și în aceea a unor cercuri și centre de pregătire. Scoțînd în evidență cauzele care duc la neîndeplinirea programului de pregătire a tinerilor membri, la executarea unor ședințe la nivel nesatisfăcător, președintele Consiliului orașenesc București a arătat măsurile care trebuie luate pentru înlăturarea lipsurilor constatate.

Ținînd seama de condițiile existente în fiecare întreprindere sau instituție, de sprijinul permanent pe care-l dau organizațiile de partid activității de asociație, organizațiile A.V.S.A.P. rămase în urmă cu îndeplinirea programului de pregătire au posibilitatea să ajungă la nivelul organizațiilor frunțașe.

Luînd cuvîntul în continuarea discuțiilor, membrii consiliilor raionale și președinții organizațiilor A.V.S.A.P. au vorbit despre experiența lor în muncă, despre felul în care au lucrat pentru învingerea greutăților ivite în decursul îndeplinirii sarcinilor și au făcut propuneri a căror realizare va putea duce la îmbunătățirea simțitoare a calității muncii de asociație.

Pe baza propunerilor făcute, consiliul orașenesc a întocmit un plan de activitate cuprinzător. Traducînd în viață sarcinile care le revin, consiliile raionale și organizațiile A.V.S.A.P. își vor putea îndeplini cu succes obiectivele importante ce le stau în față.

C. VICTOR

45 DE ANI DE LA ASASINAREA LUI SPIRIDON VRINCEANU ȘI PASCAL ZAHARIA

Acum 45 de ani masele muncitoare din țara noastră manifestându-și tot mai puternic hotărârea de a lupta împotriva războiului, pentru pace, organizează pentru prima dată în România sărbătorirea zilei de 1 Mai într-o zi lucrătoare, cum era în calendar, și nu duminică așa cum se obișnuia înainte. În acea zi muncitorii au început lucru și au organizat demonstrații de stradă în principalele centre muncitorești.

Succesul manifestației de 1 Mai 1916 a dat un mare impuls luptei proletariatului din România pentru pace, împotriva războiului, luptă care a culminat cu eroica manifestație de la Galați din 13 iunie 1916. Burghezia și moșierimea au încercat să înăbușe prin teroare și gloanțe lupta muncitorilor. La intrarea muncitorilor din Galați împotriva războiului, armata și poliția au deschis în mod provocator focul, omorând mișelește nouă muncitori în frunte cu Spiridon Vrinceanu și Pascal Zaharia și rănind câteva zeci de muncitori. Mișeleșcul atac premeditat al burgheziei și moșierimii a provocat un val de indignare și revoltă în întreaga țară, represaliile îndrăgite și mai mult muncitorii care au organizat zeci de greve de protest și solidaritate în principalele centre ale țării.

Lângă portul Galați se află piața care are în centru o placă comemorativă a cărei inscripție amintește tuturor că în acel loc au fost uciși în ziua de 13 iunie 1916, din ordinul guvernului burghezo-moșieresc, cei nouă muncitori, în frunte cu Spiridon Vrinceanu și Pascal Zaharia.

Oamenii muncii din patria noastră cinstesc și prețuiesc jertfa tuturor eroilor clasei muncitoare care au căzut în lupta pentru pace și fericirea poporului, muncind astăzi neobosiți, sub steagul partidului,

pentru ridicarea neîncetată a țării noastre pe culmile tot mai înalte ale socialismului.

40 DE ANI DE LA AL TREILEA CONGRES AL INTERNAȚIONALEI COMUNISTE

După cum se știe Internaționala Comunistă (Cominternul) a fost constituită în martie 1919 și a ființat pînă în 1943, ca centru de conducere a mișcării muncitorești mondiale. Cominternul a fost urmașul și continuatorul Internaționalii I-a întemeiată de Marx în 1864 — care pusese bazele ideologice ale luptei internaționale pentru socialism.

Între 22 iunie-12 iulie 1921 a avut loc la Moscova Congresul al III-lea al Internaționalii Comuniste. În perioada premergătoare congresului, numărul partidelor comuniste crescuse considerabil. La sfârșitul anului 1920 și în prima jumătate a anului 1921 fuseseră create partide comuniste în Franța, Italia, Cehoslovacia, România și alte țări. Ca urmare, la Congres au luat parte reprezentanți ai partidelor comuniste și socialiste din 52 de țări (față de 41 țări care fuseseră reprezentate la cel de-al doilea Congres ce avusese loc cu un an înainte).

În centrul atenției Congresului al III-lea au stat problemele de tactică. V. I. Lenin a prezentat un raport asupra tacticii P.C. (b) din Rusia. Congresul a aprobat în unanimitate politica și tactica P.C. (b) din Rusia și a chemat proletariatul internațional să sprijine revoluția socialistă din Țara Sovietelor.

Ținând seamă de învățămintele luptelor revoluționare din Italia (1920) și Germania (1921) care au scos la iveală primejdia ca în condițiile create de teroarea albă tot mai accentuată, avangarda comunistă să se izoleze de mase, Congresul a trasat ca sarcină centrală desfășurarea unei activități susținute de către partidele comuniste în rîndul maselor, pentru a cuceri de par-

tea lor majoritatea proletariatului. Congresul a arătat că, în țările capitaliste, social-democrația, care reprezintă principalul sprijin social al burgheziei, ajută la menținerea capitalismului și a dominației burgheze.

Congresul a lansat lozincă „Să cucerim masele!” și a trasat tactica creării frontului unic proletar, iar din însăreținarea Congresului, Comitetul Executiv al Cominternului a elaborat în decembrie 1921 tezele despre tactica Frontului unic muncitoresc.

MIHAIL IVANOVICI KALININ

La 3 iunie a.c. s-au împlinit 15 ani de la încetarea din viață a lui Mihail Ivanovici Kalinin, eminent activist al Partidului Comunist al U.R.S.S. și al Statului Sovietic.

Kalinin s-a născut în anul 1875 în satul Verhneia Troița gubernia Tver (astăzi regiunea Kalinin) într-o familie de țărani. După terminarea școlii elementare devine ucenic la o uzină și apoi lucrează ca strungar. Încă de tînr se încadrează în iureșul luptei revoluționare, fapt pentru care este arestat și deportat de mai multe ori de po-

liția țaristă. În anul 1912 a fost ales, la Conferința de la Praga, membru suplent al C.C. al P.M.S.D. (b) din Rusia și membru al Biroului din Rusia al C.C.

După victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie el a ocupat funcții de răspundere în partid și în Statul Sovietic. Timp de 27 ani, fără întrerupere, Kalinin a ocupat postul de conducător al organului suprem al Statului Sovietic președinte al Comitetului Executiv Central din Rusia, președinte al Comitetului Executiv Central din U.R.S.S. și președinte al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S.

În decursul activității sale neobosite, Mihail Ivanovici Kalinin a acordat cea mai mare atenție problemelor educației comuniste a tineretului sovietic. Sfaturile și îndrumările lui, adresate tineretului, sînt pătrunse de cea mai mare grijă pentru viitorul patriei socialiste și al tineretului chemat să o înfloreaască și să o apere de dușmani.

Una din principalele sarcini ale educației comuniste, spunea Kalinin — este educarea tuturor oamenilor muncii în spiritul unui patriotism înflăcărat, în spiritul unei nemărginite iubiri de patrie „Nu vorbesc de o iubire abstractă, platonică, ci de o iubire năvalnică, activă, patriotică, nelăzimită, care să nu cunoască mila față de dușmani, care să nu se dea înlături de la nici un sacrificiu atunci cînd este vorba de binele patriei”.

Mihail Ivanovici Kalinin se adresa tineretului spunîndu-i „că războiul modern cere o cunoaștere perfectă a artei militare, stăpînirea magistrală a tehnicii de război moderne, cere o imensă încordare a forțelor fizice, un efort imens, cere rezistență și iarăși rezistență, cere o agilitate excepțională, inventivitate și capacitate de orientare în cele mai complexe condiții de luptă. Nu poți lupta în vremurile noastre dacă nu ai toate aceste calități. Pentru îndeplinirea celei mai mari și mai sfinte datorii, apărarea patriei, tineretul trebuie să se pregătească temeinic”, spunea el.

Faptele glorioase săvîrșite în timpul marelui Război de Apărare a Patriei, eroismul legendar de care a dat dovadă în lupta pentru zdrobirea dușmanului invadator, succesele uriașe obținute pe frontul construcției comunismului sînt o dovadă că sfaturile marilor conducători ai partidului și Statului Sovietic, printre care un loc însemnat ocupă cele ale lui Mihail Ivanovici Kalinin, au fost ascultate și puse în practică de tineretul sovietic.

O ȘEDINȚĂ DE TIR

O zi însorită de primăvară. Încă din zori, străzile orașului Dej sînt animate. Zeci de tineri din diferite organizații A.V.S.A.P. se deplasează în grupuri la marginea orașului pentru executarea ședinței I-a de tragere cu arma de tir.

Ora 10. Poligonul împodobit sărbătorește e gata să-și primească oaspeții. Tinerii sosiți din diferite comune discută aprins despre șansele pe care le au în întrecerea care s-a organizat pe loc. Ici, colo se văd instructori care dau ultimele indicații despre modul în care trebuie să se comporte trăgătorii.

Apoi, rînd pe rînd, seriile de trăgători se succed pe linia de tragere. Rezultatele sînt

notate imediat și apoi afișate pe un mare panou. După terminarea tragerilor unul din instructori anunță în aplauzele celor prezenți rezultatele finale. Pe primul loc s-au situat tinerii din orașul Dej.

Paul VĂTAFU
correspondent

IN ÎNTRECERE PENTRU TITLUL DE ORGANIZAȚIE FRUNTAȘĂ

În ultimul timp activitatea organizației A.V.S.A.P. din Uzinele „Vasile Tudose” — Colibași a cunoscut o înviorare deosebită. Revirimentul s-a datorat atît activității neobosite

pe care a desfășurat-o zi de zi comitetul A.V.S.A.P. pe uzină cît și muncii birourilor de secții.

Urmînd îndrumările organizației de partid, comitetul organizației a întocmit planuri de muncă concrete, în care au fost cuprinse toate problemele specifice ale muncii de asociație. Buzuindu-se pe un colectiv de instructori bine pregătiți, cît și pe participarea masivă a membrilor, organizația a reușit să traducă în viață, înainte de termen, majoritatea sarcinilor. Astfel, încă în cursul lunii trecute, cotizațiile de membru au fost încasate în totalitatea lor, pe întregul an, iar rîndurile organizației au crescut simțitor. În multe din secțiile uzinei au apărut fotomontaje cuprinzînd aspecte din viața organizației și a activității A.V.S.A.P., în

general. În alte secții, la recomandarea birourilor A.V.S.A.P. membrii au organizat grupe de citire în colectiv a presei de asociație. Un aport important l-au adus membrii A.V.S.A.P. și în acțiunea de colectare a metalului vechi. Pînă în prezent ei au adunat și predat I.C.M. peste 10.000 kg fier vechi.

Aceste acțiuni cît și primele rezultate bune obținute în activitatea de pregătire a tuturor membrilor din uzină ne dau convingerea că organizația A.V.S.A.P. din această importantă unitate industrială a regiunii Argeș va avea un cuvînt greu de spus în întrecerea care se desfășoară pentru titlul de fruntașă în munca de asociație.

N. TEODOREANU
correspondent

Căpeteniile militare ale Washingtonului și Bonn-ului continuă să fie preocupate, în deaproape, de rezultatele recente manevre N.A.T.O. din Germania occidentală, desfășurate sub numele de operațiunea „Winterschild II”.

După cum se știe, organizatorii acestor manevre au căutat să se încredințeze, în primul rând, de „eficacitatea” forței de șoc a Bundeswehrului vest-german, în lumina noilor precepte militariste ale generalului nazist Speidel, actualul comandant al forțelor terestre NATO din Europa centrală. Cu alte cuvinte, s-a încercat verificarea în practică a acestor precepte războinice, care în esență se reduc la următoarele:

1. Operațiunile forțelor armate ale NATO trebuie să se desfășoare potrivit tacticii „războiului fulger”, sinistra tactică a Wehrmachtului.

2. Operațiunile NATO trebuie să aibă loc de pe poziții avansate înspre est, adică să fie dirijate spre teritoriul țarilor din Europa răsăriteană. Anterior, concepțiile strategice ale NATO s-au bazat pe ideea că pornirea operațiunilor trebuie să aibă loc de pe poziții situate la vest de Rin.

3. Operațiunile militare trebuie adaptate în cadrul unor „războaie locale”. Se remarcă aici faptul că această concepție repetă planurile nebunești ale lui Hitler, de astădată în condițiile unui război atomic.

Se poate desprinde limpede că „noua strategie” după care s-au desfășurat recente manevre NATO rezervă o serie de avantaje serioase militaristilor vest-germani. Crește considerabil rolul Germaniei occidentale, a Bundeswehrului vest-german în planurile militare ale NATO, ca pion principal în războiul pe care militaristii de la Washington și Bonn îl plănuiesc împotriva țărilor socialiste. De fapt, aceasta duce la subordonarea militară a statelor Europei occidentale față de Bonn și le transformă într-o „ariergardă” a Bundeswehrului.

Operațiunea „WINTERSCHILD II” și dedesubturile ei

Se știe, de altfel, că sub pretextul asigurării „securității” acestei „ariergărzi”, se creează actualmente în Franța, Anglia, Spania și în alte țări vest-europene, o serie de baze militare pentru Bundeswehr. Presa militară din Germania occidentală nu face nici un secret din faptul că, în mod sistematic, tratează cu dispreț celelalte armate atlantice. Armata franceză, de pildă, este privită ca o armată pentru „spate”, bună numai pentru „aprovizionarea” în luptă a trupelor Bundeswehrului.

Pentru relațiile dintre componentii armatei atlantice este caracteristic următorul fragment al unui „comunicat” din timpul recentelor manevre NATO, publicat la „marele cartier” al trupelor Bundeswehriste: „Eclerori germani reușesc cu ușurință să atace prin surprindere, într-o pădure, părți ale ariergardei franceze, făcând câțiva prizonieri...lată-i tremurând parcă de spaimă! Din nou se ivesc francezi. Cinci din blindatele lor avansează spre Kohlbergul cucerit de germani și...nu ne vine să credem ochilor; ele înaintează în văzul tuturor, pe șosea, ca la paradă. Înaintează spre pieirea lor. Soldații noștri le-au prins ca într-un clește, distrugându-le”...

Există oare vreo deosebire între limbajul acestui comunicat și binecunoscutul și de tristă memorie vocabular nazist?

Cei care s-au pus sub același „scut” cu soldații Bundeswehrului au încă o dată prilejul să mediteze asupra zicalei privitoare la lupul care-și schimbă părul. Năravul militaristilor vest-germani a rămas

același, deși pe cască nu mai apare crucea încîrligată, ci emblema NATO.

Numai că asemenea meditații nu prea se fac în rîndurile diriguitorilor militari ai NATO, în cercurile conducătoare atlantice. Dacă popoarele din aceste țări luptă consecvent împotriva militarizării Germaniei, transformării ei în principal cap de pod al NATO, guvernele, clicile militariste din Franța, Anglia, Belgia ș.a.m.d., continuă politica lor primejdioasă de înarmare a Germaniei occidentale, la ordinul aceluiași stăpîn — Washingtonului. Nu întîmplător rezultatele ultimelor manevre NATO din Germania Federală au făcut obiectul unor „serioase concluzii” la Washington, fiind considerate ca „un succes” datorat, în primul rînd, frecvenței și acțiunilor armatei vest-germane. De altfel, faimosul comentator militar american Baldwin s-a și pornit să aducă o serie de elogii „doctrinei” lui Speidel, „virtuților de luptă” ale soldaților Bundeswehrului.

Unele cercuri occidentale se mai leagă încă cu iluzia că, deocamdată, Bundeswehrul n-ar prezenta, chipurile, un pericol pentru cei care-i dau pîteni de înarmare, că controlul asupra forțelor militare vest-germane se află, în continuare, în mîinile aliaților.

Toate acestea nu sînt decît iluzii. Faptele confirmă contrariul.

În primul rînd, toate forțele terestre ale NATO în Europa centrală sînt conduse de generalul nazist Speidel, care determină nu numai strategia NATO în această regiune, ci — după cum s-a văzut mai sus — cu prilejul recentelor manevre din R.F. Germană — și strategia generală a acestei organizații militare agresive.

În al doilea rînd, prezența unor mari forțe armate ale puterii occidentale pe teritoriul Republicii Federale înlesnește cît mai mult Bonn-ului atragerea lor în conflicte militare. În aceste condiții orice provocare din partea Bundeswehrului poate deveni un pretext pentru a face să intre în acțiune întreaga mașină militară a NATO din Germania occidentală, evident, în scopul declanșării unui război mondial.

În al treilea rînd, forțele militare proprii ale Germaniei occidentale devin, cu fiecare zi, predominante în alianța NATO. Contingentul vest-german este deja cel mai puternic în NATO, atît în ceea ce privește efectivul, cît mai ales — așa după cum s-a văzut și la ultimele manevre comune NATO — în ce

privește capacitatea sa de luptă. Presa vest-germană nu se jenează să afirme, nu rareori că rolul unuia sau altuia dintre statele membre ale NATO depinde de numărul diviziilor de care dispun. Ziarul „General Anzeiger” sublinia zilele trecute că Franța, de pildă, „are prea puține divizii pentru a juca un rol conducător special în pactul Atlantic”...

Un fapt important care determină sporirea rolului și greutatea militarismului german în alianța militară occidentală îl reprezintă „umplerea” personalului de comandă al NATO cu ofițeri vest-germani, care pun mîna pe poziții-cheie. Datele privind numărul ofițerilor vest-germani în statele majore ale NATO de la Paris sînt concludente. În 1956, în statele majore ale acestei organizații au fost încadrați doar 17 ofițeri vest-germani. În 1957, în aceleași state majore, au fost numiți 57 de ofițeri, inclusiv 60 de ofițeri neîmputerniciți și un mare număr de civili. În 1960 în statele majore ale NATO au fost numiți 233 ofițeri ai Bundeswehrului, dintre care 18 generali cu mari funcții de conducere.

Acțiunile provocatoare ale militaristilor de la Bonn și ale partenerilor lor atlantici — în rîndul cărora se înscriu și recente manevre NATO — nu pot decît să neliniștească opinia publică germană, opinia publică internațională în genere. Populația vest-germană a simțit, în primul rînd, pe propria-i piele ce înseamnă toate aceste acțiuni provocatoare. În zona manevrelor NATO — după cum remarcă agenția D.P.A. — au fost înregistrați șase morți, aproape 100 de răniți și distrugerii uriașe. „Pe pămîntul Palatinatului superior s-a rostogolit un adevărat balaur mecanizat, lăsînd în urma sa arbori dezrădăcinați, șosele defundate, ogoare răscolite și blindate defecte care zac lugubre și încă amenințătoare la margini de pădure” — scria ziarul „Die Welt” după prima perioadă a manevrelor. Ziarul „Welt am Sonntag” scria la rîndu-i, după încheierea manevrelor: „Bombe cu napalm au învăluit diferite părți ale Landului ca o densă mare de flăcări...ploaia radioactivă a blocat șosele” etc.

Poporul german, opinia publică cinstită nu poate îngădui militaristilor de la Bonn și inspiratorilor lor de la Washington să-și facă de cap. Cruceaților militaristi nu trebuie să li se îngăduie a se juca cu focul, cu destinele păcii popoarelor.

G. IONAȘCU

Criminalul de război Heusinger (X) participînd la manevrele trupelor N.A.T.O. din anul 1960

ANTIDOTUL CIOCNIRILOR

În timpul unei catastrofe aeriene, un pilot a fost aruncat din avion, fără parașută! El a scăpat totuși, căzând pe un stog de fân, care i-a amortizat căderea. Pornind de la această întâmplare, inginerul Manfred von Ardenne, din R.D. Germană, a realizat proiectul automobilului din figură; în cazul unei ciocniri, șocul este diminuat de o substanță de frinare (burete din masă plastică) și de către niște amortizoare mecano-hidraulice.

Această metodă impune pasagerilor și conducătorului să șadă contrar direcției în care se deplasează mașina. Pentru ca autovehiculul să poată fi totuși condus, el este prevăzut cu instalații de televiziune, radiolocație și raze infraroșii. Ele permit conducătorului să facă aceleași manevre ca și în poziția normală, asigurându-i totodată o bună vizibilitate, în orice condiții meteorologice, atât ziua cât și noaptea.

Unghiul de observație de 210°, precum și introducerea televiziunii în culori, vor face fără îndoială ca acest „vehicul fără pericol” să fie primit cu interes.

UN NOU SCUTER POLONEZ

În ultima vreme de o largă popularitate în rindurile iubitorilor de scutere din R. P. Polonă se bucură și modelul „Osa”.

Noul scuter, care se dovedește deosebit de util în deplasările de lungă durată ca și în cele efectuate pe trasee dificile, prezintă următoarele caracteristici tehnice: motorul are o putere de 6,5 C.P. la 5000 ture/minut, capacitatea cilindrică 148 cm³ și roțile de 14 joli. Cadrul este executat din tub de oțel sudat, iar suspensia este asigurată de resorturi elicoidale cu amortizare în ulei. Învelișul din tablă acoperă motorul, angrenajul și caroseria. Viteza maximă de 80 km/oră cu un consum de 3 litri la 100 km. Greutatea totală 125 kg.

ÎN AJUTORUL PILOȚILOR ÎNCERCĂTORI

Inginerul ceh František Koželski a realizat, de curând, un dispozitiv cu care se poate încerca rezistența diverselor tipuri de avioane. Aparatul reproduce pe cale mecanică eforturile care apar la aterizare cu „bonturi” pînă la 10 metri, inclusiv influența vântului, frecarea de sol, condițiile climatice existente în regiunea tropicelor și frigul din zonele polare. Noul dispozitiv vine în sprijinul piloților încercători care pînă la realizarea acestui ingenios aparat trebuiau să efectueze numeroase zboruri.

TRACTOR UNIVERSAL

În prezent, la Uzinele de tractoare din Harkov, se află pe bancul de încercări modelul unui tractor universal, denumit „Ucraina”. Probele la care este supus sînt urmărite cu un deosebit interes de proiectanții săi, deoarece noul model urmează a fi folosit nu numai ca tractor, ci și ca vehicul de transport în agricultură și chiar în construcții. Viteza pe care o dezvoltă este de 35 km/oră, iar la lucrările agricole o depășește de două ori pe a cunoscutului tractor D.T. 54.

RECEPTORUL „MIR”

Recent, în cadrul unei expoziții organizate în R.S.S. Bielorusă, a fost prezentat noul radioreceptor de buzunar „Mir” care lucrează pe două lungimi

de undă — medii și lungi — fiind prevăzut cu o antenă magnetică. Schema aparatului este realizată după principiul heterodină și conține șase tranzistoare. Alimentarea lui se face din baterii de 9 volți. Sensibilitatea, în jurul a 5 milivolți/metru la o putere de ieșire nominală de o sută miliwați, asigură o audiență destul de puternică într-o cameră obișnuită.

PICUP-UL EGP — 4

Fabrica de utilaj electric din Moscova a pus în vânzare modelul unui nou picup — EGP-4. Noul tip se poate cupla la orice model de radioreceptor sau televizor și permite redarea discurilor pe patru viteze: 16, 33, 45 și 78. La terminarea discului picup-ul se oprește automat. Doza de redare este piezoelectrică dîndu-i o mare sensibilitate și fidelitate. Alimentarea lui se poate face atât de la rețeaua electrică 120 V cât și de la aceea de 220.

EXPLICAȚII COPERTE:

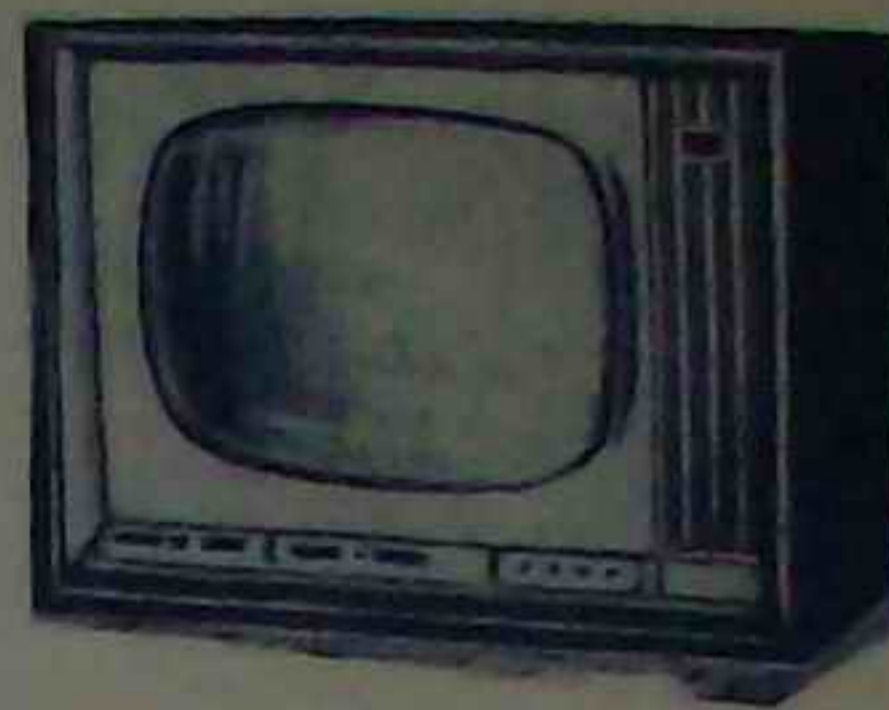
COPERTA I: Mislunea de zbor a fost îndeplinită.
(Foto: C. MIHĂIȚĂ)
COPERTA a II-a: „Casa Științei” — București.
(Foto: ȘT. CIOTLOȘ)
REDAȚIA: București, B-dul Dacla nr. 15 — Raionul I. V. Stalin, Telefon 11.69.64
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Științei „I. V. Stalin” București.

C. nr. 10846

B 233

NOI TIPURI DE TELEVIZOARE SOVIETICE

Uzinele sovietice constructoare de televizoare au pus la dispoziția cumpărătorilor două noi modele: „Temp 6” și „Temp 7”. Noile tipuri dispun de 12 canale și sînt prevăzute cu receptoare de înaltă sensibilitate. Kinescopul, cu unghi de deviație de 110°, permite mărirea dimensiunilor ecranului aluminizat, dînd o imagine de un contrast superior. Televizorul „Temp 6” este echipat cu un kinescop de tip 43LK9B, cu diagonala de 43 cm, iar „Temp 7” cu un kinescop 53LK6B, cu diagonala de 53 cm. Ambele tipuri au 17 tuburi și 12 diode cu semiconductori, dintre care patru pentru redresoarele de alimentare. În subansamble s-au folosit cele mai noi tuburi existente. Sensibilitatea aparatelor este de 50 microvolți (față de 250 cît are „Temp 2”), iar puterea pe canalul de sunet este de 1,5 W. Consumul din rețea nu depășește 175 W. Din punct de vedere electric ambele modele au scheme la fel, montajul fiind de tip imprimat, pe 4 plăci.

RALIUL AUTOMOBILISTIC „PENTRU PACE ȘI PRIETENIE”

Anul acesta tradiționalul raliu internațional dotat cu Cupa „Pentru Pace și Prietenie” se desfășoară între 18 și 26 iunie. Concurenții luînd startul în capitala R.S. Cehoslovace se îndreaptă spre Budapesta. De aici, traversînd din nou R.S. Cehoslovacă, ei vor parcurge cîteva etape pe teritoriul R.D. Germane. În ziua de 21 iunie participanții la raliu pornesc spre Varșovia și apoi spre Moscova, punctul terminus al raliului.

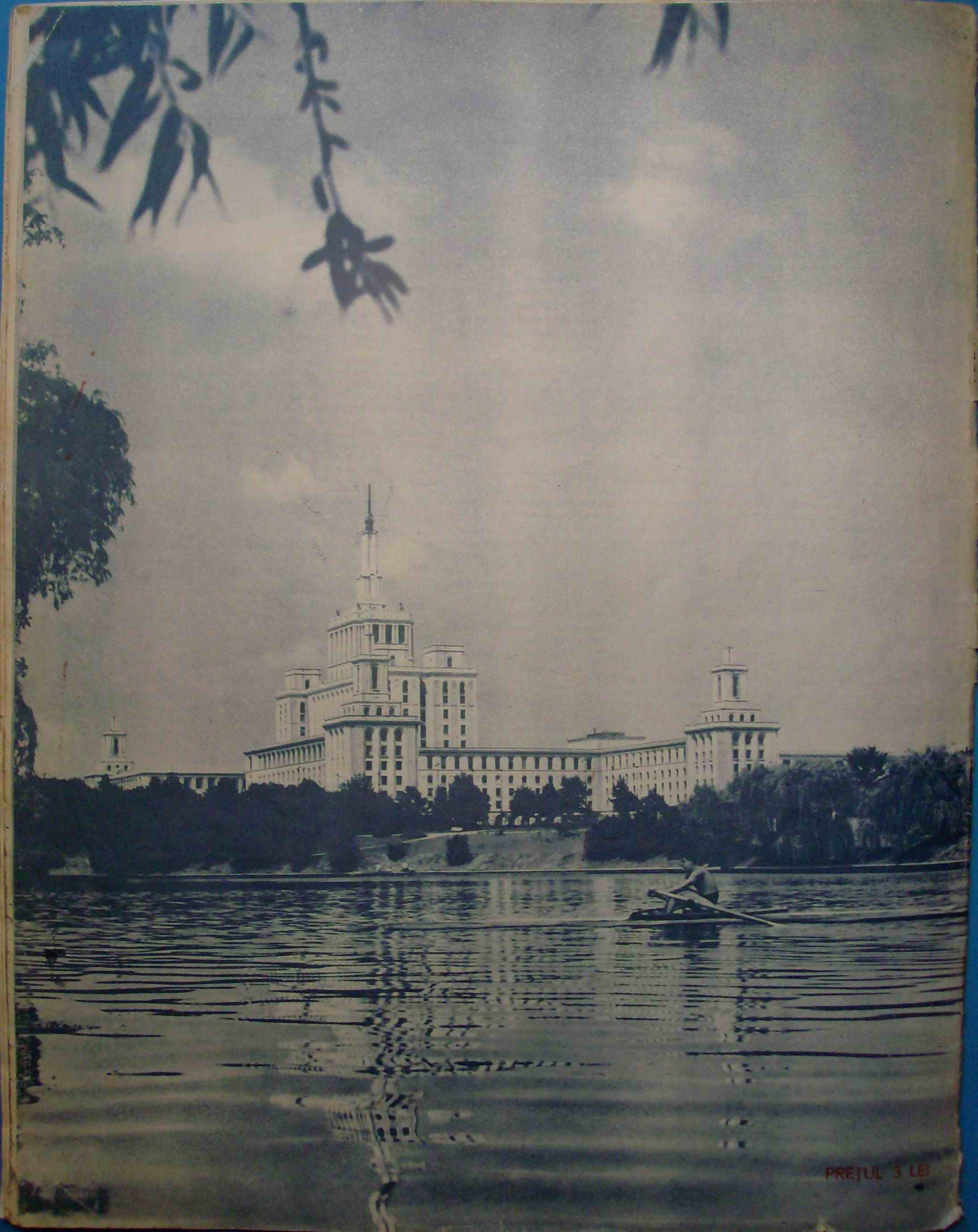
LABORATOR SUBMARIN

Tinerii ingineri sovietici M. Diomidov și A. Dmitriev au construit un batiscaf capabil să se scufunde la o adîncime de 11.500 m. El are două motoare electrice și este utilat cu cele mai moderne aparate de navigație. Batiscaful este un adevărat laborator științific, avînd la dispoziție instrumente moderne de cercetări. Observațiile pot fi făcute și vizual, prin ferestrele de sticlă specială. Legătura cu lumea

exterioară se menține printr-un telegraf cu ultrasunete.

Cu ajutorul acestui batiscaf, savanții sovietici vor putea efectua importante cercetări științifice în adîncul mării și oceanelor.

PREȚUL 3 LEI